

Yttrandeprotokoll 2022

Torsdagen den 19:e Maj 2022

5. Interpellation av Jonas Attenius (S) till kommunstyrelsens ordförande angående utförsäljning av Liseberg

Jonas Attenius (S)

Tack för det ordförande och fullmäktigeledamöter! Jag får börja med att tacka för svaret från kommunstyrelsens ordförande, för Liseberg, det är verkligen Göteborgs lokalklenod. I år, i decennier och till och med i sekel så har kloka politiker från den här församlingen, bland annat från båda sidor blockgränser och båda sidor partigränser insett att ett Göteborg utan Liseberg, det är en sämre stad, det är en fattigare stad, men också en tråkigare stad. Det var just därför som jag blev väldigt upprörd när jag läste uttalandena från en av Liberalernas högsta politiker, en ledande företrädare för det sittande högerstyret som i någon sorts, vad ska vi kalla det, ideologisk kampanja kanske, ville kränga av göteborgarnas älskade Liseberg på marknaden. Men jag ska säga att det är glädjande att Axel Josefson backar från Allianskollegans uttalanden, men jag vill ändå ställa frågan till dig Axel. Kan du garantera att ett framtida borgerligt styre bevarar Liseberg i folkets gemensamma ägo? Kan du också avfärda alla idéer från borgerliga småpartier om att Liseberg borde säljas?

Axel Josefson (M)

Tack för det fru ordförande, fullmäktige, göteborgare! Jag delar den uppfattningen att Liseberg är unikt, det är någonting som ligger göteborgarna väldigt varmt om hjärtat och det är också en väldigt viktig beståndsdel i hela vår besöksnäring och vi har varit väldigt framgångsrika genom åren att utveckla detta och vi har gjort det i stor utsträckning tillsammans. Nu får vi ett spännande vattenpalats som kommer medföra att vi kommer ha ett året runt-aktivitet inom Lisebergs fäng vilket besöksnäringen har efterfrågat under lång tid.

Så jag kan garantera Jonas Attenius att Moderaterna har absolut ingen avsikt att avyttra Liseberg och vi inom Alliansstyret har inte heller haft den avsikten. Sedan kan det finnas enskilda ledamöter, partimedlemmar, som har en avvikande uppfattning och det tror jag vi alla har i våra partier, att man inte slaviskt följer partiinriktningen alla gånger, men det kan jag nog garantera Jonas.

Men däremot så lyfter du på en väldig fråga och där det finns en stor splittring mellan oss inom Alliansen och ni på vänstersidan och det är det att vi ser ett behov att se över den kommunala verksamheten, att faktiskt se på vad är den kommunala kärnverksamheten och vad finns det för möjligheter att avyttra detta. Det gör vi av flera skäl, det handlar dels om att vi ska kunna ha ett fokus på det som är viktigt för göteborgarna och inte lägga tid, energi och pengar på det som inte är lika viktigt.

Men sedan handlar det också om att vi ska kunna hantera de stora investeringar som vi står inför framtiden. 80 miljarder ska vi investera i Göteborg. Det är nya skolor, det är nya arenor, förskolor, et

cetera. Jag vet att kravlistan är lång och den är oftast lite längre kanske på er sida och då behövs det en finansiering och då behöver vi kunna avyttra saker. Vi gjorde det under förra året, avyttrade vi kontorsfastigheter som inte var lönsamma, vi fick in tre miljarder. Det har gjorts att vi har kunnat finansiera eller delvis finansiera en ny arena med extra allt, som vänsterledaren här tidigare har påpekat.

Det är så vi bygger Göteborg där vi faktiskt lyckas med att kunna finansiera de stora investeringar vi står framför och vi på Allianssidan, vi har en strategi, vi har en finansiering, vi har en plan för detta, tyvärr så har jag inte sett det från vänstersidan och där får gärna Jonas Attenius förklara för oss andra hur han tänker finansiera de här 80 miljarderna. Men när det gäller Liseberg så kan Jonas Attenius vara trygg att det tänker inte vi att avveckla utan det kommer vi att utveckla. Tack!

Jonas Attenius (S)

Tack för det ordförande, fullmäktigeledamöter! Det började bra, höll jag på att säga, från Axel Josefsons sida här, där han ändå betryggande att Liseberg ska kvarstå i kommunal ägo, i vår gemensamma, göteborgarnas, ägo, men sedan tycker jag det blev lite svajigt. Du började komma in på avyttringar och jag vet inte om denna diskussion hörde hemma där, för nu handlar det just om Liseberg. Står du fast vid att Liseberg kommer stanna i göteborgarnas gemensamma ägo? Det är min fråga.

Sedan har vi ytterligare, som har skett nu på senare tid också, vi har senast här inom senaste månaden egentligen, så har både Axel Josefson och den samlade högern avslagit förslag från Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet, exempelvis att avskaffa det här vinstskapande ägardirektivet som faktiskt finns i botten där det handlar om att avkastning ska stå i paritet med andra relevanta och jämförbara verksamheter. Det där ställer till ett problem, det ställer till, då åker [??], då åker de här folkliga, traditionella aktiviteterna. Tack!

Axel Josefson (M)

Tack för det ordförande! Det borde inte vara någon nyhet för Jonas Attenius att ska man bedriva en kommunal verksamhet både i kommunen och en privat verksamhet, så behöver man ha en vinst. Man behöver ha ett överskott och anledningen till varför man behöver det, det är för att kunna klara av framtida investeringar. Det är därför kommunen går med plus, det är därför vi kalkylerar med ett överskott, det gör även ni Jonas. Det är självklart att alla våra bolag behöver ha, så att säga, en vinst eller ett överskott för att kunna säkra sin framtid genom investeringar.

Sedan, jag vet inte vad Jonas Attenius alternativ är. Är det att han ska säga att de inte får gå med vinst? För det innebär då successivt att det blir sotdöden för bolaget och det tror jag nog ingen av oss ställer oss bakom. Däremot så ska vi ha en avkastning som ligger i paritet med vad andra verksamheter har och jag ser inget konstigt i detta för att kunna klara bolaget på lång sikt. Tack!

Jonas Attenius (S)

Tack för det ordförande, fullmäktigeledamöter! Så är det och våra bolag och även det rödgröna styret har haft ett visst överskott och vinstmarginal, men det som nu står i ägardirektivet, det är att det ska vara i paritet med andra privata. Man jämför sig med Gröna Lund som är privat, man jämför sig med Tivoli i Köpenhamn och så vidare. Det är det det står i paritet med nu och då är det rena vinstmaximeringskrav vilket går ut över de sociala delarna med Liseberg, själva själen med Liseberg

och det är det jag vänder mig emot Axel. Men återigen, du svarade, kan du göra en sista gång då? Under ett borgerligt styre, kommer Liseberg stanna i göteborgarnas ägo? Ja eller nej.

Axel Josefson (M)

Tack för det ordförande! Det börjar bli lite tröttsamt kanske, jag har sagt detta nu ett antal gånger. Jag vet inte om det är svårt att uppfatta det Jonas, men det är självklart att vi kommer behålla Liseberg och vi kommer att utveckla Liseberg och det kanske är den stora skillnaden mellan oss, att vi faktiskt säkrar en utveckling av Liseberg. Ska man gå på ditt alternativ att inte ha några avkastningskrav så är det en säker sotsdöd. Jag tror det också är väldigt viktigt att säga att i slutändan landar det ner i göteborgarnas ficka oaktat, det handlar bara om hur vi betalar detta.

Sedan finns det en annan viktig parameter i det här och det kanske inte är så aktuellt just i Lisebergsfallet, men i andra verksamheter vi har, och det är att vi har också en privat sida som till viss del konkurrerar med den kommunala sidan och det är klart att vi inte kan understödja och motverka de privata initiativen på ett felaktigt sätt, så jag tycker det är ganska rimligt att vi har ett avkastningskrav på Liseberg som säkrar att vi kan utveckla det i framtiden. Tack!

Jonas Attenius (S)

Tack ordförande, fullmäktigeledamöter! Jag ska inte pressa mer på frågan, vi har fått ett svar, det är bra Axel där. Sedan den här så kallade sotsdöden, Axel kom igen. Vi har varit överens kring den utveckling som nu sker, där har vi inte haft några delade uppfattningar när det gäller hotell, när det gäller badland och så vidare, där står vi bredvid varandra i den frågan och brett i det här fullmäktige, de flesta i alla fall, inte alla, men nästan alla.

Så det behöver vi inte tråta om, det är vi helt överens om utan jag menar de andra delarna. Det krävs också att Liseberg kan ta ansvar för de här mer mjuka delarna, de sociala delarna, de traditionella delarna. Du är välkommen att stötta ett yrkande vi har i kommunstyrelsen nu, att kunna erbjuda seniorer fri entré på Liseberg när inte parken har attraktionerna i gång, exempelvis. Tack!

Axel Josefson (M)

Tack för det Jonas! Jag tänker inte gå in på det enskilda förslaget, det kan vi debattera i kommunstyrelsen, men det jag ändå skulle vilja skicka med och vilket jag tycker är viktigt för hur vi ska utveckla våra bolag och det är att den utvecklingen, den sker i bolagens styrelse och i våra nämnders styrelse främst. Att vi i kommunstyrelsen ska gå in och diktera för våra nämnder och våra bolagsstyrelser ska göra i enskilda fall, jag är lite tveksam till det faktiskt. Jag tycker det där är primärt en fråga för bolagets styrelse för hur man utvecklar Liseberg och hur det ska gå till, för det är dem som har kunskapen kring det, det är dem som också har ansvaret för det och då behöver frågorna ligga där och inte plocka hem dem till kommunstyrelsen för att göra lite billiga utspel. Tack!

Jörgen Fogelklou (SD)

Tack för ordet fru ordförande! Först vill jag tacka Axel Josefson för det korta men väldigt tydliga svaret. Jag har aldrig heller varit orolig för att Liseberg ska säljas ut. Sådana tokiga tankar har vi väl inte hört i den här fullmäktigesalen sedan David Lega lämnade för Bryssel. Man kan naturligtvis rent filosofiskt eller kanske till och med ideologiskt diskutera om det tillhör en kommuns kärnverksamhet att driva ett nöjesfält, men om man gör det i frågan om Liseberg, då gör man det alldeles för enkelt för

sig. Även om man tillhör den ideologiskt ren lärde torde Liseberg vara det absolut sista bolaget Göteborg ska sälja ut, vi har betydligt flera andra som borde göras innan det.

Men jag vill också ta tillfället i akt att lugna Jonas Attenius och eventuellt oroliga göteborgare att, jag säger inte i borgerligt för jag är inte ett borgerligt parti, men jag väljer att kalla det att i ett eventuellt konservativt block, där Sverigedemokraterna skulle ingå efter valet, så kommer vi vara garanten att de andra inte går för långt högerut. Vi har en fördelningspolitik som ligger lite mer till vänster, hur mycket den här sidan än vill tala om att vi är ett högerparti. Så var inte orolig Jonas, var inte oroliga göteborgare, Liseberg kommer inte att säljas. Tack!

Bosse Parbring (MP)

Tack ordförande, fullmäktige! Tack till Jonas Attenius för att ha väckt den här interpellationen därför, precis som har beskrivits, så är det viktigt att behålla Liseberg i göteborgarnas ägo. Vi har sett försök från den här sidan att privatisera både Liseberg och andra verksamheter under den senaste tiden, försök med att göra sig av med Lisebergs campingplatser, vi har sett en prischock på konserter och dans på Liseberg där styrelsen har fått backa delvis efter protester, vi har också sett utförsäljning av verksamhetslokaler och av försök att sälja ut allmännyttan. Så helt klart så finns det en privatiseringsiver i det borgerliga blocket och det finns en anledning till vaksamhet över vad det borgerliga styret vill hitta på. Nu får vi försäkringar här om att Liseberg ska absolut finnas kvar i kommunen, men med rätt argument om avkastningar och kärnverksamhet och fokus på det viktiga, då kanske Liseberg står på tur nästa gång. Jag hoppas inte det men det finns absolut anledning att vara vaksam.

Axel Josefson (M)

Tack för det fru ordförande! Tack för ditt inlägg där Bosse. Jag kan försäkra, vi tänker inte sälja av Liseberg, men däremot så tycker vi det är viktigt att se över den kommunala verksamheten och som jag försökte förklara tidigare här, vi gör inte detta av primärt ett ideologiskt skäl eller någon privatiseringsiver utan det här handlar om att i förlängningen kunna ta ansvar för kommunen. Det handlar om att kunna säkra välfärden för våra göteborgare och vi behöver kunna säkerställa att vi har de resurser och att vi har förfogande över att kunna klara av det och då handlar det bland annat om att vi behöver ha en ekonomi som medför investeringar. Tyvärr är nog läget så, med den skuldsättningen vi har, med de stora investeringar som finns och så skulle jag också säga med den räntan som är på väg att komma nu, som jag tror vi alla känner, att vi behöver fundera på hur ska vi hantera den här frågan. Så jag välkomnar in fler partier som vill låta Göteborg växa och diskutera olika typer av försäljningar. Tack!

Martin Wannholt (D)

Tack fru ordförande! Demokraterna vill inte sälja ut Liseberg och den här diskussionen kommer sig av att Liberalerna, eller delarna av dem, gillar att gå med utspel. Det kan vara stora skattesänkningar, ofinansierade sådana, och det kan vara privatiseringsförslag som inte har något som helst folkligt stöd. Men alla politiker är fria att tycka som de vill. Vad jag skulle vilja ta upp här, den stora erfarenheten man får med sig när man jobbat länge politiskt och även är intresserad och har följt andra länder, det är att har man väl fungerande saker som dessutom råkar vara monopol så är det nog det sista man ska gå ut på marknaden med. Marknadskrafterna är det bästa vi har i mänsklig utveckling när de fungerar, när det finns en riktig marknad, men att låtsas att det finns en marknad när det inte gör det och den

turistmagnet och den betydelsen som Liseberg till exempel har för Göteborg, så vore det naturligtvis korkat att gå ut med det till försäljning.

Däremot, vi har flera bolag som är tunga och viktiga i Göteborg. Vi har hamnen, vi har Göteborg Energi, vi har Liseberg, vi har Framtiden. Där sitter vi valda härifrån fullmäktige och representerar demokratin och vi gör vårt bästa vi lekmän, vi politiker, vi folkvalda. Men det är så att de här bolagen är så viktiga för Göteborg och jag vill uppmana alla nu till att vi kan samsas efter valet om att vi också tar oss kostnader att ta in två, tre professionella styrelseledamöter som ska hjälpa politikerna att utkräva ansvar gentemot vd och verksamheten i de här bolagen. Det är inte så att vi som sitter här inne är experter. Det finns säkert en och annan på att driva bolag. Vi är väldigt duktiga, hoppas jag, allihop på att företräda väljarna och Göteborgs bästa, men ibland behöver man också människor som kan se bortom saker och långt ner i balansräkningen och annat och strategiskt. Därför ska vi naturligtvis, när vi har sådana fina bolag som dessutom delvis är monopol, se till att vi får in professionella människor i större utsträckning, inte för att rubba demokratin eller maktbalansen, men för att stötta oss politiker. Jag vädjar till er alla att fundera på det. Det var några av oss som försökte få igenom det i den stora omorganisationen på bolagssidan för en massa år sedan men det ville inte ett antal kommunalråd på den tiden, de är inte kvar här idag, så därför kan vi nu börja tänka lite mer öppet och inse att vi är duktiga men det finns andra som kan hjälpa oss att bli ännu bättre. Så det skulle jag vilja uppmana alla till.

Sedan vill jag ändå, eftersom du kom in på lite annan politisk debatt här, den enda riktigt stora privatiseringsskandalen i Göteborgs moderna historia som har skett, det är Socialdemokraterna i slutet av 90-talet som mot alla hyresgäster, som skrev mejl och ringde för att åtminstone få ombilda, ta över dem, när man sålde till ett amerikanskt riskkapitalbolag mot alla hyresgästernas vilja. Det är den enda stora privatiseringsskandal vi har haft i Göteborgs moderna historia. Det kan vara bra att påminna sig om. Tack!

Jonas Attenius (S)

Tack för det ordförande, fullmäktigeledamöter! Jag har fått svar, jag ska inte pressa dig mer Axel på den, du har svarat, det är bra. Du tyckte att det var tjatigt, det tyckte du, eller hur? Nåväl, jag skulle vilja rikta mig mot en annan Axel. Axel Darvik, förste vice ordförande i kommunstyrelsen, det är ändå ditt parti som har uttalat detta. Jag skulle vilja ställa samma fråga till dig. Kan du garantera att Liseberg kvarstår i vår gemensamma ägo, i göteborgarnas gemensamma ägo, efter valet? Tack!

Erik Norén (V)

Tack för ordet! Liseberg har tre styrande parametrar i sitt ägardirektiv. Man ska vara en ledande nöjespark i Norra Europa, en motor i Destination Göteborg, man ska vara ett hem för göteborgarna, en självklar plats att spendera sin fritid på, man ska också generera avkastning till staden. De här tre parametrarna går inte att kombinera utan att göra stora kompromisser. Det har vi kunnat se den sista tiden med prishöjningar och restriktioner på olika sätt. De besluten grundar sig i den här konflikten.

Jag skulle vilja säga att den viktigaste uppgiften för Liseberg är att vara ett hem för göteborgarna. Den näst viktigaste är att vara motorn i Destination Göteborg. Det är viktigt för Göteborg att fortsätta att vara den turistdestination som det är idag. Den minst viktiga är avkastningen, den direkta avkastningen. Liseberg kommer att generera en avkastning, en ekonomisk nytta till staden, oavsett om man ger pengar till staden direkt. Tack!

Axel Josefson (M)

Tack för det ordförande! Jag hade egentligen bara en liten fråga då Erik, för du missade en sak för du måste ändå berätta hur det här ska gå till då. Hur ska du lyckas finansiera det här? Var har du tänkt att hitta de pengarna för att uppfylla de två första om du nu inte ska låta bolaget generera, var är det du ska hitta det någonstans?

Axel Darvik (L)

Tack ordförande! Hela upprinnelsen till den här debatten är att en lokalpolitiker från Liberalerna skrivit på debattforumet Twitter vad hon tycker. Men vårt parti står för att vi ska ha Liseberg i kommunal ägo, det har vi alltid tyckt, vi tycker inget annorlunda. Du försöker gärna ge sken, Jonas, att vi skulle tycka någonting annorlunda, det gör vi inte, men vi har möjlighet för våra politiker att få vädra sina åsikter. Vi har inte yppandeförbud i Liberalerna och det är jag stolt över. När det gäller just Liseberg så tycker vi att det är en verksamhet som är viktig för att utveckla Göteborg som besöksdestination. Det är en honungskruka som lockar till sig besökare från både när och fjärran till vår stad som är viktigt för att vårt näringsliv ska kunna utvecklas. Så det står vi för och den viktiga rollen som Liseberg har.

Jonas Attenius (S)

Tack! Det är bra att du är tydlig där Axel. Nu var det inte vem som helst i ert parti, det var ändå en ledande politiker får man ändå säga, en ordförande i en nämnd och så vidare, så det var en tung politiker som jag betraktar det som. Det är klart att man blir orolig när man hör ett sådant uttalande, hur går diskussionerna inom Liberalerna i Göteborg. Men nu är gruppledaren tydlig i det här läget och det är bra, vi har hört det. Tack för det!

Erik Norén (V)

Tack! Som ni kanske såg så såg jag lite förvirrad ut där i sista, för jag hade glömt av vad jag skulle säga, så jag tackar Axel Josefson, för du påminde mig vad det var jag skulle säga, det här med att utförsäljningar och så. Vi vet att det finns pengar, det finns miljarder med pengar undanstoppade från vinster som vi inte har gjort någonting med. De ligger bara och vilar så jag tror att finansieringen kommer att lösa sig. Tack så mycket!

Axel Josefson (M)

Tack för det! Det stämmer, under det borgerliga styret har vi genererat överskott här i kommunen och det ska vi nog vara väldigt tacksamma nu för inför de lite bistrare tider och där vår soliditet har ökat. Men faktum kvarstår ändå, om du ska utveckla bolaget och du ska göra det med eget kapital, vilket är det normala förfarandet i ett bolag, så behöver du öka det och det gör du genom att du har vinst, det är där du för över de pengarna. Om du inte har någon vinst, då är det någon annan som ska betala eller så kör man, nej det ska jag inte säga, eller så kör du sotdöden. För det är vad det blir, för då kommer du inte ha pengar för att kunna göra investeringar. Så detta med vinst är en viktig faktor för våra bolag för att de ska kunna utveckla sig och har man inte förståelse för det så blir det nog svårt att utveckla. Tack!

Erik Norén (V)

Nu är jag inte helt säker på om du pratar om bolaget Göteborg Stad eller bolaget Liseberg men bolaget Liseberg är helt självfinansierat på lång sikt, så det är inga problem. Liseberg kommer att fortsätta att utvecklas på egna resurser och på egna ben. Tack!

Axel Josefson (M)

Det är bra att Liseberg har resurser och att man har eget kapital men långsiktigt, Erik, så blir det ändå så att om du inte går med någon vinst så kommer du att urholka ditt eget kapital. Någonstans så försvinner det när du investerar och då måste du fylla på det och det gör du genom att du har vinst. Svårare än så är det inte och det är klart att någonstans går den gränsen när du inte lyckas med detta. Tack!

Erik Norén (V)

Tack! Men självklart vill Liseberg gå med vinst, för det är den vinsten vi använder för att utveckla verksamheten, det är inte den vinsten vi pratar om här, det är avkastningen som Liseberg årligen lämnar vidare till Göteborg & Co och sedan Stadshus AB och staden, det är den vi pratar om. Tack!

7. Interpellation av Jenny Broman (V) till grundskolenämndens ordförande om avgiftsfri skola

Jenny Broman (V)

Tack så mycket för ordet och tack så mycket för svaret! "Vi märker att barnen är hungriga innan det är lunch 12:10, skicka gärna med en smörgås som komplement till frukten". Det här är ett citat utav ett av alla de mejl och brev som varje termin skickas till Göteborgs elevers föräldrar. Det vill säga, det är inte enstaka undantag utan detta sker ofta. En frukt och en smörgås varje dag, med våra feta politikerlöner så är inte det några stora problem för det största problemet är kanske att komma ihåg att fixa det och hunnit gå att handla, men så ser inte situationen ut för många familjer i Göteborg. En macka och en frukt om dagen, utgifter som kan tyckas som små, blir ett verkligt problem att ha råd med, inte minst med tanke på de skenande matpriserna just nu. Ska de här barnen då gå hungriga eller kanske med böjd nacke och med tacksamhet få det som eventuellt blir över av kompisars medhavda mat? Kanske kan man få en bit äpple om jag ser till att kompiserna får fördelar sedan på King sedan på rasten. Men att gå hungriga är faktiskt inte den enda konsekvensen. Vad gör det med ett barn som så tidigt måste lära sig att ljuga att hen inte är hungrig, måste låtsas vara sjuk på utflykten eller idrottsdagen eller barnet som inte kan delta i valutan med riskakor, för ni vet det att riskakor är hårdvaluta på stadens skolor och alltid måste då få en sämre position i leken.

Skolan kostar redan massor utan dessa extra tillägg med exempelvis idrottskläder och skor som man kanske hinner växa ut flera gånger per termin. Tänker vi att det är så här vi vill ha det? Är det kanske inte lika bra att trycka ner personer i skorna redan som barn för då behöver de inte ens ha några förväntningar på hur vuxenlivet är sedan? Det vet redan det från början.

Jag tycker att vi kan bättre. Vi kan tycka att det är små, futtiga pengar, vi kan också skydda oss själva med att säga att ofta är inte detta direktiv som är skickade från rektorn på en skola, men det är otroligt vanligt och barn drabbas. Alla familjer har inte råd med det här, alla familjer har inte möjlighet till det här och vi vill inte att vissa barn ska få sämre möjligheter i skolan när andra då har chans utan det

behöver skolan sköta. Behöver man extra mellanmål på förmiddagen för att skollunchen är sen, då behöver skolan lösa det. Tack!

Axel Darvik (L)

Tack ordförande och fullmäktigeledamöter! Jag erkänner att vi har utmaningar i våra skolor i Göteborg. Vi har problem på vissa ställen med bristande trygghet, bristande studiero för våra elever, vi har problem med att vi inte får till tillräckligt många utbildade lärare, att vi inte har tillräckligt många speciallärare, specialpedagoger, som kan stötta de som behöver, att det behövs fler små grupper för de barnen som har stora behov. Vi behöver mer moderna lokaler för att kunna bedriva en undervisning som är i framkant, vi behöver nya läromedel när de barn som idag får studera med gamla, slitna böcker eller slitna läromedel. Vi behöver också höga förväntningar på alla elever och också på alla föräldrar att engagera sig i skolan, för den som ställer krav, den bryr sig.

Ordförande, oppositionen har nu hittat vad det verkliga problemet är. Det är brist på banan och riskakor. Den här ojämlikheten är så förödande för skolan att det är den som är boven till varför vi inte, en av fyra elever, klarar av att nå kunskapsmålen. Det gör mig bekymrad får man väl ändå säga, för att som ansvarig för skolan i Göteborg så behöver man ha en opposition som är på hugget, som utmanar, som ser till att vi driver utvecklingen i skolan på de här områdena där vi har stora utmaningar. Men ordförande, det är faktiskt lite beklämmande att vi har en opposition som när de ska leta upp vad är problemet i Göteborgs skolor, så fastnar man i riskakor och bananer eller då att alla barn skulle kunna kräva gratis menstruationsskydd. Vi skulle behöva en opposition i den här staden som var mer på elevernas sida, som faktiskt angrep de riktiga problemen till varför vi inte når kunskapsresultaten, för då har vi chansen att bli bättre. Jag erkänner, jag skulle vara bättre om jag hade haft en bättre opposition, så jag hoppas efter nästa val att den opposition som då väljs in för vänsterpartierna är mer på hugget än den vi har idag. Det är mitt önskemål till den kommande valrörelsen. Tack för ordet!

Jenny Broman (V)

Jag vet inte ens om det nästan är värt att besvara. Det är inte så att mensskydd eller mellanmål är det enda vi diskuterar utan vi kommer senare att diskutera extra pengar till utsatta områden, 150 miljoner kronor, så då kan vi återkomma med det. Men det här handlar om ett verkligt problem för flera familjer. Jag är ledsen att du befinner dig så långt från verkligheten att du inte över huvud taget förstår de här problemen, hur nedtryckta de här eleverna känner sig, alla de här föräldrarna som hör av sig till mig, jag förstår att de inte hör av sig till dig heller, för det märks ganska tydligt att du är långt, långt ifrån verkligheten vilka problem det här kan få.

Ni som har barn eller ni som känner barn nära, när fungerar barnen som sämst? Inte fungerar de bra i alla fall när de är hungriga. Alla vi som har erfarenhet av skolan och undervisar i skolan, vi vet hur [??] det är att undervisa timmen innan lunch eller den sista lektionen innan skoldagen är slut, för då är barnen hungriga.

Axel Darvik (L)

Tack ordförande! Jag hade uppskattat om vi hade haft en debatt om skolmåltiderna, om lunchen, hur den kan utvecklas, hur måltiderna som vi serverar gratis i alla våra grundskolor skulle kunna bli ännu bättre, för jag håller med dig om att en bra lunch som barnen gillar med mat som inspirerar och en måltid som är en upplevelse och inte bara en utfodring, det har effekt, det är viktigt. Vi gör också

särskilda satsningar i de utsatta områdena. På vissa skolor serverar vi till och med gratis frukost för alla de som vill det, men det är inte bananen eller riskakan som kommer lösa Göteborgs skolors utmaningar och problem. Det kanske är det sista steget som Vänsterpartiet har att ta emot ett fullkomligt socialistiskt samhälle och en fullständig jämlikhet mellan alla, men det är inte det som är vårt mål, vi ska se till att skapa en likvärdig skola för alla elever och en likvärdig skola för oss innebär att vi behöver jobba lite olika på olika ställen. Tack!

Jenny Broman (V)

Så den här likvärdigheten är då uppenbarligen att vissa barn kan få gå hungriga och andra inte? Det spelar faktiskt ingen roll hur god skollunchen är om man då får vänta till 12:10 och är jättehungrig innan dess. Det är lite svårt att lära sig innan för det finns barn som inte har möjlighet och inte har råd och det är ganska världsfrånvänt att inte inse detta. Det är också en ganska vanlig taktik att man pratar om något helt annat, att man angriper helt andra saker när man egentligen inte har svar på tal och det är ganska tydligt, men jag tror inte det är många här inne som går på det. Jag tror inte att om det finns någon som eventuellt lyssnar på det, så märker de vad du gör.

Vi har inte pratat om att detta är hela lösningen, men är ett verkligt problem. Många föräldrar hör av sig till mig och har stora problem. De som får 70 kronor per dag, de får visserligen lite extra ersättning till sina barn, men deras pengar går åt till att ta sig till skolan och skjutsa sina barn med spårvagnen till skolan, det finns inga extra pengar till frukt.

Bosse Parbring (MP)

Tack ordförande, fullmäktige! Jag vill tacka Jenny Broman för att ha väckt den här interpellationen. Axel Darvik säger i sitt svar, i sitt skriftliga svar, att han har fullt förtroende för att skolornas ledning sköter detta med avgiftsfri skola och följer skollagen och att det därför inte behövs tas upp i grundskolenämnden och i kommunfullmäktige också får jag förmoda.

Det låter väldigt bra, men när det gäller regler om att elever ska sköta sig så har inte Axel Darvik det förtroendet för rektorerna, trots att det bara är att följa skollagen även i den frågan. Alla skolor ska ha ordningsregler enligt skollagen, trots det så har han drivit fram så kallade förväntansdokument i grundskolenämnden. Rektorerna klarar tydligen inte av den frågan själva. Trots att rektorer har befogenhet i skollagen att ta till disciplinära åtgärder om det finns behov, så tycker han att grundskolenämnden ska fatta beslut om konsekvenstrappor. Rektorerna klarar tydligen inte det själva utan att vi politiker bestämmer hur det ska vara.

Men när det handlar om jämlikhet och ta på allvar den vardag som många elever som kommer från fattiga hem har och som Jenny Bromans interpellation handlar om, då är det en futtig fråga, i det skriftliga svaret och här i debatten så möts den situationen med en gäspning. Axel Darvik har större och viktigare saker att lägga sitt fokus på och jag kan också ge en lista över massa andra viktiga saker än att i det här fallet då ge alla elever, oavsett bakgrund, jämlika förutsättningar. Så kan det låta från den som föraktar och raljerar över dessa elevers vardag.

Bettan Andersson (V)

Tack ordförande, fullmäktige och ni som lyssnar! Ibland kan man bli så där provocerad så man får en klump i magen när man sitter här inne. Det här raljerandet som Axel Darvik har om banan och riskaka, ett raljerande över fattiga barn. Det finns oändligt mycket rapporter från stadsmissionen,

Rädda Barnen och många mer organisationer som påtalar vilken enorm barnfattigdom vi har här idag i Sverige. I Sverige, välfärdslandet 2022, har vi barnfattigdom.

Vi har barn som är hungriga i skolan, som vi för en ganska liten peng skulle kunna justera. Men det tycker inte Axel Darvik utan barnen kan vara hungriga, för de får skylla sig själva. För att inte tala om raljerandet över mensskydd. Det är väldigt, väldigt, många flickor som inte har råd med mensskydd. Det stod om det i tidningen senast idag när organisationer delar ut det, de använder toalettpapper i stället. Så är verkligheten för barn som växer upp i Göteborg och i Sverige. Man kanske ska ha den trollstaven som du brukar prata om i GP, Axel, för att få mat till de här barnen. Tack!

Axel Darvik (L)

Tack ordförande! Det är inte så att vi inte bryr oss om barnen eller att vi ser till att de går hungriga, jag hoppas verkligen inte att det blir så med Vänsterpartiets politik i alla fall utan vi har faktiskt gjort de satsningar som behövs, särskilt i de utsatta områdena. Det är någonting som vi från Alliansen har drivit fram med extra satsningar på frukost för de elever som behöver det och som inte får det hemma. Men vi tycker också det är viktigt faktiskt med eget ansvar, att både föräldrar och elever tar ansvar och att vi har en avgiftsfri skola och det här är någonting som rektorer och lärare har att arbeta utefter. Men det är lite beklämmande att det är det här som Vänsterpartiet lyfter upp när vi ska ha en skolpolitisk debatt innan valet om de stora ojämlikheterna. Det är ändå ett tecken på att vi har kommit väldigt, väldigt långt.

Bettan Andersson (V)

Tack så mycket! Det är bara trams att säga att vi inte har andra skolfrågor än det här och det vet du Axel. Om vi ska lägga debatten på den nivån, då kanske vi ska debattera någon annanstans eller om någonting annat. Vi har ett skolpolitiskt program, vi driver skolfrågor och det vet du. Det är så här att det finns fattiga människor i Göteborg, det finns många fattiga. Er sida har gjort att många har blivit ännu fattigare under ett antal år och de har inte råd med det här. Även om du säger att ni har gjort insatser så finns det fortfarande hungriga barn och då tänker jag att då får ni väl fortsätta att göra insatser så att de blir mätta i skolan. Tack!

Agneta Kjaerbeck (SD)

Tack för ordet fru ordförande! Det är en ganska kortsiktig lösning som vänstern har. En fralla till alla och så har vi löst fattigdomen och det fungerar inte riktigt så. Jag kan ge ett exempel. När vi började driva språkraven 2019 så kom det ett yrkande från S och D om att vi även ska ha språkrav i förskolan och i skolan, det stöttade vi därför att vi ser att om nästa generation ska ha råd att köpa frallor privat, om det nu är så att vi inte kan göra det då, så har vi i alla fall lagt en grund till att nästa generation, tack vare att de kan förstå skolans språk och följa med i undervisningen, kommer att ha råd att köpa frallor till sina barn vid nästa generationsskifte. Det är långsiktiga insatser som kommer att hjälpa.

Jag vet att det här är viktigt och jag ser att ni suckar. Det finns skolmat i skolan, det är inte som på 40-talet när man hade sitt lilla knyte och den ena hade mjölk och den ena hade bara vatten utan det finns mat i skolan. Men ska vi göra någonting på sikt så måste vi ta tag i det här med språkraven. Det är nästan 20% av barnen som går ut första klass som fortfarande inte kan läsa idag för att man har kanske inte ens en lärare som är duktig på svenska språket och det här måste vi ta krafttag i. Tack för ordet!

Viktoria Tryggvadottir Rolka (S)

Tack så mycket ordförande, fullmäktige, göteborgare! Jag skulle vilja börja med att omedelbart och skyndsamt be Axel Darvik att bege sig utanför vallgraven och träffa fattiga föräldrar och träffa fattiga barn och familjer som faktiskt vrider och vänder på varenda slant. Det behöver inte ens handla om pengar utan det handlar ganska ofta om att man kanske har en mamma som har alkoholproblem, en pappa som är frånvarande, att man glömmer gymmapåsen titt som tätt, att man aldrig har frukten. Jag vet precis vilka barn i mina barns klasser som inte har frukten med sig eller som inte har matsäcken med sig när de ska på utflykt. Det där är inte acceptabelt. Skolan ska vara avgiftsfri, den är inte det i Göteborg, det kan jag som förälder vara garant för.

Men sedan säger Axel Darvik också så här att "du hade varit bättre om du hade haft en bättre opposition". Låt mig då påminna Axel Darvik om att vi i den här oppositionen är de som har drivit igenom majoriteten av förslagen i grundskolenämnden. Du kan själv gå in och räkna. Majoriteten av de förslagen som har handlat om att återställa det skolhaverikaos som var under er flagg, som handlar om att återställa kapital som ni har stulit från barnen, det är våra förslag. Drogpolicy, arbetet mot hedersförtryck, det är våra förslag. Vi har drivit det framför oss i många, många år. Men, eftersom Axel Darvik verkar ha tydliga synpunkter på oppositionen så kan jag glädja dig med att nuvarande opinionssiffror så ser det ut som att du kommer ha mycket oppositionsarbete framför dig. Tack!

Jenny Broman (V)

Tack så mycket för ordet och tack så mycket Viktoria. Jag kan bara intyga i att det verkligen inte är en passiv opposition. Alla vi som sitter i grundskolenämnden vet vilka det är som lägger förslag, vet vilka det är som driver framför sig och det där med satsningar i socioekonomiskt utsatta områden eller socioekonomiskt utsatta skolor, inte var det den här sidan som drev igenom den socioekonomiska viktningen på 19% när det genomfördes eller är det någon slags efterhandskonstruktion vilka det var som den som då var historiskt hög skillnad.

Men vi kan, som sagt, räkna och titta på vilka det är som driver men det handlar om annat, det här handlade om de här barnen som får gå hungriga eller de här barnen som inte kan delta i aktiviteter, alltid får känna sig sämre, alltid får känna sig undantagna, för det är inte bara hungern som gör skillnaden utan det är också det där med att man alltid hamnar utanför, alltid känner sig sämst. Då säger Axel att man ska ta eget ansvar. Men vadå ta eget ansvar om inte pengarna finns? Om inte pengarna finns. Jag tror faktiskt inte att det är om man är hungrig som ger de mest långtgående effekterna utan de långtgående effekterna betyder att den här eleven kanske är lite mer ofokuserad innan lunch, blir lite mer strulig, får den stämpeln, får också den där stämpeln som är annorlunda, som inte har råd, den som ska tacksamt böja sig och få andra barns rester. Det gör någonting med ett barn, det gör någonting med hur man känner sig redan i starten av livet och om man tycker och om man själv tror på sig själv och satsar och det påverkar också hur väl man lär sig. Det är det enda, men det gör någonting med människan.

När vi pratade med biskopen, som vi alla partigrupperingar har gjort, så pratade de om hur många i Göteborg det är som går och lägger sig hungriga ett par gånger i veckan i Göteborg. Det är 600 ungefär i Göteborg och utav dem är det flera barn. Då undrar jag, för det är inte några gigantiska summor, är det så att skolan tycker att barnen inte klarar av att hålla koncentrationen utan måste äta, då ska skolan se till att det finns eller så behöver man inte ha den där fruktstunden. Är det något enskilt barn som vill ha en frukt och kaka det på rasten, absolut, men det här är organiserat, man sitter i ring, man sitter och jämför att jag har jordgubbar och blåbär med mig som kostade 40 kronor per

dag, du fick ingenting idag heller, det gör någonting med självkänslan hos den människan. Den människan blir nedtryckt redan från början.

Axel Darvik (L)

Tack ordförande! Vänstern tror att de ska bekämpa klyftorna i Göteborg med riskakor och banan. Då vill jag bara säga någonting till er. Vi är det partiet som står för att Göteborg håller ihop. Vi från Alliansen för en politik som minskar försörjningsstödet i Göteborg, som får fler i arbete så att vuxna, barn och deras föräldrar kan av egen kraft försörja sig och skapa sig sin framtid, det är så vi bygger ett starkt samhälle.

Jag undrar faktiskt vem det är som inte har varit utanför vallgraven. Är det rödvinsvänstern? Har ni varit utanför vallgraven i Göteborg och sett hur det ser ut i våra skolor i de utsatta områdena? För om ni hade gjort det så hade ni sett att de problem som vi har i många av de skolorna som är de socioekonomiskt utsatta områdena, är en accelererande barnfetma. Vi har en epidemi av barn som får för dålig mat hemma. Föräldrar som inte lagar mat på kvällarna åt dem så att de i stället skickas till skolan med en Red Bull och ett wienerbröd till frukost. Ni sitter här med era välfyllda gottepåsar nu i Vänsterpartiet, men det här är ett problem att många barn i Göteborg inte får ett mål och föräldrar som tar det ansvar som man borde göra.

Det är därför bland annat som vi lägger fram förslaget om ett förväntansdokument, därför att vi behöver se till att vi är tydliga med vad vi faktiskt förväntar oss utav eleven, utav föräldrarna och hur vi skapar ett samhälle där barnen får de förutsättningar man behöver för att klara skoldagen. Det är inte då med en riskaka eller en banan som vi löser de här problemen utan vi vill göra insatser också för föräldrarna. På den sociala sidan så stärker vi upp med föräldrautbildningar, vi vill stötta de föräldrarna som behöver det, men det är av egen kraft som man tar sig också ur fattigdom och det är av egen kraft som man skapar sin egen lycka och det är också det vi måste stötta våra barn i, att klara sig igenom skolan med alla de insatser som jag nämnde tidigare för att man ska kunna få den framtid som man drömmer om. Då har vi stora problem med trygghet och studiero, med att vi saknar kvalificerad personal, med att vi behöver ha fler särskilda undervisningsgrupper och ändå så är det detta som ni tror är lösningen på utmaningarna i Göteborgs skolor och därför så skulle vi behöva en vassare opposition i Göteborg.

Jenny Broman (V)

Hörni tjockisarna i förorten som Axel har [avbrott] att han har varit på besök i sin kostym, nu är det bra att ni inte får frukt så att ni blir lite mindre tjocka för det är ganska mycket snabbt socker i frukt. Eller hur tänkte du där? Jag tänker så här att om man inte får bra mat hemma så är det väl bra om man får riktig mat i skolan ändå. Jag tycker att vi behöver hålla oss till vad interpellationen handlar om. Du kan önska att interpellationen skulle handla om någonting annat, nu handlar det om att mellanmål är ett verkligt problem. Föräldrar hör av sig, de är bekymrade, de vet inte hur de ska ha råd, de går själva utan mat för att man ska ha råd med den här frukten.

Bettan Andersson (V)

Ordförande och alla ni som lyssnar och fullmäktige! Vi kan se att när argumenten tryter så kör man med rödvinsvänster och gottepåsar. Gottepåsarna, ungefär 195 kronor, jag har köpt dem. Jag är heltidsarbetande, ensamstående, frivilligt barn fri, jag har nu arvode och en hyfsad lön så jag köpte

dem och betalade för dem. Rödvinet har vi inte här inne, det kan vi ta någon annanstans om vi inte vi dricker champagne som vi tycker om i vänstern också.

Nu kanske tillbaka till vad det här handlar om så är det så här att nu hamnar vi väldigt mycket på språk och vi hamnade på försörjningsstöd, men det är faktiskt att väldigt många fattiga ensamstående föräldrar, framför allt ensamstående kvinnor, det brukar man prata om i vårt parti då som är feministiskt, där finns det väldigt många också som har en sådan här gig-ekonomi. Spring och ring kallas det också. Låga, låga, låga löner som till exempel handlar om att köra ut hämtmat till kanske Axel Darvik. Tack!

Jörgen Fogelklou (SD)

Tack fru ordförande! Den här interpellationen har gått från det ena till det andra, men jag tyckte att Axel Darvik hade en poäng när han pratade om den maten som vi serverar idag i skolan. Det är väl därför fokus egentligen borde ligga. Vi borde väl fokusera på att de som går i skolan äter upp den mat som serveras. Se till att servera god mat. Barn äter god mat, inte äcklig mat, den lämnar dem. Vi håller på med ekologisk mat, det är 30% dyrare än närodlad och härodlad, det har vi rutat. Se till att göra detta. De här politiska vegan, vegetariskt, soppor, linssoppor, se till att barnen får pannkakor, köttfärsås och spagetti, pizza, sådant som de äter.

Sedan, varför vi har fler och fler fattiga människor i Sverige, det kanske är en annan interpellation för en annan sal, kanske riksdagen, och den borde vända sig till Socialdemokraterna. Tack!

Martin Wannholt (D)

Efter att ha lyssnat på debatten vill jag bara konstatera att jag har en stor önskan efter valet i höst och det är oavsett hur vi får på olika sätt ihop en majoritet i detta fullmäktige, att skolkommunalrådet heter Jessica Blixt. Tack!

Marina Johansson (S)

Tack så mycket fullmäktige, åhörare! Det är sällan jag blir förbannad, men jag känner att nu kunde jag inte hålla mig längre. För det första så handlar interpellation om Axel Darvik tänker säkerställa att skolan är avgiftsfri och du har inte svarat på det och i ditt skriftliga svar skriver du att du sammanfattningsvis inte kommer vidta några åtgärder. Det är liksom höjden av initiativlöshet och du är ordförande för grundskolenämnden i Göteborg Stad. Du står och säger att du inte ska vidta några åtgärder när vi vet så många här att det är så att skolan inte följer lagstiftningen, men å andra sidan är inte det första gången som du struntar i lagstiftningen.

Så men det här med jämlikhet, det är någonting som är viktigt och hur vi ska få bort fattigdomen i Göteborg och skillnaderna, då är det att då måste vi med full kraft ta fart igen och arbeta med jämlikhetsarbetet, vilket har totalt avstannat under er ledning och det handlar om arbetsmarknad, kollektivavtal, löner och villkor, vuxenutbildning, en bra grundskola, en bra förskola, stöd till föräldrar, statliga regeringsinitiativ som ni har tagit bort försämrar möjligheten. Så fort ni har chansen att regera så försämrar ni möjligheten för människor att få ett jämlikt liv på olika sätt och ändå så vill du inte se till att barn i Göteborg kan äta sig mätta, att skolan ska följa lagstiftningen. Tack!

Axel Darvik (L)

Tack ordförande! Du kan komma tillbaka Marina snabbt, för jag har bara en kort fråga till dig och det är att du utvecklar lite grann om vad du menar om att jag inte följer lagstiftningen. Du sade det i ditt anförande, vad är det du syftar på för någonting som jag inte skulle följa för lagstiftning i sådana fall?

Jenny Broman (V)

Tack så mycket för ordet! Det kan jag svara på eftersom du citerar själv skollagen i ditt svar om det där med små, återkommande utgifter. Att även de här små återkommande utgifterna strider mot skollagen och de här små återkommande utgifterna är inte bara den där frukten som du tycker är fänig utan det handlar även om den där hundralappen som ska med till utflykten. Jag är väldigt glad att jag har en sambo som står hemma och steker pannkakor till min dotter just nu, har tagit ut en hundralapp till utflykten i morgon, eventuellt hoppas jag att han har tagit ut en extra hundralapp som han kan ge till det barnet som inte har haft råd. Men det är ett problem som sagt, för det är inte alltid det där barnet vill ta emot den där hundralappen. Men vi brukar göra så, så att vi möjliggör i alla fall för alla barn, men det är inte bara i förorten som det finns fattiga barn. Ibland är det nästan ännu värre när det bara är några få fattiga barn i ett klassrum, för det är oftare då skolorna ber om det här, när man inte vet att det är i princip alla har svårighet att ha råd med de där extra utgifterna utan det är i områden där många har råd men några inte har det som den största effekten blir när de här barnen får sitta där med böjt huvud och skämmas. Så det är det skollagen säger, att återkommer det små utgifter, inte heller ska tas ut och frukt varje dag med skenande matpriser, det är inte så små. Ett äpple kostar ungefär åtta kronor just nu.

Marina Johansson (S)

Tack så mycket fullmäktige! Jag tänker på dina uttalanden kopplade till Römosseskolan, där du säger att man ska stå upp för det man tror på och inte följa lagstiftningen. Jag skulle gärna vilja ändå höra dig säga någonting om det här med avgiftsfri grundskola eller skolgång, varför du inte kommer vidta några åtgärder i detta. Varför kommer du inte göra det Axel?

Axel Darvik (L)

Tack ordförande! Till den första frågan så har jag i alla mina förslag i grundskolenämnden följt svensk lagstiftning och jag har också varit beredd att använda den lag som finns för att stoppa att pengar betalas ut till skolor och skolhuvudmän som försöker förskingra pengar och skicka dem till extremister i utlandet eller att använda dem till sexklubbsbesök i Thailand och liknande. Tyvärr har jag inte med mig Socialdemokraterna på samma sätt, tyvärr är det så att ni inte har stöttat upp i de turer som har varit utan till och med så att när det handlar om att få utslag i domstol och de processerna så har ni vid upprepade tillfällen röstat till Römosseskolan favör och det tycker jag bara är olyckligt att ni agerar på det sättet. Det hade varit mycket bättre om ni hade också vågat stå upp för att skattepengar inte gå till extremister eller till förskingring.

När det gäller att skolan ska vara avgiftsfri så är det precis så, det står i lagstiftningen, det är inga konstigheter, jag litar på att våra rektorer hanterar detta på ett bra sätt. Ni kanske delar vänsterns uppfattning då om att ni är djupt oroad för att detta då skulle vara ett allvarligt problem som äventyrar våra barns framtid. Jag tycker att det finns betydligt större frågor som vi borde debattera här i stället. Tack!

Marina Johansson (S)

Det är sällan jag är uppe i talarstolen så här ofta men nu känner jag att jag behöver det. Men jag tycker det är väldigt beklagligt Axel, att du inte tänker ta något initiativ kopplat till detta med avgiftsfri skola. Uppenbarligen så är det inte viktigt för dig att våra skolor inte följer lagstiftningen utan har utgifter och kräver saker av föräldrar som ska ingå i skolan. Så det är väldigt sorgligt, men vi får försöka på andra sätt i våra nämnder att driva detta.

10. Val av ledamot i förbundsfullmäktige i Göteborgsregionens kommunalförbund i stället för Mikael Wallgren (V)

Jenny Broman (V)

Tack så mycket för ordet! Vi föreslår Håkan Eriksson.

12. Revidering av Göteborgs Stads riktlinje för inköp och upphandling

Daniel Good (MP)

Tack så mycket! Jag vill börja med att yrka bifall till kommunstyrelsens förslag och bifall till tilläggsyrkandet från Miljöpartiet och Vänsterpartiet. Den här ändringen som vi ska besluta om nu, av riktlinjen för inköp och upphandling är en följd av ett uppdrag som KF beslutade om 2019, som vi gav till kommunstyrelsen tillsammans med inköp- och upphandlingsnämnden och kretslopp- och vattennämnden om att ta fram förslag på hur staden kan styra inköp och använda i stadens alla nämnder och bolag på mer hållbara val genom att i större utsträckning arbeta strategiskt med klimatfrågor vid inköp och upphandling. Vi i Miljöpartiet lade ett yrkande här i mötet på oktober att KF skulle återremittera det uppdraget för att de berörda nämnderna skulle få möjlighet att komma med ännu fler åtgärder hur vi skulle kunna arbeta strategiskt med klimatfrågor i enlighet med uppdraget. Exempel som vi då lyfte upp då, det var att se över åtgärder som att utveckla arbetssätt, IT-stöd och processer vid inköp och upphandling, men tyvärr så fick vi inte bifall för det yrkandet.

Med det sagt så ser jag ändå positivt på det arbetet som man har gjort när man har gjort [??] riktlinjen genom att vi jobbar bättre nu på att arbeta strategiskt med klimatfrågor. Men vi ser dessvärre att riktlinjens skrivning om hur staden arbetar med cirkulära principer behöver förstärkas så det blir tydligt att staden ska verka för produkter med lång livslängd, möjlighet till återbruk och att engångsprodukter ska undvikas.

Den här skrivningen är egentligen i linje med övriga riktlinjen skulle jag säga och innebär inte någon policyförändring men vi ser ändå att det är bra om det här ökade tydligheten och att vi som kommunfullmäktige betonar att det är viktigt att vi verkar just för återbruk och att undvika engångsprodukter och att vi ska ha produkter med lång livslängd när vi köper in saker till vår stad. Jag hoppas därför att ni vill yrka bifall till vårt yrkande. Tack så mycket!

Jörgen Fogelklou (SD)

Tack för ordet fru ordförande, åhörare, ledamöter, fullmäktige! De inköp som sker utanför de stadsgemensamma ramavtalen sker idag på mycket varierande sätt i stadens organisationer. För att

stadens förvaltningar och bolag ska kunna efterleva de förändringar som föreslås i riktlinjen, kommer stöd att behövas. En tydlig styrning kopplad till klimatfrågor är essentiell för att reducera risken av ökade kostnader. Detta till följd av skarpare miljö- och klimatkrav vid inköp, det är ganska självklart.

Stadens verksamheter har ett stort behov av utökad kunskap för att kunna formulera och ställa relevanta krav i upphandlingar samt vid uppföljande arbete. Stadens organisation behöver kombinera inköps- och upphandlingskompetens med hållbarhetskompetens i sitt interna inköpsarbete och därför yrkar jag bifall till Sverigedemokraternas yrkande i kommunstyrelsen. Tack!

Magnus Kindmark (S)

Tack ordförande, fullmäktige och göteborgare! Jag vill yrka bifall till kommunstyrelsens förslag för Socialdemokraterna och avslag på övriga yrkanden. Tack!

Sabina Music (C)

Tack för ordet ordförande! Tack vare Alliansens budgetuppdrag så har vi kunnat se över Göteborgs Stads riktlinjer för upphandling och inköp. Riktlinjen ger nu en tydligare styrning för stadens inköp och upphandling samt en tydligare ansvarsfördelning gällande nämndens egna ansvar och övriga stadens nämnder och styrelser. Det knyter an till ett bättre strategiskt arbete med klimatfrågor samt att staden kan säkerställa en väl fungerande kontroll och uppföljning. Centerpartiet välkomnar detta förtydligande av riktlinjen som en del i att ständigt förbättra vårt interna arbete och riktlinjerna knyter också an till det dokument som staden har antagit nyligen, bland annat miljö- och klimatprogrammet, näringslivsstrategiska programmet samt avfallsplanen för Göteborgsregionen.

Vad gäller V och MP:s yrkande kring återbruk och engångsartiklar så tycker jag att det är en väldigt viktig fråga, men den omhändertas i dokumentet genom att till exempel på sida sju och tio så kan vi läsa om cirkulära lösningar och om att material som inköp ska ingå i ett giftfritt kretslopp. Det skrivs också tydligt under nämndens ansvar att "cirkulära lösningar eftersträvas genom att i första hand tillgodose ett behov med befintliga resurser, i andra hand genom tjänster, hyrlösningar eller genom inköp av begagnat och i sista hand genom nyinköp". Det finns också uttalade mål vad det gäller engångsartiklar i kommunens regioner och avfallsplanen om att det ska minska till 50%.

Vad gäller SD:s yrkande så finns det utbildningar, stödmaterial, guider och konsultstöd för att få för de som jobbar med inköp och upphandling så att man gör det på rätt sätt. Centerpartiet och Alliansen anser att rutinerna är behandlade och att det är väl bearbetat och därför yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag och avslag på övriga. Tack!

Daniel Good (MP)

Tack så mycket! Jag ska bara kort säga att i det stycket, sidan sju där som du hänvisade till, och det är orsaken till att vi lägger det yrkandet då, att det saknas tydliga skrivningar just kring återbruk, om engångsprodukter och om produkter med lång livslängd, att det inte tydligt framgår i riktlinjen om att vi ska verka för det som stad. Precis som du säger så har vi andra styrdokument, vi har mål om att vi ska minska engångsprodukterna, så därför ser jag inte vad hindret skulle vara att rösta bifall till vårt yrkande. Tack så mycket!

Sabina Music (C)

Tack så mycket! Vår uppfattning är att det framgår tydligt, därav tycker vi att det är redan omhändertaget. Tack!

Jörgen Fogelklou (SD)

Tack för ordet fru ordförande! Tack Sabina för ditt svar, att du tog dig tid att förklara varför du yrkade avslag på vårt yrkande. En liten förståelsefråga bara, för vi har två att-satser, jag tyckte bara att du svarade på en av att-satserna. Vår andra att-sats är att stadens organisation får i uppdrag att tillse att inköps- och upphandlingskompetensen kombineras med en hållbarhetskompetens i sitt interna inköpsarbete. Men du kanske svarade på den, jag tyckte inte att du gjorde det. Tack!

Sabina Music (C)

Den tycker jag faktiskt omhändertas också i dokumentet. Tack!

Finn Hellman (V)

Tack för ordet! Bifall SLK:s förslag och tilläggsyrkandet från V och MP. Tydlighet är bra och därför vill vi ha inskrivningen "lång livslängd och möjlighet till återbruk ska eftersträvas och engångsprodukter ska undvikas". Med den skrivningen skulle tydligheten öka för stadens inköpare och därför tycker jag att ni ska bifalla vårt yrkande. Tack för ordet!

13. Uppdrag till nämnder och styrelser om information till Göteborgs Stads anställda om grundlagens meddelarfrihet och meddelarskydd

Martin Wannholt (D)

Tack fru ordförande! I en bra värld och en bra kommun så hade man inte behövt skriva och lägga ett sådant här yrkande eftersom det är självklarheter eftersom det står i våra grundlagar och vi förväntas följa dem. Nu är det på det sättet att den här staden har en historik av tystnadskultur eller jag skulle säga flera olika tystnadskulturer. Vi har den gamla, att saker gjordes upp i rum och det var tesagt, om vi går tillbaka till det långa styret av rödgrönt. Sedan har vi den här tystnadskulturen som är mer på tjänstemannanivå och delvis politikernivå och som naturligtvis är inducerat av politiker, det är att alltid vilja visa upp en glättebild av Göteborg och inte våga lyfta problemen och vara rädd för att inte visa upp när man faktiskt inte går så bra eller gör fel och komma med förslag på hur vi kan göra det bättre, det är en fruktansvärd tystnadskultur.

Sedan har vi det som har kommit till, jag säger det senaste decenniet, det kan ha funnits längre men vi har inte vetat om det i alla fall då och det är den extrema hotkultur. En medarbetare varje dag hotas allvarligt i Göteborgs stad. Vi har chefer som har mörkat, saker tas inte om hand, det tas inte på allvar och längst ut så handlar det om att de människor som inte tycker om Sverige och inte tycker om Göteborg åter sig längre in och påverkar våra verksamheter och våra välfärdsarbetare längst ut vågar inte fatta de beslut de är satta att göra utefter lagstiftningen, nämligen hjälpa de allra svagaste och de som har problem. Det kan vara omhändertagande om barn och det kan vara andra stödinsatser och så vidare. Det har gått väldigt långt i Göteborg. Vi är många i kommunstyrelsen och fullmäktige som

jobbar intensivt för att vända detta, men det känns som det är ett stort ångfartyg som ska svängas eftersom mycket av den här kulturen har suttit i väggarna i Göteborgs stad.

Så nu hoppas jag att vi röstar igenom det här beslutet. Självklart kan tyckas, men det är ett sätt för oss från fullmäktige att visa att vi menar allvar, att nu är det öppenhet och transparens. Vi har mängder av exempel, det vet ni som sitter här inne, förra mandatperioden och tidigare bakåt, vi reade ut mark till utvalda fastighetsägare som hade bäst kontakt med politiker sedan skrev man i handlingen så det såg bra ut. Det är fruktansvärt hur det har gått till historiskt i Göteborg och utöver detta så har vi nu problemet med de anställda som gör det största jobbet, de längst ut i verksamheten, utsätts för hot och får inte alltid det stöd som de förväntas få. Nu talar vi om här och skickar en tydlig signal till alla våra medarbetare i Göteborgs Stad att grundlagen gäller i Göteborg, vi står bakom er varje dag i veckan året om. Tack!

Ingrid Andreae (S)

Tack för det fru ordförande, ledamöter och åhörare! Det här är ett väldigt bra och viktigt beslut vi ska ta och jag håller med om mycket av det som Martin Wannholt har sagt här innan. Det finns många möjligheter för oss att ge information och utbildning för våra anställda. Vi har introduktionsutbildningar, vi har [??] och vi har andra sammanhang där vi kan lyfta de här frågorna på ett bra sätt. Det är inte bara skyldighet och rättighet att rapportera missförhållanden utan att man också då får stöd och hjälp när man faktiskt gör det. Men för att våga rapportera så måste man känna sig säker på att man inte utsätts för repressalier i efterhand och så, så det finns mycket att jobba med på det här området.

Förra mandatperioden så var jag ordförande i rådet för politikerutbildning, tror jag det heter, eller styrgruppen för politikerutbildning. Jag tycker att man kan lyfta den frågan även där. Vi politiker, vi behöver också ha med det i våra utbildningsinsatser, hur man hanterar de här frågorna och hur man agerar om man får telefonsamtal från anställda till exempel eller om man själv upptäcker saker som händer i kommunen som inte står rätt till. Så vi politiker behöver nog också ha utbildning i de här frågorna. Bifall till kommunstyrelsens förslag och avslag till Sverigedemokraternas tilläggsyrkande. Tack!

Ann Catrine Fogelgren (L)

Tack ordförande, ledamöter, åhörare! All tystnadskultur är oacceptabel och måste på alla sätt bemötas. I samband med utredningarna som har tagits fram nu så är det med anledning av att det har påkommit att det finns en tystnadskultur i staden som också Martin refererar till, har det framkommit att det lagstadgade kravet på lojalitet med arbetsgivare används som skäl för att förhindra att anställda talar med politiker eller media.

Vi vill kraftfullt betona att meddelarfrihet och meddelarskydd är grundlagsskyddat samt att öppenhet och transparens är grundläggande pelare i vår demokrati. Därför vill vi med detta yrkande säkerställa att alla stadens anställda blir väl informerade om vad grundlagsskyddet innebär när det gäller rättighet att slå larm till medier om missförhållanden och rätten till anonymitetsskydd. Alla anställda har, precis som alla medborgare, rätt att kontakta politiker vilket vi också ger samtliga nämnder och bolagsstyrelser i uppdrag att tillse att så också blir fallet. Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag och avslag på övriga. Tack!

Jenny Broman (V)

Tack så mycket för ordet! Jag delar Demokraternas engagemang i den här frågan, att motverka verkligen alla former av tystnadskultur. Det finns väldigt mycket kvar att göra för att komma till bukt med tystnadskulturen och inte minst den som beror på rädsla att inte få stöd från sin närmaste chef när problemen lyfts eller om man blir offentligt utskälld. Det finns exempel på enhetschefer som inte vågar komma med kritik och till och med exempel på att chefer inte vågat vara obekväma och då behövt avsluta sina tjänster.

Att vara anställd i Göteborg Stad innebär att man omfattas av meddelarfrihet och det har sagts här innan, det står på stadens intranät och information får även nyanställd. Men som vi vet, om man är alldeles nyanställd så får man väldigt mycket information, det är väldigt lätt att det drunknar i ett stort informationsflöde, så därför är det bra att det lyfts.

Jörgen Fogelklou (SD)

Tack för ordet fru ordförande, fullmäktige, åhörare, ledamöter! Jag bifaller kommunstyrelsens förslag, det breda förslaget där. Jag har inga problem med det och ni har sagt många bra saker nästan alla här. Jag ska prata om vårt tilläggsyrkande som vi lade i kommunstyrelsen. Nu har jag hört från den här talarstolen "tystnadskulturen ska på alla sätt bemötas", "motarbeta alla former av tystnadskultur". Vårt tilläggsyrkande är att Göteborg Stads politiker ska ha möjlighet att kontakta tjänstemän direkt via frågor till nämnden och bolagsstyrelser utan att först tvingas lyfta frågan genom nämndens förvaltningschef eller bolagets ordförande. Ann Catrine Fogelgren svarade här att så är fallet, att det kan man göra idag.

I tisdags besökte vi hundra företagare många utav oss, eller hundra gjorde vi inte, vi besökte väl fem per man ungefär. Jag var ute med en representant från BRG. Representanten från BRG sade att hen hade blivit utskälld efter noter när hen hade gått till tjänstepersoner i den här stadens bolag och nämnder och fått åthutning av den förvaltningschefen att den skulle gå till förvaltningschefen och inte kringgå den. Det kanske är som du säger och som du sade i senaste kommunstyrelsen. Men det här är ett mycket, mycket större problem än vad ni vill ge sken av. Jag tror att Agneta kommer berätta lite mer om, jag vill inte hänga ut någon, men det finns personer här som man inte kan runda i vissa nämnder, det finns sådana förvaltningschefer och dem ska vi inte ha om det ska vara som ni säger, att "tystnadskulturen skall på alla sätt bemötas". Tack för mig! Jag yrkar bifall till Sverigedemokraternas tilläggsyrkande i kommunstyrelsen.

Martin Wannholt (D)

Det kanske inte är grundlagsskyddat, men kommunallagen. Vi stödjer det yrkandet och vi lade ett liknande senare och det blev avslaget, men vi kommer yrka bifall till det idag igen. Sedan är vi glada att Axel Josefson har skrivit en protokollsanteckning om att det är det här som gäller i Göteborgs Stad och det är jättebra Axel. Sedan känner vi väl inte riktigt alla kanske att det har uppfattats överallt där ute, men det är inte ditt fel då, så vi yrkar bifall även till tilläggsyrkandet från SD. Tack!

Axel Josefson (M)

Tack för det ordförande, göteborgare! Som sagt, det här är ett uppdrag som egentligen har sitt ursprung i ett uppdrag som Alliansen lade i sin budget och där vi begärde att få en utredning kring det här med tystnadskultur och otillåten påverkan och det var det som publicerades eller kom till kommunstyrelsens kännedom eller fick föredraget för oss förra sommaren. Därefter så tog

kommunstyrelsen beslut om att dels ta fram en handlingsplan för hur vi ska motverka tystnadskultur och otillåten påverkan, men sedan så beslutades också att göra en fördjupad kartläggning, hur ser det här nu ut i Göteborg Stad.

För det är lätt att hålla med Martin, vi har nog alla stött på ett antal exempel där vi kan säga att det ser ut på ett visst sätt. Men hur ser det verkligen ut? Den kartläggningen har nu genomförts och det har varit dels utökade frågor i personalenkäten som alla anställda i Göteborg Stad får svara på anonymt och dels så har det också varit fördjupade workshops utifrån olika områden. När det gäller otillåten påverkan så är det någonstans mellan 5% till 20% av de anställda som har upplevt det och när man pratar i de högre regionerna så är det primärt våra välfärdssektorer i de särskilt utsatta områdena, alltså socialtjänsten, kanske till viss del skolan, där man har sett detta.

Sedan nästa steg, för det är en sak att man blir utsatt för det här och det är helt oacceptabelt naturligtvis, men att man sedan beslutar sig för att agera på ett annat sätt, det vill säga att man säger sig att man upplevt en tystnadskultur, att chefer inte har tagit synpunkter på allvar, att man inte fått stöd i organisationen och därav de här fallen så är det 10% som upplever att man har blivit motarbetat. Det är klart, det är 10% för mycket, men jag tycker det är bra att ändå ge bilden av hur ser det faktiskt ut. Det som också är väldigt viktigt att säga i det här sammanhanget, det är att bedömningen är att det är ingen av våra förvaltningar som genomsyras av någon form av tystnadskultur utan det finns på sina ställen och det ska vi naturligtvis ta hand om. Så det är egentligen det då.

Sedan är det bra i det här yrkandet att vi är tydliga med vad som gäller, det är bra att vi informerar om detta, vi ställer oss bakom det. Däremot så gör vi avslag på Sverigedemokraternas yrkande och det är inte för att vi tycker det är dåligt utan det handlar mer om att det faktiskt redan är möjligt och det är inte bara möjligt för politiker här i Göteborgs Stad att ta kontakt med tjänstemän, det är möjligt för alla göteborgare att ta kontakt med våra tjänstemän i den här staden, det finns inget förbud på det. Det finns inget förbud heller för våra tjänstemän att prata med göteborgare i media eller våra politiker. Det är det som gäller i den här staden. Jag får tyvärr stanna där. Tack!

Jörgen Fogelklou (SD)

Tack fru ordförande! Axel, jag vet att du tar de här frågorna på allvar och det är jättebra, men du måste väl erkänna att det är ett jätteproblem om en företrädare för BRG som ska hjälpa oss och hjälpa näringslivet här att få ordning på saker, får en åthutning när han inte har gått till förvaltningschefen och säger "du ska gå till mig, du ska inte prata med andra med i förvaltningen, det ska gå via mig först". Det är ett jätteproblem tycker jag i varje fall. Det är bra att du säger att det här ska göras, men se till att implementera det också. Tack!

Axel Josefson (M)

Det är helt rätt Jörgen, vi ska naturligtvis komma åt detta på alla möjliga sätt och vi ska gå efter det här. Det som är viktigt att säga i det här sammanhanget, bara så man förstår det, det är att det har varit också en diskussion inom politiken att kunna ge alla samma förutsättningar. Det vill säga, om jag går ut och frågar efter information från någon nämnd eller förvaltning så ska också möjligheten finnas för andra förtroendevalda att få ta del utav samma information och därav så har vi upprättat en inbox i kommunstyrelsen där man kan ställa frågor och alla kan ta del av detta och vi har också upprättat informationsforum där vi föredrar olika ärenden och där våra tjänstemän kan sitta med tjänstemännen på SLK för att gå igenom ärendet. Så vi har jobbat på olika sätt för att öka informationsflödet och att

göra det jämnt och transparent och det tror jag är väldigt viktigt framåt här om vi ska kunna jobba i en politisk miljö. Tack!

Martin Wannholt (D)

Jag delar inte riktigt den bedömningen Axel, som du gör, för jag skulle kunna stå här, och jag ska inte hänga ut någon, men jag kan räkna upp åtminstone två förvaltningar och ett bolag där man faktiskt genomsyras ganska kraftigt av tystnadskulturen och bryter mot Göteborgs Stad policy, en fantastisk sådan som vi har för medarbetare och chefskap för att vara anställd och jobba i Göteborg Stad, men det kan vi ta på ditt rum Axel. Tack!

Axel Josefson (M)

Det är jag väldigt tacksam för Martin om du kommer till mitt rum så ska vi ta det där, för jag uppmanar alla som upplever detta att ta gärna kontakt med oss förtroendevalda eller med mig om man nu känner att man ser det här. Sedan tror jag det är väldigt viktigt att också gå efter datan och det är därför vi ska utveckla våra medarbetarenkäter så att vi på ett mycket bättre sätt kan fånga upp det här och att vi mycket bättre kan genomföra bra åtgärder för att komma till rätta med det här. För vi ska också hjälpa våra medarbetare här att jobba med den här otillåtna påverkan, för det är inte alltid av egen vilja man gör detta utan det är också en väldigt, väldigt svår situation som många medarbetare har. Vi behöver stärka dem, vi behöver jobba tillsammans med dem, men vi ska få ordning på detta. Tack!

Sara Carlsson Hägglund (V)

Tack! Det är naturligtvis en självklarhet att alla stadens anställda ska känna till sina rättigheter och det är av största vikt att politiken får information om brister för att vi ska kunna ta ansvar. När stadens verksamheter drabbar politiskt beslutade nedskärningar och så kallade effektiviseringar som gör att vi inte kan garantera att vi följer lagar och förordningar, så kommer det komma protester, inte minst från våra välfärdsarbetare. Vi har sett en mängd uppror de senaste åren, om nedskärningspolitiken fortsätter så lär det bli fler.

Göteborg Stad har tidigare fått kritik av JO för att man kränker personalens yttrandefrihet när man förbjudit personal att bära orangea tröjor och diskutera sin arbetsmiljö. Vi som arbetsgivare kan bättre och jag uppmanar alla våra anställda att ta kontakt med de ansvariga politikerna som styr för att lyfta de problem som finns på våra arbetsplatser. Tack!

Agneta Kjaerbeck (SD)

Tack för ordet! Jag tycker väl inte det hade skadat att kunna ha röstat igenom det här yrkandet som vi har, det är så självklart. Jag satt i en stadsdelsnämnd förut när de fanns och ville jag någonting inom något område så kontaktade jag alltid tjänstemännen direkt, det var aldrig någon tvekan om det och det var dem väldigt öppna med att det var helt okej att göra. Sedan kom jag till en annan nämnd, jag tänker inte säga vilken, men det står till och med i arbetsordningen att man ska kontakta förvaltningschefen först och det gör att man drar sig för det, det blir lite obehagligt. Jag skulle kunna kontakta tjänstemän då eftersom det säger att det är så, men man håller ändå tillbaka. Jag tycker det är bekymmersamt.

Sedan vill jag också ta upp en sak. Vi lade med ett dokument då som var från en tjänsteman i staden som handlade om territoriella nätverk förra sommaren och det där var inte helt okej utan det blev

genast lite mummel från bland annat vänstern, att den här kan inte ligga med.

Den var på ungefär 14 sidor. Vi får lov att lägga med, om vi vill, en hel IKEA-manual på hur man snickrar ihop en möbel, det är vår fulla rättighet. Så där satte vi ner foten ganska bestämt så den här rapporten den åkte bort någon dag och sedan så kom den tillbaka igen och vi förstår att det var påtryckningar från politiken, vi skyller ingenting på tjänstemännen, men sådant där vill man helst slippa uppleva. Den här kvinnan jobbar både för Fastighetsakademien och Fastighetsägarna idag och är erkänd, även om hon inte är kvar i staden. Så det får aldrig hända igen. Tack för ordet!

Ulf Carlsson (MP)

Tack så mycket! Tystnadskultur, det tror jag uppstår i alla stora organisationer eller finns risk för att det gör och därför är det jättebra att vi jobbar med det kontinuerligt. Jag vänder mig lite emot att det skulle vara specifikt för Göteborg. Jag tycker mig se flera exempel runtom i landet där detta uppstår, inte minst Stockholm, vår huvudstad, där har det också skett sådana saker som Martin Wannholt har varit inne på, där man har fått favörer på grund av att man har suttit i bra positioner. Men därmed inte sagt att vi inte ska jobba med det, vi måste verkligen ha örat mot rälserna i de här frågorna jättemycket. Så jag tycker det är bra att vi tar tag i det och det är bra att det har funnits en rapport som vi har tagit initiativ till i KS och vi behöver jobba med det i alla våra nämnder. Så därmed så yrkar jag avslag på yrkandet från SD i kommunstyrelsen. Tack så mycket!

14. Redovisning av uppdrag att ge en samlad bild av det våldspreventiva arbetet i staden

Nina Miskovsky (M)

Tack så mycket ordförande, ledamöter, göteborgare! Jag vill börja med att säga att arbetet mot våld i nära är högt prioriterat av Alliansen och stora insatser har gjorts för att förstärka arbetet under mandatperioden, både förebyggande och i det akuta skedet. Nu håller även ett idéburet offentligt partnerskap på att arbetas fram för att ytterligare utveckla, stabilisera och förstärka arbetet med kvinnojourerna och jourerna för våldsutsatta.

Vi har under mandatperioden, inklusive pandemin, säkerställt att det funnits platser tillgängliga på våra jourer och att omfattande informationsinsatser och kompetenshöjande insatser har genomförts i Göteborg. För att öka jämställdheten och att kvinnan, som det ofta är, ska kunna lämna en destruktiv eller våldsam relation ska försörjningsstödet i regel gå till kvinnan i hushållet. Det är en konkret åtgärd för att färre kvinnor ska känna sig tvungna att stanna i en skadlig relation av ekonomiska skäl och det är viktigt att våld i nära relationer uppmärksammas bland äldre, funktionsnedsatta och inom hbtq med flera.

I vårt yrkande med Demokraterna kopplat till delårsrapporten avsätts 10 miljoner till en kommuncentral pott som socialnämnderna kan avropa utan ytterligare beslut i kommunstyrelsen för att stärka arbetet mot våld i nära relationer i dialog med idéburna organisationer för att där kunna komma fram med förslag på hur stödet till målgruppen kan stärkas. 40 miljoner avsätts dessutom till en central pott för att förstärka de sociala insatserna i skolan där socialnämnderna och grundskolenämnden kan avropa medel. I bred enighet beslutades om en ny plan för Göteborgs Stad mot våld i nära relationer som ska innefatta hedersrelaterat våld och förtryck och Socialnämnd Centrum har fått i uppdrag att inkludera [??] av en nollvision mot våld i nära relationer i den

kommande planen. En viktig del i att adressera det här problemet är att gå till dess rot och göra insatser där, det vill säga hos våldsutövaren. Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag. Tack!

Stina Svensson (Fi)

Tack så jättemycket ordförande! Nu vet inte jag om jag hörde riktigt om du sade ordet “våldspreventivt” någon gång i ditt tal här, men det är ytterst sällan jag hör ordet “våldspreventivt arbete” från Allianspartierna. Istället så får man höra “hårdare tag” och “fler män i uniform”. Det våldspreventiva arbetet måste utvecklas och trappas upp, vi måste komma till rätta med våldets utbredning och konsekvenser. Det våldspreventiva arbetet handlar i grund och botten om ett arbete mot uppkomsten av skadlig maskulinitet hos individer eller i grupper. Vi måste börja tala om könsaspekten i detta och inte dölja problematiken i ett könsneutralt språk för det är endast genom att preventivt arbeta, framförallt riktat mot män och pojkar, som våldet kan minska i samhället.

Alltför många unga i vår stad utsätts för våld. Våldet kan komma i många former, det kan vara från föräldrar med brister i sitt föräldraskap, det kan vara hedersvåld som syftar till kontroll över sexualitet, det kan röra sig om partnervåld i unga relationer, sexuellt våld och trakasserier. Det kan även röra sig om mobbning, om misshandel i till exempel skolan och även gatuvåld och Ungdomsrån och misshandel. Gemensamt för alla dessa är att det oftast är män och pojkar som står för det utförda våldet.

2021 var året som det blev mest polisanmälningar om misshandel mot kvinnor ökade och misshandel av andra män minskade. Det följer en trend och socialtjänsten och polisen vet att mörkertalet är stort, det är mångdubbelt brukar man prata om. Jag vill lyfta det som vi nämner i vårt rödgrönrosa tilläggsyrkande här. “Vid jämförande av ett antivåldsarbete är det särskilt viktigt att arbeta med normkritiskt perspektiv och ett intersektionellt perspektiv när det gäller våld och det ska genomsyra all stadens verksamhet och alla utbildning och insatser på det här området”. Men vi som stad, vi behöver göra mer, mer åtgärder, mer insatser och det måste få kosta pengar. Är ni beredda att tillföra det? Jag yrkar härmed bifall till tjänsteutlåtandet och rödgrönrosa tilläggsyrkandet. Tack!

Nina Miskovsky (M)

Tack så mycket ordförande! Jag nämnde det med förebyggande insatser, men det är också våldspreventiva insatser, bara med ett annat ord och jag avslutade med en viktig mening, att en viktig del i att adressera problemet är att gå till dess rot och göra insatser där, det vill säga hos våldsutövaren, men då var du kanske på väg upp. Sedan så vill jag absolut betona att vi inte alls blundar för att våld i nära oftast drabbar kvinnor och att utövaren oftast är mannen, det finns inget egenvärde i att blunda för det. Vi har, som jag nämnde också, de här satsningarna som vi nu gör på 10 miljoner plus 40 miljoner i skola just gällande att jobba mot våld i nära, bland annat. Tack!

Stina Svensson (Fi)

Tack så jättemycket ordförande! Det låter bra, men det som jag saknar i den här staden och som vi har plockat bort i nästan alla program och handlingar som vi har, är just det normkritiska perspektivet och det intersektionella perspektivet i det här. När det saknas den kunskapen så blir det svårt att jobba mot våldet i detta, så mer preventivt arbete och med fördel i skolan. Tack!

Agneta Kjaerbeck (SD)

Tack för ordet fru ordförande! Vi yrkar ja till SD:s yrkande och först vill jag också säga att det är en hel del pojkar som faller offer för det här också, som tvingas att vara kontrollerande mot sina syskon och bevaka dem, så dem måste vi också se till att det inte är så längre. I tjänsteutlåtandet från SLK så läser vi.

“Att upptäcka våldsutsatthet och våldsutövande är avgörande för att bryta pågående våld, men än viktigare är det att stärka det förebyggande arbetet så att våldet aldrig sker. Göteborg har goda rutiner vid tvångsgifte och övriga hedersrelaterade ärendet.”

Men det är när brotten och övergreppen redan har begåtts, det är där vi har insatser, så vi måste arbeta för att i god tid upplysa och utbilda föräldrar och anhöriga om att hedersvåld, det tillhör medeltiden, det är helt oacceptabelt om man vill kunna bli en fungerande del av det här samhället. Tyvärr så är insatserna riktade till medborgare, de är bara 4-5% av de inventerade insatserna idag och det är faktiskt ganska bedrövligt. Detsamma gäller givetvis våld och hot mot blåljuspersonal, för här måste vi involvera vuxna, vi måste involvera föräldrar. Vi har fått vittnesmål från polisen i påskas om hur mammor hjälper till att kasta stenar på polisbilar.

Så en kvalitativ upplysning riktad till föräldrar ger större preventiv effekt helt enkelt och arbetet mot hedersrelaterat, det är för många av stadens arbetare en ganska ny och utforskad värld och de behöver helt enkelt få de rätta verktygen. Vi har länge påtalat vikten av att bygga upp en solid plattform och en gemensam arbetsplan för socialtjänst, skola, polis, ungdomsmottagningar, mödravård- och barnavårdscentraler. Vi vill vara tidigt ute, så en aktivt förebyggande upplysning riktad till föräldrarna, det är avgörande här, för vi kan bättre, helt riktigt. Fler vuxna måste jobba förebyggande med kommande generationer. Staden ska vara en motvikt till de patriarkala strukturerna och gå i bräsch genom att fånga upp de här familjerna i ett mycket tidigare skede. Ser man tendenser redan i ett första stadie så leder det till att familjer i god tid kan få hjälp och stöd och finna rätt väg ut ur destruktiva mönster och kulturer. Vi måste ha en tro på att det går att få de här föräldrarna att ändra inriktning med hjälp av ett tidigt skede och mannen som oftast styr i de här familjerna behöver lyssna in och lära hur svensk lag fungerar, hur vi behandlar barn från födseln och genom uppväxten till att bli självständiga människor med en fri välja att älska vem de vill och det arbetet kan börja redan innan barnet är fött. Det kan leda till att familjer inte behöver göra fel och söndras på grund av destruktiva kulturer. Så läs gärna våra att-satser. Tack för ordet!

Nina Miskovsky (M)

Tack ordförande! Jag vill passa på att instämna att just föräldrainsatser och värderingar är väldigt viktigt att få med sig och få in i skolans arbete och även på förskolan, så att man har det hela vägen. Sedan så vill jag också nämna de utökade hembesöken hos förstfödelskor som också är en annan viktig våldspreventiv åtgärd som vi har i våra särskilt utsatta områden. Så vill jag också lägga till att jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag för det glömde jag att göra sist. Tack!

Sara Carlsson Hägglund (V)

Tack för ordet ordförande, fullmäktige, göteborgare! Än en gång får vi en tydlig bild över att det finns mycket mer att göra när det gäller området mäns våld mot kvinnor, våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck och än en gång så är det ingen annan än vi rödgrönrosa som vill tillsätta de resurser som behövs för att förbättra arbetet. Tror övriga partier att det kommer ske

förstärkning med arbetet utan att de resurser som behövs tillsätts? I ärende efter ärende står det klart att styret inte är villigt att låta arbetet som rör våld i nära relationer kosta pengar. Det är fina ord och planer men inte en krona som satsas. Det är enbart genom att lägga resurser på ett våldspreventivt arbete som vi kan minska våldet i samhället. Det får inte ske på bekostnad av stöd och insatser för personer som utsätts. Både det preventiva arbetet och stödet till den som utsätts måste få kosta pengar om våldet någonsin ska upphöra.

Vad blir då svaret från de övriga? Hur ska vi komma till rätta med det här? Svaret är som vanligt att det ska beredas i den ordinarie budgetprocessen men trots att förvaltningar igen och igen beskriver att det saknas finansiering för att göra de insatser som behövs så tillsätts inte de nödvändiga resurserna av det borgerliga styret. Jag vill yrka bifall till stadsledningskontorets förslag samt till tilläggsyrkandet från MP och V i kommunstyrelsen. Tack!

Nina Miskovsky (M)

Jag vill bara vara tydlig med att vi i Alliansen har varit väldigt noga under hela pandemin att tillgodose de behov som har funnits och det har funnits tillgångar till exempel till platser och vi har genomfört enorma informationsinsatser under pandemin när det gäller just hur man kan söka hjälp på olika sätt när man blir drabbad för våld i nära, även ute i våra bostadsområden och kompetenshöjande insatser. Det finns inget syfte i sig att, att så att säga, sitta till exempel med platser i stora volymer som inte nyttjas, det är inte heller klok användning av våra skattemedel och det har vi tillgodosett med råge under pandemin ändå. Tack!

Marina Johansson (S)

Tack så mycket fullmäktige, åhörare! Jag yrkar bifall till Socialdemokraternas förslag i kommunstyrelsen och avslag på SDs yrkande. Vi yrkade redan tidigare på Angereds modellen som man har jobbat väldigt bra med i att sprida kunskaper om sex- och samlevnadsundervisning med fokus på hedersrelaterat våld och förtryck. Det blev nedröstat tidigare och nu gör vi ett nytt försök igen att finansiera den här modellen så att den kan spridas till fler skolor, både gymnasieskolor och grundskolor, eftersom det finns i det här tjänsteutlåtandet att pengar saknas för detta ändamål. Så det yrkar jag på.

Sedan är det så att det beskrivs en väldig massa som görs, men uppenbarligen behöver det göras ännu mer i staden och ännu mer fokuserat. Det är väldigt många åtgärder som handlar om att kompetensutbilda personalen och det är jätteviktigt, men vi måste nu skruva det åt att det faktiskt blir mer direkta insatser både till medborgare och till brukare i våra verksamheter. Sedan behöver man självklart hela tiden fylla på med kompetensutveckling men vi måste också nå längre i att faktiskt genomföra kanske förändrade arbetssätt, implementera rutiner och verksamma metoder i mycket högre utsträckning i alla våra verksamheter. Det noterar jag som någonting som verkligen måste fokuseras på.

Sedan måste vi också se till att få stopp på våldet i våra barnfamiljer, för vi vet att våld föder våld. Växer man upp i en familj där det finns mycket våld så är det väldigt stor risk att barnen själva blir antingen våldsutövare eller löper stora risker att själv bli utsatt för våld i sin uppväxt och i sin vuxenhet, men också psykisk ohälsa och annat elände kommer av våldet så vi måste verkligen gå till botten med detta. Vi har tyvärr dystra siffror, både i vår egen socialtjänst, hur det ser ut, men också många civilsamhällesorganisationer rapporterar om det här. Nyligen släppte Bris en rapport om just våld, en uppväxt fri från våld och den är ingen rolig läsning kan jag säga, tyvärr. Så helt klart måste

mycket, mycket mer göras och vi håller med om att detta måste resurs sättas och vi har också, bland annat i vårt delårsrapportsärende som vi kommer till senare på dagordningen här ikväll, också ganska många miljoner mer till organisationer som dels jobbar mot våld i nära, men också mot mäns våld mot kvinnor. Då finns det också en hel del organisationer som just jobbar med män och pojkar och att förändra synen på jämställdhet.

Sabina Music (C)

Tack för ordet ordförande! Det våldspreventiva arbetet är så självklart en viktig insats och att vi alla i Göteborg ska känna oss trygga och inte minst så är det till för att de mest utsatta i samhället ska få en trygg och fungerande vardag. I rapporten får vi en bra bild av stadens nuvarande arbete, till exempel så lägger vi 10 miljoner specifikt på arbetet mot våld i nära. Självklart känns det alltid att vi vill göra mer, vilket jag tycker är bra, och det är därför Centerpartiet, tillsammans med övriga Alliansen och Demokraterna, vill lägga en satsning på en halv miljard kronor på att öka tryggheten, stärka välfärden och ge stöd till näringsliv. Men det är ett ärende vi kommer hantera lite senare ikväll.

Jag anser att själva uppdraget om att ge en bild av det våldspreventiva arbetet som detta ärendet handlar om är utfört och jag yrkar därför bifall till kommunstyrelsens förslag och avslag på övriga. Tack!

Jenny Broman (V)

Tack för ordet! Anledningen till att den här redovisningen ens görs, det var ett svar på vårt initiativ 2021, den 8:e mars, om ett krispaket på 42 miljoner kronor. Det blev inte ens en liten fingertutt av det här till slut. Jag ändå hoppats att man skulle vilja rösta på den lilla fingertutan i alla fall. Men både Stina och Sara har sagt mycket bra saker, men någonting som jag skulle vilja lyfta, som vi många, många gånger glömmer, det är det eftervård som kvinnor utsätts för, det vill säga efter lämnad relation. Vi vet att denna period många gånger är den allra farligaste för kvinnor och då tänker man kanske på typiska misshandelsförhållanden, men jag menar även de förhållanden där det inte ens har förekommit något våld innan, men där det förekommer våld efteråt och det behöver inte vara fysiskt våld. Många gånger sker det här våldet genom våra offentliga myndigheter där man SOS-anmäler sin före detta av ingen anledning eller så kan det ske genom andra sätt, ni vet det där beställa grejer på postorder och så vidare, det är också väldigt vanligt förekommande, men många, många gånger missar vi det. Särskilt de som inte blir utsatta för fysiskt våld efter man har lämnat en relation men det kan förstöra totalt hela deras liv så det vill jag särskilt lyfta idag. Tack!

Bosse Parbring (MP)

Tack ordförande, fullmäktige! Först vill jag börja med att yrka bifall till kommunstyrelsens förslag och det rödgrönrosa tilläggsyrkandet från MP och V i kommunstyrelsen. Mäns våld mot kvinnor, våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck är ett stort samhällsproblem. Vi måste göra allt vi kan för att stoppa våldet. Det behövs mer resurser till socialtjänst och kvinnojourer för att ge stöd till de som utsätts, oftast är det kvinnor. Vi behöver också mer resurser och kunskap i rättsväsendet för att stoppa våldet. Men den viktigaste insatsen är den som leder till att våldet aldrig äger rum, det våldsförebyggande arbetet. Den redovisningen vi har fått visar att det pågår mycket våldsförebyggande arbete i staden, men att betydligt mer behöver göras. Här och var görs det väldigt bra saker, men det är inte likvärdigt över hela staden.

Jag skulle vilja lyfta fram skolan, hela utbildningskedjan från förskolan, grundskola och gymnasieskola. Skolmiljön kan vara en miljö där normer frodas om att våld är ett okej sätt att lösa konflikter. Under våren har jag varit på flera besök på våra skolor i Göteborg och på en skola berättade personalen att det finns stora och bekymmersamma problem med våld mellan elever, problem som de vill ta tag i, stoppa och ha nolltolerans mot. Ibland är det regelrätt våld och ibland är det så kallat skojbråk. Men det är inte skoj, inte för alla som deltar i det och inte när det glider över till regelrätt våld. Det är samma normer, vare sig det handlar om skoj eller allvar och normerna handlar ofta om synen på hur en kille ska vara, tuff, hård och inte visa svaghet. Självklart finns det tjejer som utövar våld, men det vanligaste är att våldet utövas av och mellan killar. Dessa killar växer upp och blir män, som fortsätter att utöva våld i relationer och män emellan för att bygga hierarkier.

När jag pratar om manlighet här så är det lite intressant att konstatera hur många män det är på talarlistan idag, med ett undantag så är det hittills så är det inga män. Vi har tidigare hört i en debatt att det gäller att prioritera vad man engagerar sig i som politiker och jag vet inte om det är ett uttryck för den prioriteringen eller om det bara är en tillfällighet. Men vi tycker i Miljöpartiet att det är viktigt att förskolor och skolor har kompetensen och resurserna för att arbeta våldsförebyggande och därför så vill vi förstärka de nämnder som möter människor så att de har resurserna för att arbeta våldsförebyggande. Vi behöver skala upp det i hela utbildningskedjan.

Lillemor Williamsson (D)

Tack ordförande, ledamöter och åhörare! Det här är en väldigt viktig fråga och det är många här som har stått och pratat om alla olika varianter av våld som finns och som görs och allt det måste vi förebygga. Det spelar ingen roll vem som är våldsamt mot vem eller hur det sker utan det är väldigt viktigt och vi tycker att det är bra att vi har fått den här redovisningen som på ett bra sätt för fram det. Vi kan säkert göra mycket mer längre fram, men jag vill bara säga hur bra det här är och så vill jag yrka bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut. Tack!

Kristina Bergman Alme (L)

Tack fru ordförande! Mycket klokt är redan sagt i denna debatt och därför skulle jag vilja lyfta upp en aspekt som vi inte har talat om hittills och det är behovet av att också chefer får lära sig mer om konsekvenserna av våld i nära relation. Jag sitter i individutskott och efter några gånger när ärenden hade kommit upp där personer hade blivit utsatta för våld i nära relation så började jag fundera över ett samband. Mycket riktigt, en av mina kloka kamrater i utskottet sade att "ja, men Kristina, så är det". De personer som inte bara mottar ett slag, kanske det där avgörande slaget, utan också blir utsatta för utnötande slag, får en förändrad personlighet. Kanske går från att inte längre klara av det arbete som man kanske högutbildat har utbildat sig till, det kan vara ett ansvarsfullt jobb, det kan vara ett viktigt jobb, det kan vara det jobbet som är otroligt avgörande för den personen, men man blir förändrad.

Som chef så hade jag verkligen velat veta mer och förstå mer för att kunna se. För har man de verktygen att kunna se så ställer man också rätt frågor och det är de frågorna som kan hjälpa de 50 000 anställda som vi har. Det kanske inte alltid handlar om att det är de anställda som har råkat ut för någonting, men det kan handla om personer i de anställdas närhet också. Så bifall till kommunstyrelsen och tackar för en väldigt bra genomgång av området.

Agneta Kjaerbeck (SD)

Tack för ordet fru ordförande! Jag skulle vilja ställa några frågor på det här med när man tar kontakt med förstföderskor. Det är ett jättebra sätt, men jag undrar, är pappans närvaro i det mötet ett krav? För jag tror att ger man pappan en god grund till information från första början så hade det varit väldigt värdefullt och jag undrar också vid förskolan om man inte skulle kunna göra ändå så när man har föräldramöten, att man faktiskt involverar och poängterar att det är viktigt att papporna också kommer med, både mammor och pappor, men framför allt pappan trots allt i många kulturer som är överhuvudet och bestämmer, jag tror att det är jätteviktigt.

För den här, Angeredsgymnasiet, den här varianten, det är klart att det är viktigt också men då är man 16 till 19 år, då har familjen levit med ganska trasiga värderingar och som inte riktigt går ihop med de svenska värderingarna, det blir motsättningar i en familj som kan egentligen undvikas från första början om man får in ett helt annat tänk i överhuvudet i familjens sätt att fostra sina barn. Jag vill verkligen säga att jag tycker det är så otroligt viktigt. Tack för ordet!

Sabina Music (C)

Jag kunde inte hålla mig. Jag tycker det är helt fantastiskt att man har den möjligheten som förstföderska, att få den hjälpen som vi erbjuder. Men det är inget krav, att man måste ta emot någon och framför allt också tvinga med sin partner. Jag tycker att vi ändå måste tänka på att det här är en fantastisk möjlighet som vi erbjuder våra medborgare och kan stärka deras föräldraroll. Men att vi tvingar på oss i människors hem, det gör vi inte, och framför allt inte att tvinga på en pappa också att närvara, det kan också skapa större problem. Tack!

Agneta Kjaerbeck (SD)

Tack! Det kan jag hålla med dig om Sabina, att man måste inte vara i hemmet. Men jag tycker, med de problem vi har i Göteborg, så kan vi absolut kräva att en pappa ska vara med vid ett besök när barnen är små och det behöver inte ske i hemmet, men att man ska närvara, det är väl det minsta man kan begära när man är nybliven pappa och det finns risker. Tack!

Stina Svensson (Fi)

Tackar, tackar. En fråga först bara, jag har ett klagörande jag vill göra [??] förra inlägg. Men du säger svenska värderingar, så jag undrar om det ingår i svenska värderingar i Sverigedemokraternas parti om när ni har tafsande och kladdande partikamrater emellan? Jag bara undrar. Skulle vi då göra det här inlägget då, ett klagörande. 2021 blev alltså året, det var första gången någonsin i Sverige då fler kvinnor utsattes för polisanmäld misshandel av män, det är första gången. Våldet mot män minskar konstant i Sverige, våldet mot kvinnor gör inte det. Det här gäller även i Göteborg och jag har skrivit om det i GP senast 8:e mars. Om ni tittar på de indikatorerna så fungerar faktiskt inte er politik. Våldet mot kvinnor har jag sagt nu tusen gånger, minskar inte, och jag menar att det har att göra med de minskade ambitionerna på området sedan 2018. Att våldet mot kvinnor och barn får öka i Göteborg sedan ni tog över makten 2018, det är ett allvarligt misslyckande av de styrande. Efter valet 2022 måste någonting ändras i Göteborgs förhållningssätt till just kvinnors trygghet. Vad innebär kvinnors trygghet?

Vi i Fi, vi kräver att Göteborgs Stad ska anta ett mål om mäns våld mot kvinnor, att det ska upphöra, likt det jämställdhetspolitiska målet som finns i riksdagen och att det ska finnas en konkret färdplan

mot detta målet med siffersatta delmål och detta ska upprättas. Ingenting annan är acceptabelt. Är ni beredda att göra likadant? Tack för ordet!

Nina Miskovsky (M)

Tack så mycket! Jag vill bara lyfta att den här utvecklingen som vi ser av våld i nära ser jag också som djupt oroande. Det är ingenting som vi bara ser i Göteborg utan vi ser det i hela landet och det är en utveckling som successivt, långt innan vi började styra, har haft en dålig utveckling så att säga, ett ökande antal. Där ser jag inte att, att vi inte har styrt så särskilt länge och utvecklingen började långt innan detta, men jag ser det som en gemensam uppgift som vi alla har här inne, att fortsätta jobba med arbetet och intensifiera det framöver. För vi kan också absolut anta att det finns ett uppdämt behov efter pandemin inom de här frågorna. Tack!

Stina Svensson (Fi)

Tack för ordet! Jag vet att du brinner för den här frågan också, likt jag. Vi har varit på föreläsningar och sammankomster just när det gäller den här frågan, så jag vet att du brinner för detta och anser att det här är en viktig fråga. Det jag bekymrar mig mer är att du har dina partikamrater med dig i detta eller Allianspartierna med i detta. För några höga ambitioner i er budget, det ser jag tyvärr inte och det är beklagligt.

Agneta Kjaerbeck (SD)

Jag råkade stå kvar där eftersom jag egentligen begärde en replik, men jag tänker ta den, för jag är så himla trött på den här retoriken. Jag vet att ni ändå har fått en åthutning från Fi, för att ni har varit på förut. För det är så onödigt med tafsande kollegor. Jag kan säga att jag har aldrig någonsin haft en bättre chef än vad jag har idag, jag har aldrig vuxit så mycket på tre år som jag har fått lov att göra idag och fått så fria tyglar att vara den jag är. Vi sitter här, tre kvinnor på våra stolar, där sitter ni på era två stolar, snart har ni bara en stol. Men snälla tänk på retoriken. Tack!

16. Redovisning av uppdrag att utreda lärdomar av det omställningsarbete och de digitaliserade arbetssätt som har skett med anledning av pandemin

Daniel Good (MP)

Tack så mycket ordförande! Jag vill börja med att yrka bifall till kommunstyrelsens förslag, jag vill även yrka bifall till tilläggsyrkandet från V och MP. Jag vill börja med att lyfta att rapporten är väldigt intressant tycker jag och lyfter fram fler viktiga vinster som digitaliseringen gett oss och fler viktiga problemställningar som vi behöver förhålla oss till, till exempel utmaningen med hemarbete, frågan om informationssäkerhet, frågan om att inkludera brukarna i verksamhetsutvecklingen och att säkerställa att kommunens anställda har den digitala kompetens som krävs. Men det jag vill lyfta fram särskilt här, det är att rapporten visar någonting väldigt spännande som vi naturligtvis alla redan vet och det är att pandemin har gjort att vi vågat ifrågasätta status quo och det har blivit mer accepterat att utmana hur och var vi arbetar. Till exempel så har många yrkesgrupper kunnat arbeta mycket mer hemifrån, trots att man inte gjorde det tidigare och det har fungerat bra och många har fått en bättre balans mellan arbete och fritid.

Ett problem med dagens arbetsliv, särskilt inom vård- och omsorgsykten, är att det inte är långsiktigt hållbart. Vi ser personal som blir sjukskrivna, behöver gå ner i tid eller bara allmänt har en försämrad livskvalité på grund av att det inte finns någon balans mellan arbete och fritid och återhämtning. Som vi vet så har det varit särskilt tufft nu under pandemin. Vi vill därför utmana den här rådande arbetstidsnormen och verka för att alla ska kunna ha en god livskvalité och en god balans mellan arbete och fritid. Vi tror att nu, med erfarenheter vi har från pandemin, att det går att utmana de här invanda mönstret, så vill vi starta ett projekt, vi prövar förkortad arbetstid eller någon annan smart arbetstidsinnovation och uppdraget skulle i sådana fall gälla en enhet på förskolenämnden eller äldre- samt vård- och omsorgsnämnden samt nämnden för funktionsstöd. Låt oss tillsammans hitta nya sätt att både möjliggöra ett hållbart yrkesliv för personal samtidigt som vi också stärker vårt varumärke som en modern arbetsgivare som vågar tänka nytt. Tack så mycket!

Jonas Attenius (S)

Tack för det ordförande och fullmäktigeledamöter! Göteborg och Sverige hade inte tagit sig igenom pandemin utan det arbete som utfördes fysiskt och på plats utav såväl välfärdspersonal som samhällsviktiga arbetare inom privat sektor. Mina gamla kollegor i arbetarklassen fortsatte att gå till jobbet, för utan dem så skulle Sverige och Göteborg och hela välfärdssamhället stanna. Det fanns inga Teams-möten och inga distansmorgnar, det får man inte glömma nu när sprutorna har gjort sitt och har gjort att livet också återvänt mer till det normala. Det är samma undersköterskor, det är samma barnskötare och samma lokalvårdare som har sämst arbetsmiljö, sämst löner och sämst pension. För vissa yrkesgrupper så bör distansarbete utan problem kunna fortsätta användas som ett inslag i arbetslivet och för utförandet av vissa specifika arbetsuppgifter. För att vissa yrkesgrupper inte ska spä på det strukturella, ekonomiska och klassmässiga klyftor som redan finns och länge funnits mellan personalgrupper inom den kommunala sektorn, då är det viktigt att Göteborgs Stad vidtar tillräckliga, kompensatoriska åtgärder för den personal vars arbetsuppgifter inte över huvud taget går att utföra på distans.

Vi från Socialdemokraternas sida kommer att återkomma med detta i vårt budgetförslag, men vi kommer också prata med löntagarnas egna fackförbund kring de här frågorna och löpande följa detta under de kommande åren. Med det sagt så vill jag yrka bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Jörgen Fogelklou (SD)

Tack herr ordförande, åhörare och ledamöter! Jag tänkte ta vid där Jonas avslutade. Om du ska återkomma med din budget och vill få igenom vissa saker så kanske du måste prata med mig också, inte bara löntagare och facken för de pratar jag med med, men du behöver komma till mig också. Tack.

Vi har ett tilläggsyrkande. Vi ställer oss bakom tjänsteutlåtandet givetvis, men vi har ett tilläggsyrkande i kommunstyrelsen. För nu har vi utrett här och jag instämmer mycket i det som Jonas sagt och många andra sagt, det har varit fantastiska människor som har gjort fantastiska saker i pandemin, men det här handlar om att digitaliseringen är här och nu. Den har skett över en natt och nu måste vi ta tillvara på den, vi kan inte gå tillbaka till hur det var förut, utan vi måste "seize the moment". Då har vi haft en rapport här och den säger att vi antecknar vilka saker som vi eventuellt kan implementera i framtiden. Vårt tilläggsyrkande är att se till att vi implementerar de här nu, punkt. Så jag yrkar bifall till Sverigedemokraternas yrkande i kommunstyrelsen samt [??].

Ann Catrine Fogelgren (L)

Tack så mycket ordförande, ledamöter, åhörare! Det har nu gått snart två år sedan pandemin drabbade oss och vi har nog alla förändrats på ett eller annat sätt under den här tiden. Pandemin visade också på tydliga orättvisor i arbetslivet, det kan vi konstatera. Vi har många att tacka för alla de nödvändiga funktioner som fungerade under pandemin genom alla de som arbetade inom de yrken som måste utföras fysiskt på plats, allt från handel, vård och kollektivtrafik, medan andra av oss kunde arbeta digitalt från sina hem. Arbetslivet förändrades på många sätt under pandemin och det digitala utvecklades oerhört snabbt, men vi kan också konstatera att de flesta av oss nog föredrar att träffas fysiskt i stället för de här digitala mötena. Det fanns en tveksamhet i början från både medarbetare och ledning när arbetet skulle ske hemifrån, men dock har det funnits ett antal fördelar med de digitala arbetsätten som vi nu måste ta tillvara. Det kan ge en bättre arbetssituation, men det kan också öka kvalitén för dem vi är till för.

De främsta lärdomarna är organisationers och även den enskildes möjlighet och behov att ställa om, tänka nytt och se möjligheterna med digitaliseringen eller som vi nu verkar ha hamnat i en "digifysisk" vardag. Men det finns även nackdelar såsom upplevelse av isolering, olämplig fysisk arbetsmiljö samt avsaknad av ledarstöd. Vi måste också vara medvetna om att förändringar som kan vara positiva för vissa kan vara negativa för andra. Alla medborgare har inte tillgång till tekniska lösningar och kan inte medverka på digitala mötesformer. Så att säkerställa kvalitén för alla användare är viktigt i det fortsatta arbetet. Det här ärendet handlar om att utreda lärdomar gällande det digitaliserade arbetssättet under pandemin och vi kommer naturligtvis återkomma till det här för de åtgärder som behöver göras för att vi dels ska dra lärdomar men att vi också ska ta hänsyn till de olika förutsättningarna. Tack!

Jesper Berglund (V)

Tack ordförande! Jag yrkar bifall till KS och tilläggsyrkandet från V och MP. För att nå ett socialt hållbart samhälle behöver vi balans i livet. I enlighet med den argumentation som finns i vårt yrkande vill vi därför införa ett försök med förkortad arbetstid med bibehållen lön eller andra arbetstidsinnovationer inom minst en enhet i förskolenämnden, äldre- samt vård- och omsorgsnämnden samt nämnden för funktionsstöd. För detta avsätter vi 25 miljoner.

Effektivisering kan inte bara innebära att vi springer fortare. Effektiviseringar ska leda till att vi kan arbeta mindre. Att det vi behöver kan produceras med mindre arbetskraft gör att vi kan arbeta mindre och i de fall där det inte går med mindre arbetskraft, vården och skola till exempel, kan vi då bli fler. Med kortare arbetstid, även om det då bara är för en liten grupp i försöket, så kanske alla föräldrar har tid att laga mat. Tack!

Anders Svensson (M)

Tack för ordet herr ordförande, ledamöter, göteborgare! Jag vill yrka bifall till förslaget från KS. Tack för ordet!

Karin Pleijel (MP)

Tack så mycket herr ordförande, fullmäktige och åhörare! Jag vill också, precis som Daniel Good, yrka bifall till kommunstyrelsens förslag och tilläggsyrkandet från V och MP. Vi har en pandemi som just har gått över, i alla fall den här vågen, och det är mycket som vi kan lära av det, bland annat hur vi ska förhindra framtida pandemier så att vi inte hamnar i den fällan igen. Klimatutsläppen gick ner,

det var tyvärr en kortvarig positiv effekt, men vi har också många andra som vi kan lära oss någonting av hur vi kan kanske få ner utsläppen mer permanent. Men vi lärde oss också mycket om arbetslivet och det är det som det handlar om nu och det blev många som fick möjlighet att arbeta hemifrån och kanske inse att vi är väldigt bra arbetsmyror, men vi är mer än arbetsmyror, vi kanske upptäcker den där nära miljön och hur den påverkar vår hälsa när vi jobbar hemifrån mer eller att man kan hämta barnen lite tidigare eller umgås mer med den närmaste familjen.

Jag vet att det finns många som är tveksamma till det där med förkortad arbetstid. Jag vet att på denna sidan finns det många som tycker att det här är bra, men på denna sidan är det kanske lite mer tveksamheter. Men jag känner faktiskt en som blev företagare på kuppen för att han fick lite mer tid och han fick tiden då att utveckla fler sidor av ens personlighet än bara de som han råkar ha inom sitt arbete, så man kan bli företagare. Tack!

Jesper Berglund (V)

Tack Karin! Jättebra inlägg, men visst var det så att både du och jag tänkte yrka avslag på SD:s yrkande också. Jag gör det. Tack!

Jörgen Fogelklou (SD)

Tack för ordet! Karin Pleijel och jag har glömt ditt namn, ursäkta. Ni pratar att fler människor ska jobba kortare tider och så skriver ni att det är inte bara positivt allt det här med digitalisering. Jag tänker att de som faktiskt skulle ha möjlighet att jobba hemma, de spenderar kortare tid på jobbet. Man tar bort restid, både hit och dit. Är inte det en arbetstidsförkortning i sig, att man slipper resa till sin arbetsplats? Det skulle jag tycka att man får mer tid över till annat. Det är väl bara positivt? Vem ska stå för kalaset? Det är ofta den här frågan, att om fler människor ska jobba kortare tid, vem ska då betala? Tack för mig!

Karin Pleijel (MP)

Det finns en logik, om man ska kunna anställa fler att de som har kortare arbetstid inte tjänar lika mycket pengar, men vi ser också att det finns inom de som vi har föreslagit här, det har vi lagt 25 miljoner för att bekosta detta. För det finns också yrken där en förkortad arbetstid gör att man får bättre hälsa och ett rimligare liv och därför så kostar detta. Vi har avsatt de pengarna i det här förslaget, så det är bara att rösta på det.

Jörgen Fogelklou (SD)

Tack för ordet! Tack för det Karin Pleijel. Så det kostar skattebetalarna 25 miljoner kronor för de här personerna att förkorta sin arbetstid? Hur många personer rör det sig om? Det kanske är jättebra, det ni gör, men jag vet hur den här sidan brukar fungera. Om det har fungerat för en så måste det fungera för alla, för annars är det inte jämlikt och då måste alla ha det och då kommer det att kosta extremt mycket pengar för alla de som vi har anställda i Göteborgs kommun. Tack!

Karin Pleijel (MP)

Bara kort, att om vi kan arbeta hälsofrämjande, om detta främjar hälsan, så kan vi faktiskt minska en del kostnader eftersom sjukskrivningar också inte bara kostar pengar för individen i form av lidande och minskade inkomster, men det är också en kostnad för oss i samhället. Så det finns en undersökning från Svartedalens äldreboende där man hade förkortad arbetstid och vilka vinster det

gav i olika saker, bland annat i det ekonomiska, så det behöver inte vara att det kostar 25 miljoner om man tittar på netto. Tack!

Veronica Öjeskär (D)

Tack ordförande, fullmäktige, göteborgare! Vi har två år av pandemi bakom oss som har förändrat vårt arbetssätt och nu gäller det att vi tar vara på alla de här lärdomarna som vi faktiskt gjort under de här två åren. Så Demokraterna yrkar därför bifall till kommunstyrelsens förslag och tilläggsyrkandet från SD. Tack!

Jonas L Ransgård (M)

Ordförande, fullmäktige! Jag vill bara påminna fullmäktige och marknadsföra en sak, därför att Göteborg Stad är en av få arbetsgivare i landet som efter en överenskommelse mellan Alliansen och Miljöpartiet har beslutat att se positivt på begäran om tjänstledighet, oavsett skäl, om det medges i verksamhetens organisering. Det bygger på att man själv tar ansvar för den inkomstminskning som blir följden av att man väljer att jobba, till exempel, sex timmar i stället för åtta. Det tänker jag, det är ändå rätt så rimligt att man själv gör en bedömning av hur man vill väga av fördelningen mellan arbetstid och inkomst och att man inte lägger den bördan på någon annan och tycker att det vore skönt om jag kan jobba mindre, men ändå få betalt av någon annan. Den möjlighet som vi har i kommunen är då att begära tjänstledighet för att man helt enkelt vill jobba mindre och då ta konsekvensen med minskad inkomst och den tycker jag är rätt så liberal och rätt så rimlig.

Sedan vill jag nog ändå kommentera det Karin sade om utvärderingen av de här försöken som har gjorts med sex timmars arbetsdag med bibehållen lön, för de visar faktiskt inte de effekterna som Karin pekade på i talarstolen här utan tvärtom är det så att till exempel försöken i Svartedalen visar på en stor ökad nöjdhet bland de anställda som får jobba sex timmar men får betalt åtta timmar, men det visar väldigt liten effekt på sjukfrånvaro eller kostnader för arbetsgivaren. Sjukfrånvaron är faktiskt rätt opåverkad. Så man är mycket mer nöjd, man upplever större livskvalité, men det finns ingen ekonomisk konsekvens där för kommunen annat än att man betalar för åtta timmar men får sex och det tänker jag att vi vare sig ekonomiskt eller personalförsörjningsmässigt egentligen har råd med. Men den hållning som vi har här efter en överenskommelse, att man kan begära tjänstledigt för att man vill jobba mindre och ta konsekvenserna av det själv, den är både liberal och rimlig.

Karin Pleijel (MP)

Jag är också väldigt glad, Jonas Ransgård, för den möjligheten och jag önskar att kommunen också var stolt över att vi har den möjligheten att frivilligt gå ner i arbetstid och också gå ner i lön då och kanske kunna få ett företag eller någonting annat som ger en livskvalité, så det prisar jag också. Men nu är det så att det finns många olika yrkeskategorier och alla har inte lika hög lön som kanske jag, när jag gick ner i tjänst från mitt tidigare yrke och faktiskt valde att ha kortare arbetstid utan de här yrkena som vi pratar om där man sliter hårt och kroppen slits, där är det inte rimligt att vi ska tycka att de som har låga löner inte ska ha möjlighet att jobba en rimlig arbetstid. Så därför är det en viktig satsning när vi gör det inom de här områdena. När det gäller Svartedalen så stämmer det att det inte blev de effekterna som man kanske hade trott, men det var ett försök och det finns många fler försök av liknande karaktär.

Bo Anderssen (L)

Vi har diskuterat sex timmar arbetsdag flera gånger här i talarstolen. Framförallt förra mandatperioden men även denna mandatperiod. Jag har många gånger ställt den här frågan hur det ska finansieras fullt ut. Riksdagens utredningstjänst har kommit fram till att för en stad som Göteborg så skulle det kosta ungefär mellan fem och sex miljarder kronor. Det motsvarar alltså skatthöjning ungefär fyra kronor, det är helt absurt. Vi måste någon gång återkomma till hur ni ska finansiera det.

Det här med Svartedalen som Jonas Ransgård sade, det är helt riktigt, det var inte så väldigt lyckat. Det var inte någon direkt minskad sjukfrånvaro, däremot var det högre kostnader. Det finns ett stort projekt, jag tror det var Kiruna i slutet på 90-talet och även i början på 90-talet, då man under mer än tio års tid testade på ett enskilt boende och det visade sig att man fick lägga ner det sedan och ingen har velat starta upp det igen, inte ens Vänsterpartiet har yrkat i Kiruna på att man ska starta upp det här projektet igen, för det var inte lönsamt och det blev inte mindre sjukfrånvaro.

Så jag kan bara ta en sak till också här. Jag jobbar på olika BmSS-boenden, alltså boenden för funktionshindrade, och problemet är, det är hur vi ska få tag på kompetent personal. Vi har pengar så vi kan anställa, men vi kan inte få tag i kompetent personal. Ska vi då ha sex timmars arbetsdag, då försvinner ungefär 25% av arbetsstyrkan. Hur ska vi få tag på de personerna någonstans? Det är många frågor vi ställer till er i vänstern, men vi får väldigt få svar. Ni har även i tidigare ärenden här gått upp med massor av grejer ni vill, dela ut pengar till höger och vänster, men när det kommer till finansiering då är det ofta väldigt tyst tyvärr.

Ulf Carlsson (MP)

Tack så mycket! Jag blev lite inspirerad att begära ordet eftersom Jonas Ransgård tog upp den här överenskommelsen om deltidarbete som vi har i staden. I personalberedningen var den uppe, den har följts av forskare från Göteborgs Universitet och min upplevelse av det här, det är att överenskommelsen, men den är väldigt väl nedgrävd i stadsledningskontorets arkiv och det bekräftade också forskarna, det är väldigt få som känner till den utav stadens anställda. Det tycker jag, apropå, vad ska man säga, tystnadskultur är ett starkt ord i det här sammanhanget, men det är lite märkligt att ett sådant dokument begravs ner i arkiven på det sättet som det görs tycker jag.

Sedan det här med förkortad arbetstid har många dimensioner generellt och det är en komplicerad fråga. Den produktivitetsökning som samhället har i snitt under lång tid borde i större utsträckning växlas om till kortare arbetstid, det är min absoluta uppfattning och särskilt mot bakgrunden att vi behöver konsumera mindre, så det finns en dimension i att vi kanske ska växla över löneökningar mot förkortad arbetstid. Sedan att staden inte kan stå för det själv, det är en annan femma.

Jonas L Ransgård (M)

Tack så mycket Ulf! Kanske kan man tänka sig att beredningen eller ett annat organ kan ta initiativ till att marknadsföra den här möjligheten lite grann, för jag tänker att både för den som vill begära ledigt och jobba mindre och för andra kan kännas rätt så rimligt att om jag vill jobba mindre så tjänar jag mindre och kanske lite mindre rimligt att om jag vill jobba mindre så vill jag att någon annan ska betala för det.

Jesper Berglund (V)

Tack! Den här gången får jag prata. Jag tycker det är spännande att nu när vi i vänstern lyfter saker, så diskuteras det, lite grann som pensionerna på riksnivå. Vänta lite bara, ni kommer snart gå med på att även vi ska ha en arbetstidsreform, det är ändå närmare 50 år sedan eller till och med lite drygt 50 år sedan vi hade en senast.

Men då till finansiering, det här försöket som vi föreslår, det har vi finansierat, det står tydligt i vårt yrkande hur det ska finansieras. Men visst, ska det här genomföras på fullständig samhällelig nivå i hela Sverige så behövs reformer på statlig nivå, vi behöver förändra inkomststrukturen för staten, för kommunerna, det är ingenting konstigt och förmodligen kommer vi behöva ta det här i steg. Inte ens vi kommer kunna genomföra det här i ett svep om vi får egen majoritet i riksdagen, vi vet det, men vi måste börja någonstans.

Jörgen, hej, jag heter Jesper. De allra flesta av oss får inte betalt för restiden, sålunda är det inte arbetstid utan visst, det förbättrar livet jättemycket, det är skönt att slippa resa, jag fick tyvärr inte uppleva det själv för jag fick jobba som lärare genom hela pandemin på plats, men visst, det är en livsförbättring men det är inte en förkortning av arbetstiden. Tack!

Jörgen Fogelklou (SD)

Tack för ordet! Jag vet mycket väl att du heter Jesper, jag fick någon liten blackout där men det var bra att du påminde mig. Men självklart är restiden inte arbetstid och om någon uppfattade mig att jag sade det så tror jag inte att någon annan uppfattade det så faktiskt, men det är klart det är en livsförbättring om man kan jobba hemifrån och slipper resa och betala trängselskatt och sitta i någon galen Västlänk om några år om den kommer. Men det är klart, det är mycket bättre, jag tror att det är stor livskvalité att slippa resa till jobbet. Tack!

Sara Carlsson Hägglund (V)

Jag tänkte säga någonting om just erfarenheterna av pandemin och det är så att de som har haft möjlighet att arbeta hemifrån har upptäckt att det här med mer tid, till exempel när man inte behöver pendla till arbetet, är väldigt värdefullt och då tänker jag att det är precis det som vårt förslag är, de förvaltningarna där vi föreslår sex timmars arbetsdag är de som har varit på plats på sina arbeten under hela pandemin och som också skulle vilja ta del av en sådan möjlighet att få mer fritid.

Om vi ska prata, när det gäller kompetensförsörjning, så kan det faktiskt vara så att erbjuda 6 timmars arbetsdag, eller 30 timmars arbetsvecka med bibehållen lön, kan vara ett sätt att faktiskt locka till sig kompetent personal, att det blir en del att man vill söka sig till Göteborg Stad och inte till andra kommuner. Sedan så naturligtvis så behöver vi göra det på en stor samhällelig nivå för att vi ska få alla omfördelningar och kostnader på olika ställen, så det är vi också medvetna om, men att det här försöket är finansierat och det kan vara någonting som vi behöver fundera på för att också kunna rekrytera och att det inte är jämförbart med tjänstledighet som man bekostar själv, där den påverkar hela livsperspektivet och för den som har en låg lön inom vissa yrkeskategorier, så är det inte en möjlighet för att kunna betala sin hyra, betala sin mat, köpa den där frukten som man måste ta med sig till skolan. Tack!

Bo Anderssen (L)

Tack! Det är riktigt att ni har finansierat de här satsningarna men som sagt var, när det ska genomföras fullt ut, då blir det helt andra kostnader och då var det någon som flummade här med att då får staten ta större ansvar, men jag har svårt att tro att staten kan finansiera det här. Sedan när det gäller det här med kompetensförsörjningen, att om man får sex timmars arbetsdag, då är det mycket flera personer som kan tänka sig att söka sig hit, men grejen är att det inte finns folk att få. Jag jobbar själv i verkligheten med funktionshindrade och vi skriker, vi verkligen söker efter personal men det finns inte. Det handlar inte om att det finns massa som skulle vilja börja om de fick jobba sex timmars arbetsdag. Det finns helt enkelt inte personal, det måste ni förstå. Tack!

Bettan Andersson (V)

Tack så mycket! Jag kanske ska vara tydlig då med lite historia då med tanke på att vi blir kallade för att vara "flummiga" på den här sidan. Men det är så att vi har sänkt arbetstiden i Sverige under ett par hundra år, men aldrig någonsin så har den här sidan på högern och borgerligheten stött det. Hade vi gått på er politik så hade vi väl fortfarande jobbat 7 timmar i veckan ungefär 12 timmar om dagen.

Bo Anderssen (L)

Sju timmar i veckan? Ni är verkligen snurriga på vänstersidan, det hävdar jag med bestämdhet. Jag blir helt blackout här, vad skulle jag säga. Det var det här med sex timmars arbetsdag som borgarna alltid har varit emot. Jag var med när det här drevs igenom, 2019 eller 1919, då var det faktiskt Liberalerna och Socialdemokraterna som drev det här, så det var dem var pionjärer att genomföra de här tidsförkortningarna. Varför vi inte har gjort någon arbetstidsförkortning nu sedan början på 70-talet, det beror mycket på också på att vi blir mycket äldre, pensionerna är mycket dyrare, så vi jobbar mindre i och med att vi är pensionerade längre. Så det är inte riktigt jämförbart tycker jag.

Bettan Andersson (V)

Ni förstår hur det går när man äter så mycket godis, då blir man snurrig i huvudet, men det var naturligtvis sju dagar i veckan. Men [??] är den intressanta frågan är om det är åtta är det måttet vi ska jobba 50, framåt 100, om vi aldrig mer ska ha någon arbetstidsförkortning från högers sida, men det kanske är en annan diskussion för vi har många punkter på dagordningen. Tack!

Bo Anderssen (L)

Tack! Det är precis som Jonas Ransgård sade tidigare, vi är inte negativa till att man ändrar sin arbetstid, men då är det bättre att man bestämmer det själv. Jag har själva perioder jobbat sex timmar för jag vill prioritera min sex barn, så det är så vi vill göra i stället. Sedan är det här med pensionerna en väldigt stor utmaning, att både har generösa pensioner i framtiden och samtidigt gå ner till sex timmars arbetsdag, det har jag svårt att tro att det kommer vara genomförbart på överskådlig tid. Tack!

Frida Tånghag (V)

Jag vill bara bemöta det här med att det inte finns någon att anställa. Vi har 20% arbetslöshet bland unga, 20%, det är klart det finns folk att anställa. Det handlar bara om att en vilja att lära upp och ge möjlighet till det. 20% ungdomar finns att anställa, 20% ungdomar som ges möjlighet att komma ut i arbetslivet och således också ges möjlighet att börja betala skatt och betala tillbaka. Tack så mycket!

Bo Anderssen (L)

Tack! Det finns absolut hög arbetslöshet bland ungdomar och många av dem kan säkert börja jobba i det här yrket också men långt ifrån alla de här arbetslösa är lämpade för detta eller vill ens jobba med det. Jag tror att man kanske kan få tag i 10, 15% av de som saknas med de här ungdomarna, så det kommer inte lösa det här problemet.

Jenny Broman (V)

Tack för ordet! Det är absolut fler som vill arbeta inom yrken som inte är så eftertraktade nu om det är rimligt att orka med dem. Den redovisningen som Ulf pratade om innan, den satt jag också och lyssnade på när man pratade om och tittade på de som jobbade deltid, jag ställde också frågan. Men varför är det just de här yrkesgrupperna som i större grad jobbar heltid? Inte är det tjänstepersonerna på SLK som behöver gå ner i arbetstid för att man inte orkar jobba heltid, för det var nämligen en av de vanligaste anledningarna bland många personer som jobbar deltid i den här kommunen, det var för man orkar inte jobba heltid. Det vill säga att heltidsnormen som är nu, det är för mycket. Så i princip så är det folk som jobbar mer än vad som borde vara rimligt för en heltid, så de går ner till deltid, får betala det med sin ekonomi, sin framtida pension, för man orkar inte heltid. Det är inte ett eget beslut de tar utan det fungerar inte att jobba heltid och då kanske det istället är rimligt att heltidsnormen är något som man orkar. Det handlar inte om sjuka personer utan det är att arbetsbelastningen är så hög.

Bo Anderssen (L)

Det handlar inte om sjuka personer men det är väl ändå oftast sjuka personer som inte orkar, för är man fullt frisk så orkar man väl. På min arbetsplats där jag är, jag jobbar då i verkligheten med funktionshindrade och där är det många som har fått deltidssjukskrivning, så de som jobbar 80% och får ersättning från Försäkringskassan för de andra och det är så jag vill lösa det också. För naturligtvis så ska folk som har fått arbetsskador och så, de ska naturligtvis få förtidspension eller få deltidspension så att de orkar med. Men det innebär inte att alla ska få den här sänkningen, för det har vi inte råd med.

Jenny Broman (V)

Grejen var just att personer som var sjuka var borttagna utan det handlade om vissa yrkesgrupper där arbetsbelastningen är för hög och det är bland annat de yrkesgrupperna som vi föreslår i det här förslaget, det finns en anledning. Det är också så att vi behöver locka till oss fler utbildade medarbetare i till exempel en del av våra utsatta områden. Vad det gäller förskollärare exempelvis, då kan man titta på arbetstidsinnovation för att se om det är en möjlig väg till att locka fler dit även om vi inte genomför det i hela staden samtidigt.

Agneta Kjaerbeck (SD)

Gällde det sex timmars arbetsdag det här inlägget? Man kan nästan undra för det har väldigt lång tid. Men jag vill i alla fall slå ett slag för våra att-satser här. Även om inte de går igenom idag så vill jag att man ska ha brukarna och anhöriga i åtanke för det här är någonting jättesmidigt. Jag måste säga det som mamma till en son som är berättigad LSS och ska prata med handläggare och som ibland behöver få kontakt med neurologen, att det här frigör. När pandemin kom, att vi verkligen ändå kunde betat av alla läkarbesök om vi inte hade haft de här alternativen att bli uppringd och att som mamma bli uppringd om man behövde prata med någon som också kände till sjukdomar och så vidare. Det är oerhört smidigt, vi får inte glömma det här att vi måste kunna underlätta för både brukare och

anhöriga. Det här tycker jag är någonting som kan fortsätta därför att tiderna och de bokade besöken verkligen blir av och det perspektivet har jag inte riktigt läst från någon annan, så det vill jag att ni tar till er och kopierar till nästa gång. Tack!

17. Redovisning av uppdrag om att stödja idéburna verksamheter inom delningsekonomin att kunna söka bidrag

Emmyly Bönfors (C)

Tack ordförande! Att kunna dela på varor och tjänster är en del i att leva hållbart och i det nya miljö- och klimatprogrammet så finns det en strategi som heter just att vi ska underlätta för göteborgarna att leva hållbart. Nu har stadsledningskontoret utrett vilka hinder som finns för det idéburna framför allt, att kunna jobba med den här frågan och kommit med förslag om hur man skulle kunna underlätta. Exempel kan vara leksaksbibliotek, att alla måste inte alltid köpa alla leksaker, det vet man själv, vi som har småbarn, att det går väldigt bra att låna av varandra. Även så finns exempel i Slottsskogen skulle jag säga, om att låna fritidsaktivitetsutrustning. För alla måste inte alla äga allt, man använder inte ett kubbspel så himla ofta. Så det här är ett förslag som vi välkomnar och jag vill yrka bifall till kommunstyrelsens förslag.

Sara-Linnéa Östervall (MP)

Tack så mycket! Jag tycker det är jätteroligt att det här förslaget som Miljöpartiet har lagt fram nu har chans att bli verklighet och de här nya aktörerna inom delningsekonomi kan få chans att söka pengar. Det är självklart att delningsekonomi är ett viktigt inslag i framtidens samhälle. Vi måste ändra vårt sätt att leva på massa olika sätt och att dela på grejer, prylar som redan finns, och på andra sätt dela på resurser är en helt självklar del av framtiden och vi ser det också som självklart att samhället ska stötta det här på samma sätt som vi stöttar andra typer av föreningsliv, idrott och så vidare.

Det som är viktigt att tänka på i det här är, som framgår i underlaget, att förvaltningarna som jobbar med de här ansökningarna lyfter att pengarna som finns nu inte kommer att räcka. De föreningarna som idag får bidrag kommer få större konkurrens om det är fler som ska dela på pengarna. Alla föreningar som redan idag mottar bidrag av staden gör ett viktigt arbete för att det här förslaget inte ska innebära att de föreningarna får mindre pengar så behövs det skjutas till pengar och det är det som Miljöpartiet och Vänsterpartiets tilläggsyrkande i KS handlar om. Så jag vill yrka bifall till kommunstyrelsens förslag och MP och Vs tilläggsyrkande. Tack!

Stina Svensson (Fi)

Tack så mycket för ordet ordförande! Ökat stöd för delningsekonomi är helt nödvändigt för att minska konsumtionsbaserade utsläpp som behöver minska radikalt och också det som vi har antagit som mål här i Göteborg. Men jag tycker att vi ska prata klarspråk i hur utsläppen minskar genom inställd konsumtion, genom att vi faktiskt köper mindre. En av strategierna för minskade utsläpp handlar just om man ökade den cirkulära ekonomin där delningsekonomi är en central del. För de av er som sitter i kommunstyrelsen så fick ni en dragning igår där strategierna togs upp och där det tydligt varnades för hur dåligt det går med klimatomställningen i staden. Läser man det här ärendet så förstår man varför och jag tycker att våra åtgärder från staden är för passiva, att vi inte underlättar för delningsekonomi att ta över.

Nu handlar det här ärendet just om bidrag och det är bra att vi tydliggör att dessa föreningar även ska kunna få söka och beviljas medel från staden, men dessa föreningar efterfrågar just en annan samverkan med staden för att kunna få stabila och långsiktiga lösningar. Det handlar om möjligheter till lokaler, att göra det enklare för stadens verksamheter att skänka vidare material som de inte längre behöver, att ha en stödkultur för verksamhetsutveckling och att kommunicera ut dessa verksamheter att de faktiskt finns. Det är just framför allt det som efterfrågas är långsiktighet. Denna utredning säger att det inte adresserar behovet av långsiktighet och varför inte, kan man faktiskt ställa sig den frågan.

Den här utredningen tar inte heller upp IOP och förtydligar vilka föreningar som är aktuella att teckna detta med och det kan jag också ställa mig frågande till. Föreningarna har också lyft att det är svårt att veta vilken nämnd eller bolag som har ansvar och de, vid ett försök att få till ett IOP eller söka bidrag, har hänvisats fram och tillbaka till olika förvaltningar.

Jag hoppas att man kan klargöra detta och vilket ansvar ska ligga var, men jag är lite orolig för att det ska fortsättas, den här bollningen fram och tillbaka där man inte vet var man ska vända sig. Men också som det rödgrönrosa tilläggsyrkandet i kommunstyrelsen medger, så behövs det också satsningar på just den här formen av viktiga verksamheter i staden så därför idag så röstar jag bifall till kommunstyrelsens förslag och rödgrönrosa tilläggsyrkandet i kommunstyrelsen. Tack!

Jörgen Fogelklou (SD)

Tack för ordet herr ordförande, fullmäktigeledamöter! Att Göteborg ska ha en tydlig redovisning av vilka bidrag som finns att söka inom kommunen och hur de går till väga för att ansöka om dem, det är fullt rimligt. Att samla allt på ett ställe och presentera det så tydligt som möjligt är helt klart positivt. Digitaliseringen är faktiskt här.

Det bör samtidigt även tydligt redovisas vilka krav och regler som finns för att vara berättigad att söka respektive bidrag, vilka krav som finns på administration och återkoppling, redovisning med mera, samt att dessa krav är och ska vara detsamma för alla sökande. Transparens och tydlighet är A och O. Med det så vill jag yrka bifall till Sverigedemokraternas yrkande i kommunstyrelsen. Tack!

Blerta Hoti (S)

Tack ordförande, fullmäktige, göteborgare! Idéburna verksamheter, även kallade verksamheter inom social ekonomi, så som vi delar föreningar, kooperativ, det kan röra sig om ömsesidiga bolag och icke vinstmaximerande andra aktörer, de drivs ofta eller rättare sagt alltid med social eller miljömässig eller ekologisk nytta och det har dem som främsta drivkraft och inte vinstmaximering. Vi har tidigare hört sådana typer av exempel på sådana verksamheter inom staden, allt från Fritidsbanken som lånar ut sportutrustning och fritidsprylar till alla och som också sänker tröskeln för barn som har ekonomiskt begränsade resurser och föräldrar som inte har råd att köpa utrustning till dem, att ta del av en meningsfull fritid. Det kan handla om leksaksbiblioteket som erbjuder föräldrar med ekonomiskt begränsade resurser att ha leksaker till sina barn som man lånar ut och det kan handla om cykelkök, fixotek, gratisbutiker och många, många fler aktörer som existerar i Göteborg idag. Därför är det så viktigt att vi främjar sådana här typer av verksamheter också inom delningsekonomin, för det här innebär också att staden skulle bli mer jämlik men också att man underlättar för göteborgarna att övergå till ett mer kretsloppssamhälle.

Men när staden under de senaste åren tog fram nya rutiner för föreningsbidrag så har tyvärr ett antal idéburna verksamheter inom just delningsekonomin inte varit behöriga till stöd och det var mot bakgrund mot detta som vi tillsammans med Miljöpartiet och Vänsterpartiet tog initiativ till detta ärende för att underlätta för den här sortens verksamheter att lättare få bidrag, både från staden men också från EU. Det är också glädjande att högerstyret står bakom det här förslaget. Så ett år senare så har vi nu detta ärende som vi förväntas fatta beslut om idag i KF, där staden och stadsledningskontoret har gjort ett väldigt bra jobb för att undanröja hinder för de typerna av verksamheter med flera olika uppdrag. Men det är också minst lika viktigt att vi får en överblick inom staden och att man inte sänker skatterna för att inte skapa konkurrens mellan olika typer av verksamheter, inom till exempelvis IoFF. Så vi hade behövt se över detta i den övergripande budgetprocessen. Jag kan inte yrka bifall, men det får Sofi göra åt mig i stället på S förslag. Tack!

Sofi Bringsoniou (S)

Tack ordförande, fullmäktige! Eftersom Blerta inte får yrka så gör jag det i hennes ställe, så jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag och S tilläggsyrkande i kommunstyrelsen.

Grith Fjeldmose (V)

Tack ordförande! Det är mycket positivt att idéburna aktörer inom delningsekonomin ska kunna söka kommunala bidrag tack vare initiativet från oss rödgrönrosa ihop med S. Precis som det konstaterades i tjänsteutlåtandet har allt detta bäring på flera av strategierna i miljö- och klimatprogrammet om att gynna den cirkulära ekonomin och om att skapa förutsättningar för att leva hållbart och för att vi ska kunna komma åt även utsläpp från konsumtion där Göteborg ligger långt efter. Det fick vi bland annat höra om när vi fick en dragning av klimatomställningsfunktionen på KS igår. Det finns mycket att göra på den fronten.

Förslaget till beslut är bra, men för att också kunna få verkstad av beslutet bedömer vi att det behövs ett ekonomiskt tillskott för föreningsbidragen redan nu och därför lägger vi tilläggsyrkandet om att tillföra resurser nu och att behovet framåt arbetas in i kommande budgetunderlag. Tack!

Sara Carlsson Hägglund (V)

Tack ordförande! Jag skulle vilja yrka bifall till kommunstyrelsens förslag och till tilläggsyrkandet från MP och V. Tack!

Karin Pleijel (MP)

Produktion och konsumtion av nya varor kostar väldigt mycket, inte bara råvaror utan även klimatavtryck. Är det någonting vi vet efter gårdagens rapport om hur hettan slår till i Indien och hur klimatet är, den där elefanten i rummet som vi alla måste ta tag i, så är det viktigt att vi kan göra det som behövs. Det här kan tyckas vara en liten del men det handlar ändå om att få det cirkulära systemet att fungera, någonting som inte bara gynnar klimatet och miljön när vi slipper producera så mycket nya varor utan vi slipper också köpa så mycket nya varor och människor som har en mindre ekonomi får också möjlighet att ha en bättre livskvalité.

Att ägodelar kan vara till exempel som har nämnts här, leksaksbibliotek och fritidsbanker, det kan också vara verktygspool och klädbibliotek. Så jag välkomnar det här och det är många som vill ta åt sig äran för det här initiativet, men ska sanningen fram så var det Miljöpartiet som tog initiativ och jag är jätteglad att det blev ett gemensamt yrkande från MP, V och S som nu har lett till detta som gör att

flera av de här idéburna verksamheterna i den här sektorn faktiskt kan söka pengar. Men det hade varit bra om det fanns en större pottpeng att söka av så att de också får den utdelningen, så därför ville vi lägga till tre miljoner kronor för att kunna vidga hela den potten. Så bifall till kommunstyrelsens förslag och till tilläggsyrkandet från MP och V i kommunstyrelsen. Tack!

18. Redovisning av uppdrag om utvecklad ekonomistyrning avseende hyressättning av stadens verksamhetslokaler

Bettan Andersson (V)

Ordförande, fullmäktige, göteborgare! Vi yrkar avslag på att-sats 1 till 10 i statsledningens förslag och bifall till att-sats 11, avslag på övriga yrkanden. Tack!

Ulf Carlsson (MP)

Tack så mycket! Det är samma här, vi yrkar avslag på punkterna 1 till 10 i KS förslag till beslut och bifall till beslutsats 11 och avslag på övriga yrkanden.

Axel Josefson (M)

Tack för det ordförande! Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag. Tack!

Grith Fjeldmose (V)

Jag tänkte kanske jag skulle komma med lite förklaring till vårt yrkande. Vi ser en rad risker med beslutet, bland annat ökade kostnader för verksamhetslokaler som inte finansieras inom ramen för den centrala budgeten vi har. Det riskerar att leda till sämre kvalitet i verksamheterna, färre lärare och mindre personal inom äldreomsorgen och färre bibliotekarier samt minskade öppettider på våra bibliotek, för att bara nämna några exempel. Så vi är lite oroliga för detta. Tack!

Axel Josefson (M)

Tack för det ordförande! Vi har lite olika sätt att finansiera och strukturera vår budget och jag blir med jämna mellanrum anklagad från vänstersidan att jag sparar för mycket och vi har för mycket pengar och jag kan glädja Grith om att våra nämnder går med överskott hittills och jag tror säkert vi ska kunna hantera även lokalfrågan. Tack!

Mariya Voyvodova (S)

Tack så mycket herr ordförande, stadsfullmäktige, göteborgare! Det här ärendet är en väldig pusselbit av en ganska stor fråga och jag minns också att förra året här i fullmäktige tog vi också ett ganska viktigt beslut när det gäller lokalförsörjningen. Sedan ungefär 2020 har det pågått ett väldigt viktigt arbete här i staden med att se över lokalfrågan och hur vi också utnyttjar våra lokaler. Jag tycker att den här utredningen som stadsledningskontoret har gjort är väldigt bra och genomtänkt läsning som ger en bra vägledning för hur ska vi hantera lokalfrågan på lång sikt. För det här med produktionskostnader, driftkostnader, inte minst den här långsiktiga prognosen över lokalkostnadsutvecklingen, det här är tre väldigt viktiga pusselbitar som vi måste ta hänsyn till och jag hoppas verkligen att vi har också möjligheten i den församlingen att diskutera mycket mer lokalfrågan och hur vi utnyttjar våra lokaler och hur hyressättningen ser ut.

Jag delar Grith Fjeldmoses uppfattning också, att vi från kulturnämnden har fångat upp den frågan och vi känner viss oro, men jag tror den här oron delas från ganska många nämnder runt om i Göteborg. Jag tror också att lokalnämnden har fortsatt utan tvekan väldigt, väldigt stora utmaningar. Läser man stadsledningskontorets utredning, bara där nämns bland annat underhållsskulden, hur man ser på underhållsskulden, hur ska man också jobba med frågan på lång sikt. Det som jag ser att den nya nämnden och vi vet också att det pågår en väldigt stor omorganisation när det gäller stadsutvecklingsfrågorna i staden, men den nya nämnden behöver verkligen säkra upp ekonomistyrningen och fastighetsförvaltningen och den långsiktiga lokalförsörjningen. Jag yrkar bifall till kommsutnryesnes förslag. Tack för ordet!

Stina Svensson (Fi)

Tack för ordet ordförande! Jag vill likt V och MP här, yrka bifall till att-satserna 1 till 10, nej avslag menar jag, jag läste fel, och bifall till beslutsats 11 och avslag på övriga yrkanden. Tack!

21. Val av ersättare i förbundsfullmäktige i Göteborgsregionens kommunalförbund i stället för Sara Lindalen (V)

Jenny Broman (V)

Tack för ordet! Tyvärr har vi inte det ännu utan vi vill bordlägga den här frågan.

22. Val av ersättare i förbundsfullmäktige i Göteborgsregionens kommunalförbund i stället för UllaKarin Näslund (S) som vid sammanträdet den 28 april 2022 valdes till ledamot

Jonas Attenius (S)

Tack för det! Där vill vi föreslå Annelie Schagerström.

23. Delårsrapport mars 2022

Martin Wannholt (D)

Tack! Detta är väl ändå kvällens viktigaste ärende, att vi nu äntligen i den här församlingen kan göra de förstärkningar i välfärden som många partier på båda sidor i den här salen har sett stora behov av länge men inte har funnits med kanske i budgeten från de styrande. Jag vill framhålla speciellt från Demokraterna, i vår budget i höstas så lade vi ett kraftfullt förslag till trygghetspaket med mycket hårda och väldigt mycket mjuka åtgärder. Det är sociala insatser, det är förstärkningar i skolan, det är mycket tuffare tag mot en del kriminella och utreda klaner och annat som ni vet, ett kraftfullt paket. Det är ingenting som vi i Demokraterna har suttit och snickrat ihop själva utan det har vi fått igenom, för de förslagen och fått fram dem, genom att prata med polisledningen, med socialtjänsten, med rektorer, lärare och skolläring, med flera och en del frivilligorganisationer, alltså alla människor som är engagerade för att göra vårt samhälle tryggare och bättre. Då är vi oerhört glada och vill tacka framför allt Alliansen för att dels att ni redan för några veckor sedan i kommunstyrelsen i en

återremiss, tagit till er de här åtgärderna som stod i vår budget men, som jag sade, kommer från våra professionella människor ute i vår stad, att vi måste med kraft satsa här nu.

Nu har vi fått igenom de här sociala insatserna ute på skolor i utsatta områden, vi har fått ytterligare igenom med elevstöd, vi har de generella lyften som alla är överens om här inne till socialtjänsten och så har vi fått igenom också att vi nu äntligen sätter fart mot organiserad brottslighet och börjar kartlägga de släktbaserade kriminella nätverken. Det är på tiden, för de åter sig in i vårt samhälle varje dag.

Så vi yrkar naturligtvis bifall till kommunstyrelsens förslag men sedan är det också så att vi har lagt ett yttrande som ni kan se i appen och det är det att, visst, det här är ett tillskott för i år, sedan har vi ett val och sedan har vi olika konstellationer som kan finna varandra efter valet, förhoppningsvis en majoritet, att vi alla tar ett ansvar för att det nu också är långsiktigt och att vi lovar varandra i budgetförhandlingarna och budgetdiskussioner efter valet, att vi står för de här trygghetsåtagandena och välfärdssatsningarna in i nästa mandatperiod. Annars kan vi inte anställa fler speciallärare, annars kan vi inte anställa fler i socialtjänsten där ute och så vidare, så att vi alla ställer oss bakom det på de delar som det berörs i det förslag som idag vinner, det får vi se. Så jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag och sedan så ser jag fram emot att återkomma i den här debatten flera gånger idag eftersom det förekommit en hel del osakligheter, både i andras förslag och [??]. Tack!

Jonas Attenius (S)

Tack för det ordförande och fullmäktigeledamöter! Dagens förslag och det från Socialdemokraterna och det från den samlade högern här är ganska lika varandra. Det är bra, Göteborg förtjänar långsiktighet och stabilitet. Men under mandatperioden så har högerstyret stått för det motsatta. Det har varit tillfälliga satsningar, det har varit pengar på hög, det har varit långsiktiga nedskärningsindikatorer och kortsiktiga personalminskningsuppdrag. Det brottsförebyggande arbetet, förskolorna, integrationen med de funktionsnedsatta barnen, har fått betala priset. Göteborg kan bättre än de senaste fyra åren.

Men en sak som högersidan helt har missat, det är välfärdspersonalen och deras löner. Göteborg, Sverige och världen genomgick just en av historiens värsta pandemier. Skolbarn skickades hem, äldreboende tvingades in i karantän och kontoren stängde ner och Zoom, det blev ett ord på allas läppar. Men vissa fortsatta att gå till jobbet och slita. Det var undersköterskor, det var barnskötare, vårdbiträden, elevassistenter, förskollärare, socialsekreterare, lokalvårdare. Många av dem här, väldigt kvinnodominerade yrken. Människor vars arbetsinsatser systematiskt nedvärderats. Göteborgare som ser till att Göteborgs barn, Göteborgs äldre, Göteborgs fattiga, men också Göteborgs familjer, arbetslösa och sjuka, att alla de som behöver välfärd faktiskt också får välfärd.

Vi visste det före pandemin, vi visste det under pandemin och vi visste det också efter pandemin, det är att välfärdspersonalen förtjänar respekt. De förtjänar fler kollegor, de förtjänar bättre villkor, de förtjänar högre löner, de förtjänar också arbetskläder och arbetsskor och vi är inte eniga här i fullmäktige idag. Socialdemokraterna prioriterar höjda löner för de som bär välfärden, vi vill fortsätta att få bort de osakliga och ojämsställda löner som förvärrar personalbristen och hämmar rekryteringsmöjligheterna. De alldeles för låga löner som leder till pinsamt dåliga pensioner och alldeles för tunna plånböcker och ytterst så handlar detta om respekt. Med det så yrkar jag också bifall till yrkandet från Socialdemokraterna i kommunstyrelsen.

Martin Wannholt (D)

Tack! Jag vill bara kort säga att jag delar Jonas bedömning och vi har campat ihop flera gånger den här mandatperioden för att lyfta välfärden på de områden där Alliansen inte har tagit höjd för det och det har vi gjort bra. Nu i vintras så fick vi hjälpa till att tillsammans med Alliansen lyfta upp förskolan, även en bra bit över den budget som Socialdemokraterna hade lagt, så där fanns inte med några osakliga löneskillnaders åtgärder i er ram till förskolan i budgeten.

Men jag har en fråga till dig, eftersom det har stått i media. För det första så är vi ett femte stöd hjul och så, jag tycker inte man uttalar sig på det sättet, jag tycker vi har visat att Demokraterna går på sakfrågan och resultatet för medborgarna. Vi kan sitta med många av er där och vi kan sitta här och så vidare, för det är resultatet som räknas. Men, kort fråga, 50 miljoner är med här, hälften av de osakliga löneskillnaderna är med här i äldrenämndens budget, den är tagen och Marina sitter där, den är tagen i november, det är budgeterat, och så lägger ni in 100 här nu, så förklara hur ni har räknat.

Jonas Attenius (S)

Tack för det ordförande! Jag var inte riktigt med på din fråga Martin. Vår pott är en fristående pott på 100 miljoner kronor som ligger utanför allting annat, som vi pekar ut till ett antal nämnder, skolnämnderna och socialnämnderna, där ligger det primärt. De pengarna är sedan en fråga för både arbetsgivare och fack att prioritera vad de ska läggas på, det ska inte vi lägga oss i här. Men vi har pekat ut vilka nämnder det berör, det har vi gjort i vårt yrkande. Tack!

Jenny Broman (V)

Tack för ordet! Jag börjar med att yrka bifall till det rödgrönrosa yrkandet så jag hinner med det. Tidigare idag så erkände jag vid fikabordet att jag faktiskt fortfarande samlar på stenar, någon annan sade snäckor och om högern hade suttit med vid bordet så hade de kunnat säga att de samlade på miljarder. Miljarder som har lagts på hög medan våra anställda sliter sig sjuka.

Politiken som bedrivits under mandatperioden har genererat över tio miljarder i överskott, samtidigt tvingas äldreomsorgens personal springa snabbare än någonsin och förebyggande insatser skärs ner. Nu har ett rekord i märklig budgetering nåtts när miljardöverskott kan prognostiseras redan efter tre månader. Vi föreslår långsiktiga satsningar för att i grunden stärka välfärden, inte kortsiktiga projektpengar. Vi föreslår över en miljard på välfärden och kollektivtrafiken.

Jag ska berätta lite om socialtjänsten och vad vi vill eller vad vi tänker där. Med ena handen har borgarna skjutit till extra medel till socialtjänsten, det är jättebra, men med andra handen så kräver man nedskärningar. Socialtjänsten har under det borgerliga styret slimmats år efter år och har dessutom ett helt absurt mål, att skära ner på sina kostnader med mer än en tredjedel till år 2030. Hur ska man kunna planera sin verksamhet när det skärs ner i början av året, skjuts till lite projektpengar till sommaren, medan de samtidigt ska planera de enorma nedskärningarna på lång sikt? Hur ska tryggheten öka och hur ska mammorna i Biskopsgården få den hjälp som de ropar efter när socialtjänsten aldrig kan lita på långsiktiga resurstillskott och därför inte vågar satsa på att utöka sin personal?

De flesta utav oss har också märkt hur mycket dyrare maten har blivit. Exempelvis så har kaffet ökat nästan med 30% än i mars 2022, än för ett år sedan. De stigande priserna drabbar oss alla såklart, men absolut mest så drabbar det människor med ekonomiskt bistånd. För att inte de mest ekonomiskt

utsatta människorna i Göteborg ska riskera att stå utan mat och hygienprodukter på grund av den senaste tidens prischocker i samhället, så vill vi att ersättningen för mat och hygien inom det ekonomiska biståndet ska höjas med 10% under 2022. Bara under 2022 har Vänsterpartiet, tillsammans med MP och Fi, vid tre tillfällen föreslagit att fritidsverksamheten inom socialnämnderna ska få extra medel för att kunna genomföra lovaktiviteter. Nu i elfte timmen, strax innan sommarlovet, har nu högerstyret börjat vakna och insett att barnen förtjänar lite bättre lovaktiviteter. Ett tips till er framöver, budgetera för våra barn och unga från början så att nämnden inte behöver springa i full panik för att hinna fixa med de här lovaktiviteterna. Jag kommer återkomma senare med fler grejer vi vill.

Martin Wannholt (D)

Jenny Broman, det var många fina ord och det är väl bra att vi vill saker här, men vi måste påminna den här församlingen och lyssna [??] att ni i Vänsterpartiet tillsammans med Miljöpartiet och Fi, ni har förhandlat bort allt ert inflytande, ni har förhandlat bort ert inflytande i välfärden hela den här mandatperioden. Ni har tagit presidieposter i ett hemligt avtal och gjort upp med Alliansen och ni sitter och släpper igenom deras budget. Det är Socialdemokraterna och Demokraterna som har korrigerat skolbudget, förskole budget och nu har vi demokrater gjort det med hjälp av Alliansen, tidigare var det med Socialdemokraterna, för vi tittar på sakfrågan, man måste få igenom saker här i fullmäktige, ni får inte igenom någonting. Det är ingen som vill vara med på er skattehöjning, det är ingen som vill sitta med er när ni håller på så med sådana hemliga avtal. Ni har förhandlat bort er den här mandatperioden. Jag tycker det och vi kan se resultaten. Vad har Vänsterpartiet gjort? De bjöd med Socialdemokraterna i vintras när vi skulle stärka förskolan. Med vad? 70 miljoner. När vi vet att de 130 vi fick igenom, det är bara för att inte göra nedskärningar.

Jenny Broman (V)

Det stämmer Martin att du kommer återkommer till samma saker hela tiden med det här hemliga, spännande avtalet. Det måste vara väldigt spännande att se vad som ingår i det. Vi röstar på vår budget och driver vår politik, det är det enda vi har lovat att göra för all framtid. Men det jag skulle säga, att du är så himla stolt över de här pengarna. Du pratade här i inledningen om att det inte skulle vara kortsiktiga projektpengar. Det ni gjorde i förskolenämnden, det var faktiskt att man fick ta av eget kapital. Vi tillförde utökning av ram, det är ganska stor skillnad, för de pengarna, det har vi faktiskt haft uppe i förskolenämnden om vi ska prata om det. Det har inte hänt någonting, det hände inte så mycket med de här tillfälliga pengarna, vi har efterfrågat det, för det är svårt att använda dem, så jag tänker att du kan sluta slå dig för bröstet för det. Men jag tillsätter jättegärna mer pengar i budgeten och så, men de här tillfälliga pengarna, det är inget vidare bra.

Martin Wannholt (D)

Herr ordförande, det är viktigt att vi håller oss till hur saker förhåller sig på riktigt. Nu är det så att när vi tog beslutet om de 130 miljonerna i vintras, när förskolenämnden fattade beslut sedan så var det hela beloppet utan att passera "Gå", rakt ut i höjning i barnpengen. Det vet alla som sitter i förskolenämnden, eller hur? Så att påstå någonting annat i den här talarstolen, det är inte sant.

Än en gång, du skrattar åt ett hemligt avtal, varför kan inte visa upp det för göteborgarna då? Vad är det som är så hemligt, det ni har skrivit under med Alliansen, som har gjort att ni har av sagt er så många möjligheter. Ni har jättefina ord, ni har bra budgetar kanske och så vidare, men ni får inte igenom någonting. Ni får inte igenom någonting och så säger ni att ni brinner för välfärden och så

sitter ni här och höjer rösten, men ni har gjort ett avtal som ni vägrar att visa upp för göteborgarna som gör att ni har inget inflytande i detta fullmäktige i princip. Det är vad ni har gjort den här mandatperioden.

Jenny Broman (V)

Jag tänker att vi kanske inte ska sysselsätta den här tiden med Martins spekulationer om något hemligt avtal, men däremot så stämmer det, vi har haft det uppe vid flertalet tillfällen om hur använder vi de här tillfälliga tillskotten i förskolenämnden. Ett problem är att de pengarna kan man inte öka anställningen eftersom inte det är någonting som utökades i ram.

Martin Wannholt (D)

Herr ordförande, jag ska inte förlänga debatten. Men nu Jenny, nu vill jag att du lyssnar noga, för nu orkar jag inte gå upp fler gånger, för det är många stackare på talarlistan här. Vi skickar ut dem i barnpeng, du säger "inga nyanställningar". Det är precis tvärtom, att vi skulle stoppa uppsägningar och nedskärningar, det var därför vi behövde fylla på med de här ut i barnpengen. Även i er budget, jag har sagt det tidigare och Bernmar blev tyst till slut där, även i er budget med skattehöjning som ni lade fram i höstas, hade inneburit ett 20-tal förskollärartjänster som skulle behöva försvinna.

Stina Svensson (Fi)

Tack så jättemycket ordförande! Tack för ordet. Redan för tre månader sedan in på det här året så stod det klart att Alliansens budget inte håller på långa vägar. Precis som förra året så blir det ett stort oplanerat överskott. Göteborgare har fått utstå nedskärningar i skola, äldreomsorg och funktionsstöd, allt för att högern inte klarar av att räkna. Nu är det 19:e maj och styret pytsar yrvaket ut projektpengar till en mängd nämnder. Med det beslut som kommer röstas igenom idag så täcks några av de hålen och staden kommer lite närmare en realistisk budget. Det hade faktiskt varit bättre, precis som Jenny var inne på här, om verksamheterna hade fått de här pengarna direkt, så hade man sluppit skära ner. Ett exempel är de här 85 miljonerna till funktionsstödsnämnden. 85 miljoner är en siffra som kommer faktiskt från oss rödgrönrosa. I december 2021 så började vi lyfta det stora underskottet som funktionsstöd stod inför, 2022 med i nämnden, så fort förvaltningen varnade för det stora underskottet. I januari 2022 så yrkade vi tillsammans med Socialdemokraterna i kommunstyrelsen på att tillföra dessa 85 miljoner men Alliansen sade nej, och Demokraterna.

Jag antar att ni har läst artiklarna i media av konsekvenserna för personer med normbrytande funktionalitet i vår kommun och om hur åttaåriga Max får sitt korttidsboende indraget och hur 47-åriga Kristina som är blind inte får sin ledsagning och som inte längre då kan tillåtas att komma ut och handla exempelvis.

Jag antar att sakfrågepartiet med sina experter, har bestämt sig nu då och att antalet artiklar i GP blev lidande för många. Jag är jätteglad nu att Alliansen och Demokraterna nu har kopierat vårt förslag om 85 miljoner extra till funktionsstödsnämnden. Min kritik är att de borde ha fått dessa pengar redan från början och att mycket lidande hade kunnat undvikas. Det här är bara ett exempel ur mängden. I vårt rödgrönrosa yrkande har vi fler frågor som Fi, V och MP har drivit länge. Vissa tar Alliansen och Demokraterna tag i när de känner att de har pengar, som nu då när det är valår, och andra försöker ni blockera fortfarande. För när det kommer till kritan så vill högern hellre se miljardöverskott än att göteborgarna ska få sina rättigheter uppfyllda. Jag yrkar bifall till det rödgrönrosa yrkandet i kommunstyrelsen. Tack!

Martin Wannholt (D)

Vi måste faktiskt vara lite försiktiga med hur vi uttrycker oss här i fullmäktige, det gäller även dig Stina. Om man läser GP-artikeln med det tragiska ärendet med Max som fick indraget korttidsboende, så var det tjänstemännen och de sade tydligt. Om inte du påstår att tjänstemännen i vår stad ljuger i GP, så sade de tydligt att det var inte politiskt drivet, det var inte ekonomiskt drivet, utan det var rättsligt drivet. Sedan har vi politiker och det var yrkandet från Demokraterna och Alliansen som gick igenom där nu och där ni andra tyckte samma sak, att vi ska vara mer generösa än rättspraxis, det blir också möjligt nu med det här budgettillskottet, men det var alltså inte Alliansens budget.

Ända sedan i julas så gick jag på Alliansen, jag antar att ni också har gjort det, att vi inte ska ha några nedskärningar på funktionsstöd och vi blev utlovade att senast i delårsrapporten ska detta korrigeras. Jag har haft mängder av samtal med Åsa Hartzell, som är ordförande, för att garantera mig om att det inte görs några politiska nedskärningar och det har inte tagits några politiska beslut om några nedskärningar och att stå och hävda det och ta upp det fallet här, det är inte hederligt.

Axel Darvik (L)

Tack ordförande! Göteborgs ekonomi går riktigt bra, det är fler som arbetar, det är så att lönesummorna i staden stiger och därmed så ökar också skatteintäkterna till kommunkassan. Det görs möjligt att göra satsningar på trygghet, på mycket av det förebyggande viktiga arbetet för att se till att unga personer inte hamnar fel i samhället och att vi ser till att vi får en stad som håller ihop, där vi tar hand om varandra och mycket av detta börjar i skolan. Därför gör vi satsningar här nu på lovaktiviteter och lovskola, vi gör sociala insatser i skolan med möjligheter till föräldrautbildningar och extra stöd för de som behöver det. Vi gör också en förlängning av den framgångsrika satsningen som vi hade på läromedel, på nya böcker, på möjligheten att få den där boken i handen, att få lov att bläddra på det som man verkligen tycker om och får chansen att stimulera lusten att läsa. Vi gör också satsningar på elevhälsan eftersom vi vet att det finns också många unga som mår dåligt och där det finns också skuld i form av åtgärdsprogram som behöver tas fram och elever som behöver utredas.

Vi gör också kompetensutveckling för personalen i skolan för att kunna vara bra ledare, att kunna möta stökiga klassrumssituationer och så ser vi till att skapa den där tryggheten som varje elev förväntar sig. Vi gör satsningar på funktionsstöd, ser till att vi harmoniserar tillämpningen av LSS och också är beredda att lägga oss på en nivå så att de som behöver samhällets stöd verkligen får det. Utöver detta så satsar vi också på kulturen, särskilt för barn och unga och en särskild satsning på sommarstaden Göteborg, så att vi kan kick starta ekonomin också för besöksnäringen i staden. Allt detta är möjligt att göra tack vare att vi har gjort en aktiv jobbpolitik, men det är också så att staden ser ut att med detta gå 3,3 miljarder plus, det motsvarar 7 000 kronor per skattebetalare eller två kronor på skatten per hundralapp. Det är viktigt att också hushålla med skattepengarna, göteborgarna ska inte behöva betala mer än nödvändigt för omsorgen och idag ligger man högre än både Malmö och Stockholm och där får vi se framöver om det finns utrymme att också minska den skattebördan. Tack!

Jonas Attenius (S)

Tack för det ordförande, fullmäktigeledamöter! Jag reagerar på det absolut, absolut sista du sade där Axel Darvik. Jag skulle vilja att du gick upp och förtydligar vad du egentligen var på jakt efter där.

“Minska det utrymmet”, pratar du om att sänka skatten då? Det skulle jag vilja veta. Du får gärna förtydliga det lite. Tack!

Axel Darvik (L)

Vi står inför en situation i omvärlden där priserna stiger, priserna för mat, för vanliga viktiga förnödenheter, det stiger också kraftigt, energipriserna och det här slår direkt mot vanliga hushåll, mot plånboken. Det är inte mer än rimligt att vi med en urstark ekonomi som Göteborg Stad har, en av landet rikaste kommuner, också försöker göra det som vi kan för att stimulera köpkraften. För viker köpkraften, får göteborgarna mindre pengar i plånboken, då riskerar vi också jobb och tillväxt i vår kommun. Därför är det för varje klok kommunalpolitiker viktigt att fundera på, är det så att vi tar ut för mycket av våra invånare som gör att de inte har råd med det som man behöver i hushållet. Vi har pratat tidigare mycket om fattigdom och så vidare, därför så ser vi att det är viktigt att se över möjligheten att sänka skatten.

Jonas Attenius (S)

Tack för det ordförande, fullmäktigeledamöter! Det ska bli intressant att höra med övriga gruppleddare inom Alliansen om de instämmer i ditt resonemang. Det jag kan bekräfta är att man ska naturligtvis inte ta ut mer skatt än man behöver, men nu har vi en situation i Göteborg Stad idag där vår välfärdsarbetare, de går på knäna där ute. Allt färre ska göra alltmer på allt mindre tid och den situationen blir ohållbar arbetsmiljömässigt. Utöver det så har ni nedskärningsindikatorer i er budget på, vad är det, jag tror att äldre- samt vård- och omsorgsnämnden har 20% bort till 2030 och ungefär en tredjedel, 33%, på socialtjänsten. Jag förstår inte hur den ekvationen ska gå ihop. Vi ökar, vi blir allt fler som också blir äldre dessutom. Vem ska jobba i välfärden? Vi måste säkra det uppdraget i första hand innan vi över huvud taget kommer på tanken. Sedan brukar din kollega, den andra Axel, prata om investeringar, de fysiska investeringarna som vi behöver göra dessutom. Tack!

Axel Darvik (L)

Tack! Jag ska också yrka bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut. Jag är helt med Jonas Attenius om att vi ska prioritera välfärdens kärna, det är viktigt att vi gör det. De som arbetar ute i välfärden, de är värda att prioritera, men det finns också mycket ineffektivitet i Göteborgs Stad som vi behöver arbeta med. Vi har en accelererande, expanderande bolagssektor som har vuxit mycket kraftigt under de senaste åren. Vi tycker det är viktigt att man har sunt förnuft i den här ekonomiska situationen och funderar över hur använder vi bäst Göteborgssamhällets resurser. En allt för hög beskattning av hushållen, det leder också till minskad köpkraft. Vi måste också vara beredda att se över vad är det som är viktigt att vi satsar på i välfärden och vad är det som är mindre prioriterat. Tack!

Jonas Attenius (S)

Tack för det ordförande! Jag skulle vilja fråga Axel Darvik, vad är det för expanderande bolagssektor du pratar om? Vad är det för uppdrag idag som är onödigt som vi gör inom bolagen, som inte tillför någon form av samhällsnytta för göteborgarna? Är det någonting vi ska kränga av på marknaden hade du tänkt? Göteborgarnas gemensamma egendomar? Är det det du är på jakt efter? Du får gärna förklara.

Jag vet att ni har varit inne på Göteborg Energi, brukar inte vara speciellt populärt, det kanske är bland det sämsta förslaget göteborgarna vet, men det kanske är någonting som Liberalerna driver eller jag vet att ni driver?

Axel Darvik (L)

Mycket kort. Hela Göteborgs kommun har under den här mandatperioden gått med 28 000 kronor plus per skattebetalare. Det är 28 000 kronor som inte har gått till välfärden utan i stället pumpats in mycket i bolagssektorn. Dessutom så lägger vi till det här nu då av det prognostiserade ytterligare 7 000 kronor från varje hushåll. Det är uppe i 35 000 kronor per hushåll som man då bidrar in i kommunens förmögenhet som man kan faktiskt kan fundera på, borde det inte stannat i den privata förmögenheten i stället, i hushållens plånböcker, där de kanske hade gjort mer nytta än att vi drar in dem i kommunkassan? Den typen av överväganden måste en klok och sund kommunpolitiker överväga. Att göra allting kommunalt, det är inte alltid det bästa och precis som du vet, vi är för eget ägande av bostäder och vi jobbar för det och det kommer vi göra och vi kommer inte heller vilja att vi ökar det kommersiella fastighetsbeståndet i kommunen på ett kraftigt sätt.

Jonas Attenius (S)

Kort avslutningsvis. Visst, absolut, det ska vi prioritera. Men Axel Darvik, vi har en situation idag där vår välfärdspersonal går på knäna. Ni lägger pengar på hög för att kunna sänka skatten medan vi inte klarar välfärdsuppdraget. Det är det första, det är ditt och mitt och alla vi som sitter, det är vårt grunduppdrag, det måste vi säkra innan vi över huvud taget kan föra en sådan diskussion. Tack för ordet!

Daniel Good (MP)

Tack så mycket ordförande! Jag tänkte jag skulle bara med att yrka bifall till Vänsterpartiet och Miljöpartiets yrkande i kommunstyrelsen och jag tänkte att jag kommer fokusera kring vårt förslag om att göra tillköp i kollektivtrafiken, för vi behöver som stad minska våra utsläpp av växthusgaser. I Göteborg så utgör vägtrafiken den näst största källan till geografiska utsläpp, så vi i kommunfullmäktige har då beslutat att utsläppen av växthusgaser från transport i Göteborg ska minska med minst 90% till 2030 jämfört med 2010.

Jag tror att vi alla här är överens om att en nyckel för att minska utsläppen från transportsektorn är att fler göteborgare reser kollektivt och vi såg senast här i årsrapporten som vi debatterade förra mötet dessvärre att kollektivtrafikens andel av resandet under pandemin har minskat från 30% 2019, till 24% 2021. Tyvärr så har det gjorts alldeles för lite från Alliansen för att motverka de här dalande siffrorna.

Ett bra sätt att få fler att använda kollektivtrafiken är ganska uppenbart och det är att göra det billigare att resa i kollektivtrafiken, för det är nämligen så att 89% av göteborgarna vill ha billigare kollektivtrafik, men sedan år 2000 så har Konsumentprisindex, det vill säga den genomsnittliga prisutvecklingen, stigit med nästan 32%. Under samma tid så har priset för en enkelbiljett och periodkort i kollektivtrafiken stigit med 139% och som vi vet så valde Alliansen att 2019 chockhöja priserna med 135 kronor per månadskort och månad.

Så för att kick starta kollektivtrafiken efter pandemin har vi i vårt yrkande förslag om att göra tillköp hos Västtrafik för att halvera priset på månadskort i Göteborg från och med 1:a augusti till den 31:a

december i år, samt att stadsledningskontoret får i uppdrag att återkomma med förslag på hur vi kan införa ett löpande tillköp som innebär en halvering på priset på månadskort från och med januari 2023. Utöver lägre utsläpp av växthusgaser bidrar även ökat kollektivt resande till en mer jämlik stad, mindre trängsel och bättre hälsa. Tack så mycket!

Jörgen Fogelklou (SD)

Tack för ordet herr ordförande, fullmäktigeledamöter! Det här är SD Göteborgs budget för 2022 och jag vill bara läsa fyra kommuncentrala poster längst bak. Höjda löner, vård och omsorg, 43 miljoner. Höjda löner, funktionshinderstöd, 31 miljoner. Höjda löner, barnskötare, dagbarnvårdare et cetera, 19 miljoner. Höjda löner, socialsekreterare, behandlingsassistenter med mera, 19,8 miljoner. 115 miljoner har vi en låglönesatsning här på.

Jonas Attenius, jag kommer uppehålla mig ganska mycket vid dig. Du stod här och pratade väldigt varmt om våra välfärdsarbetare, jag håller med nästan precis vartenda ord du sade. De längst ut i linjen, de är värda schysta löner och schysta villkor. Karin Pleijel, där sitter du, har i tidigare och jag vet inte om du varit uppe här nu, i tidigare ärenden i varje fall, har du pratat väldigt varmt om de med låga löner i vår stad, det har du gjort här idag. Jenny Broman, både i detta ärende och i andra ärenden idag har du pratat extremt varmt hur viktigt det är med dem med lägst löner, att vi höjer deras löner.

Det här är ärendet är så knäppt och det är typiskt hur Göteborgspolitiken fungerar. Axel, har tillsammans med Demokraterna, fått igenom ett förslag i kommunstyrelsen. Man kan tycka vad man vill om det förslaget, de är inte i en majoritet. Vi har alltså lagt 115 miljoner i vår budget, sedan kommer ni i S och lägger ett förslag i kommunstyrelsen, det kan man tycka vad man vill om. Jag tror att det var 23 olika punkter. Det fick stryk i kommunstyrelsen, du vet att du kommer få stryk här, men det finns ändå en majoritet som vill ge dem med lägst löner lite schysstare löner. Vi har ett tilläggsyrkande här idag där vi tillskjuter 100 miljoner till just dem, det är det enda vårt tilläggsyrkande går ut på. Det går att få igenom. Hade du pratat med mig så hade vi kanske fått igenom 3, 4, 5 utav era, men du vill inte ens prata med mig. Det är viktigt att inte svika väljarna. Det verkar finnas goda möjligheter att få igenom en löneökning här, varför tar ni inte den chansen? Det här kommer ni bli upplysta om i valåret. Vem är det ni ska samarbeta med? Du vill inte samarbeta med mig och du verkar inte prata med de andra här, för du har inte gått ihop med ett eget yrkande, jag tycker det är jättekonstigt. Så säger du så här Jonas, att dem här lägger pengar på hög. Du vill inte ens lägga dem på välfärdsarbetarna. Jag yrkar på Sverigedemokraternas tilläggsyrkande i kommunstyrelsen. Tack!

Jonas Attenius (S)

Tack för ordet! Fullmäktigeledamöter, ordförande. Jörgen, "jag vill inte lägga pengar på välfärdsarbetarna". Vet du vad vi har gjort i alla dessa år när vi styrt tillsammans med vänstern och MP och Fi? Vi kan bara ta förra mandatperioden, så gjorde vi satsningar vartenda år på välfärdsarbetarna och lönesatsningar och ser vi historiskt tillbaka så har vi ständigt gjort det för att utjämna just osakliga löneskillnader. Så kom inte och säg att vi inte gör det, Jörgen.

Sedan är det så, nej, jag förhandlar inte med dig, jag gör inte det och det vet göteborgarna om. Det har varit tydligt innan, det är inget snack om det. Dessutom, teoretiskt, hade jag kunnat förhandla med dig så hade inte ditt yrkande fungerat ändå idag för det är inte finansierat över huvud taget. Det står bara en att-sats, men var ska du ta pengarna från? Men brinner du för den frågan, det är ingenting som

hindrar att du trycker på knappen för det socialdemokratiska förslaget, för då får du med dig en finansiering för välfärdsarbetarna också. Tack!

Jörgen Fogelklou (SD)

Tack för ordet! Göteborgare, här får vi alltså svart på vitt att Jonas sätter hellre prestigen först än välfärdsarbetarna längst ut i linjen. Här skulle vi idag kunnat fixat lite högre löner, lite schysstare villkor till våra välfärdsarbetare som har gjort ett hästjobb under pandemin. Men han sätter prestigen först, det tycker jag, nej, jag ska inte säga vad jag tycker att det är, för det här är en fullmäktigesal i Göteborg. Men jag yrkar återigen bifall till tilläggsyrkandet på 100 miljoner för våra välfärdsarbetare och det ska bli intressant när vänstern trycker nej på det. Tack!

Emmyly Bönfors (C)

Tack ordförande! Med det här yrkandet från Alliansen och D så tillför vi nu 440 miljoner för en ökad trygghet och en stärkt välfärd och inte minst ett litet stöd till näringslivet. För vi behöver se till att tryggheten gäller såväl i hemmet som på staden och i skolan och därför så stärker vi upp socialnämnderna och vi stärker upp bemanningen inom äldre och funktionsstöd. Men apropå att stärka tryggheten även på staden så stärker vi också upp belysning och fri taxa för uteserveringar och det är för att många människor i rörelse, inte minst i en sommarstad som Göteborg, det skapar också en trygg miljö.

Jag vill yrka bifall till kommunstyrelsens förslag, alltså yrkandet från Alliansen och D och avslag på övriga och kanske särskilt avslag på MP och Vs yrkandet där man bland annat föreslår halverat pris i kollektivtrafiken med argumentet att det skulle leda till minskad trängsel. Förklara gärna för mig hur ska billigare kollektivtrafikpriser leda till minskad trängsel? För i min värld så behöver vi fler fordon, vi behöver ha intäkter i kollektivtrafiken för att kunna bygga ut infrastrukturen för att kunna ha fler buss- och spårvagnslinjer, inte göra det billigare, ökad trängsel. Vad säger förresten er kollega Ulrika Frick, Miljöpartiet i regionen, om det här förslaget? Hon som har förhandlat och slitit för att få en prisbild som är rättvisande. För visst är det så att kollektivtrafiken redan är betydligt billigare än till exempel att åka bil och så ska det nog vara, det ska nog vara så att kollektivtrafiken är ett mer attraktivt alternativ för att vi ska få ner utsläppen, men jag tror att ert förslag om att halvera pris i kollektivtrafiken är rent kontraproduktivt.

Daniel Good (MP)

Tack så mycket ordförande! Jag tänkte ändå säga någonting och det är bra att du oroar dig för Ulrika Frick där men hon tycker det förslaget är jättebra, så du behöver inte oroa dig för henne. För det andra, det som du sade om trängsel, så är det såklart att om fler åker kollektivt i stället för bil till jobbet så minskar trängseln i trafiken, så jag förstår inte riktigt vad du menar med ditt utlägg där. Tack!

Emmyly Bönfors (C)

Tack Daniel för det svaret, då förstår jag bättre att du menar att en överflyttning av bil till kollektivtrafik minskar trängseln men vi har fortfarande väldigt stor trängsel på våra kollektivtrafikfordon och det är där vi också behöver avlasta genom att ha fler linjer och det bevisat bästa färdmedlet i relation till bil, det är tåg och vi har idag redan underfinansierad tåg- och kollektivtrafikutbyggnad, så att halvera biljettpriserna kommer inte leda till en stärkt kollektivtrafik.

Daniel Good (MP)

Jag tänker att vi kan nog enas om att om vi har en billigare kollektivtrafik så kommer det förmodligen komma fler resenärer och på så sätt gör vi det mer tillgängligt för allmänheten. Den här utvecklingen som vi ser nu, det är inte bara i Västra Götaland och Västtrafik utan det är hela Sverige, framför allt storstadsregionerna, då de här priserna går upp på kollektivtrafik. Så det är någonting som vi har i Sverige som inte bara är koncentrerat i Göteborg och jag tycker det är viktigt att vi behöver adressera den här frågan och göra någonting, framför allt för de personerna med lägre inkomst, så att de också kan åka i kollektivtrafiken. Tack så mycket!

Axel Josefson (M)

Tack för det ordförande, fullmäktige, göteborgare! Det är alltid lite intressant att komma in lite senare i debatten och få lyssna på argumenten och diskussionen. Bara för att tydliggöra från början och jag brukar få den kritiken, både den ena och den andra gången, att antingen är vår budget, så sparar vi för mycket eller så räcker den inte och jag kan bara försäkra alla ledamöter här att vi har en budget som håller och att vi har en budget som går ihop och vi har en prognos för året som pekar positivt.

Vi, de allra flesta i det här rummet, har också samma skattesats, med undantag från vänstern och Miljöpartiet som vill lägga en skattechock på göteborgarna med 40 öre, tror jag ni är överens om, och sedan tror jag vänstern är ute och pratar om 1 krona. Så det kan bli en rolig överraskning för dem kanske om ni får möjligheten att genomföra det, men annars så sitter vi med samma skattesats och det innebär också att vi har samma pengar att fördela, så när det här snacket kommer att vi skär ner på välfärden och så vidare, jag får inte ihop den argumentationen och jag tror inte heller några göteborgare får ihop den argumentationen, för vi har samma pengar i detta och det är nog viktigt att komma ihåg det.

Sedan är det så att nu har vi fått mer pengar och det har vi fått genom att skatteintäkterna har ökat. 450 miljoner, det gör att det finns ett utrymme att faktiskt tillföra medel till våra verksamheter och förhoppningsvis fortsätter göteborgarna att betala skatt även nästa år och vi kan väl med stor sannolikhet se att det här också kommer finnas även under kommande år. Så det här är faktiskt pengar som kommer till och då har vi valt att fördela de pengarna där vi har fokuserat på tryggheten och välfärden för göteborgarna. Man kan väl säga att de 100 miljonerna som Socialdemokraterna lägger på personalen, det är någonting som inte går till trygghet och välfärd till göteborgarna och det är väl egentligen den stora skillnaden här. Men det jag tänkte komma till och som jag tycker är ytterst intressant här och det var väldigt väl här att Jenny också tog upp det, att det förslaget som vänstern lägger, det är en miljard som man vill nu tillföra verksamheterna. En miljard, helt ofinansierat och det är väl på gränsen herr ordförande att vi verkligen ska tillåta det yrkandet här i fullmäktigesalen, för det är häpnadsväckande att man kan gå fram på det sättet. Jag ställer mig frågan där till dig Jonas Attenius, hur du har tänkt att styra med det här gänget som hanterar ekonomin på ett sådant vårdslöst sätt?

Sedan om man går in i detaljerna i det här yrkandet, trots att de lägger en miljard, hur mycket är man överens med S? Jag ber er ledamöter att gå igenom yrkandet, jag har hittat en post, ni får gärna hitta någon till kanske, men jag har hittat 20 miljoner för arbetskläder och det är väl bra att man lyckas hitta en post på 20 miljoner, men om vi har den här miljarden eller de här 500 miljonerna, man kan bara räkna procentsatsen hur mycket är ni överens om här i Göteborg. Jag skulle ändå vilja få ett förtydligande. Hur ska ni få ihop detta? Tack!

Jonas Attenius (S)

Tack så mycket ordförande och fullmäktigeledamöter! Jag ska bara förtydliga några saker här. Du brukar ofta säga, Axel, att vi inte har mer pengar, vi har samma skattesats, och det är sant, men vi har faktiskt lite mer pengar. Vet du varför? Därför att vi har ett något lägre resultat än vad du har och ni på högersidan har. Vi tar en något högre utdelning ur Stadshus, vilket frigör medel för att klara både investeringar i människorna som jobbar i Göteborg, i vår välfärdspersonal, samtidigt också att kunna bygga lokaler, nya skolor, äldreboenden och så vidare. Det är en balansgång. Du tappar investeringarna i våra välfärdsarbetare fullständigt, så är det.

Sedan det här med trygghetssatsning. Axel Josefson, det är bra om du går in och läser i vårt yrkande. 175 miljoner kronor kopplat till olika typer av trygghetssatsningar. Många är märkligt lika, men där kan vi ha samma tanke antagligen, men det är det om du går in och läser där. Så kom in inte och säg någonting annat. Skillnaden är att vi också investerar i vår personal. Tack!

Axel Josefson (M)

Tack för det ordförande! Det var bra Jonas att du ändå förtydligade här för fullmäktige och för göteborgarna att ni har pengar förutom skatten. Det är precis vad det är i sådana fall, det är lån, det är din lånekarusell som du ska dra i gång här och sedan säger du att du inte ska någonting i resultatet och det kommer då bli den här sotdöden som du även vill försöka tillämpa på andra bolag här i vår kommun. Jag tror att det är viktigt att försöka hålla lite ordning och reda i ekonomin och faktiskt ta lite ansvar för att hålla ihop det hela och då har jag väldigt svårt att se att man kan argumentera på det sättet.

Sedan undvek du att svara på frågan. Vad är ni överens om i det här rödgröna gänget? De här 20 miljonerna som ni har lagt på kläder, visst, det är behjärtansvärt och det är bra, men de andra 500 eller 480 eller 980 miljonerna som ni rödgröna här har kommit fram till, vad är ni överens om? Kan ni svara på det? Tack!

Jonas Attenius (S)

Tack för det ordförande, fullmäktigeledamöter! Jag vet inte om du ska skryta så mycket själv. Jag kan väl säga så här då, Socialdemokraterna går till val som ett fristående parti. Vi söker stöd från göteborgarna för den politik vi driver. Ju mer stöd vi får, ju bättre förhandlingsläge får vi med partierna efter valet, så är det. Vi är väldigt tydliga att vi vill vända varje sten och bryta segregationen, pressa tillbaka kriminaliteten och brottsligheten och samtidigt ta demokratisk kontroll över välfärden och sätta välfärden först och prioritera välfärdsarbetarna. Du har inget regeringsalternativ. Vi hade precis uppe kommunstyrelsens vice ordförande som spekulerade i skattesänkningar på 1,6 miljarder. Jag tror inte ni är helt överens bland de fyra gruppledarna i Alliansen eller är ni det? Så kom inte och skryt. Jag kan komma på andra exempel här längre fram men nu tickar min tid ut här. Tack!

Axel Josefson (M)

Tack för det Jonas. Den stora skillnaden mellan oss och er, det är att vi i Alliansen, vi är fyra olika partier, vi gör olika prioriteringar, vi har kommit överens under fyra års tid, vi har lyckats förhandla med er andra här i oppositionen för att få igenom vår politik, men du har ingen som du kan samarbeta med eller vill samarbeta med, det är det som är skillnaden. Vi har ett regeringsalternativ, det är en budget som är det största budgetalternativet och jag vet inte riktigt hur du ska få ihop det med dina rödgröna vänner här, ni är inte överens om de stora sakerna. Skattechocken, den ofinansierade

politiken, helt olika prioriteringar. Om man tar de här trygghetssatsningarna som du pratar väl om och jag uppskattar verkligen, Jonas, att ni har gjort en vändning där, men jag vet inte om ditt gäng här på vänster och på vänsterflanken är överens om detta. Tack!

Jonas Attenius (S)

Tack ordförande, fullmäktigeledamöter! Men, ärligt talat, den ekonomiska politiken, du skryter om er allians, du skryter om era fyra partier som är så överens. Den ekonomiska politiken är ändå grundläggande, 1,6 miljarder i skillnad. Jag såg kommentarerna från övriga gruppledare när Axel Darvik hade sitt fria utspel. Jag tror inte det var helt förankrat i Alliansen. Det är ändå en avgörande faktor i detta.

En annan del, om man nu tittar på hur mandatfördelningen ser ut, så är det väl så att Fogelklou kommer få ytterligare några mandat efter nästa val, det är inte helt osannolikt. Vi har en ny parlamentarisk situation som sannolikt kommer innebära att den här sidan kommer diskutera med mannen där nere, men jag vet i alla fall ett parti i din allians som över huvud taget inte kommer befatta sig med de förhandlingarna, inte under den personens ledarskap. Så är det, du har tre partier med dig, så Alliansen har fallit i Göteborg.

Axel Josefson (M)

Tack ordförande! Jag ska försöka sköta mig. Kanske lite beklämmande ordval, "skryter", jag talar om fakta. Vi har hållit ihop, vi har kunnat styra under fyra år, vi är det största budgetalternativet. De tänkbara samarbetspartnerna, du dissas dem en efter en, du dissade Jörgen här nu, du har dissat vänstern och Miljöpartiet, du vill inte göra upp med dem. Vem är det du ska göra upp med? Ensam kommer du inte klara detta Jonas. Tack!

Jonas Attenius (S)

Då lyssnar du med fel öra Axel Josefson, det gör du verkligen, jag dissas absolut Jörgen Fogelklou, jag gör det, jag dissas honom, men någon annan har jag inte dissat, inte någon annan.

Karin Pleijel (MP)

Tack så mycket! Då vill jag börja med att yrka bifall till yrkandet från V och MP i kommunstyrelsen, som är ett rödgrönrosa yrkande. Är det någon som har anställt en person med hög kompetens någon gång och sagt att vi vill gärna att du ska lämna din nuvarande trygga anställning och börja jobba hos oss, men vi vet inte hur det blir efter årsskiftet? Nej, en sådan person vill inte jobba hos oss. Jag tänker, de anställda i Göteborg, de är vår absolut största tillgång. Det är de som möter göteborgarna och skapar det som vi kallar välfärd. De förtjänar att vi har ett långsiktigt tänk, för de vill inte jobba hos oss om det är ryckighet hela tiden.

Jag skulle vilja gå in på Alliansens oförmåga att styra ekonomiskt. Det liknar prästens lilla kråka, en slinker det hit, en slinker det dit. Plötsligt har vi ett överskott på massa miljarder för att man har sålt ut fastigheter som genererar inkomster till staden och så får man massa pengar och så ska man använda dem. Många har kanske varit med på en arbetsplats där man har massa pengar kvar i december och ska göra slut på dem på något kreativt sätt, men det är inte så vi skapar en långsiktighet och en stabil välfärd för göteborgarna.

Jag skulle vilja säga att vi måste anpassa oss till den här verkligheten som vi har, nu har vi fått det här överskottet och jag skulle önska att fler tog framtiden på allvar med, Axel Darvik var inne på, stigande priser, vi har brist på halvledare, vi har ökade priser inte bara på energi utan även mat. Vi har en väldigt orolig omvärld, då är det bra om vi här kan vara lite mer sansade så att det inte blir berg- och dalbana hela tiden.

I det här läget så väljer vi ändå att satsa tillsammans med Vänsterpartiet och Feministiskt Initiativ och vi satsar på kollektivtrafiken, för vi vet att billig kollektivtrafik är någonting som gör att fler väljer att åka kollektivt. Vi har haft det tidigare, en subvention, och vi vill öka den subventionen. Vi passar på här och nu.

Vi vill satsa på det förebyggande arbetet, det är så viktigt att man har tid att bygga relationer om man ska förebygga kriminalitet. Bygga relationer och sätta gränser tidigt. Det kräver lite mer utrymme och därför satsar vi på den delen i det här och skolor med stora utmaningar, speciellt på dem. Sedan vill jag säga till Martin Wannholt att varje mandatperiod så har vi ett styre och vi har opposition och efter det här valet som vi hade 2018 så fick vi fem block och då kan man fråga. Vem ska styra? Det största blocket blir det om man tänker att man röstar som man bör eller som praxis och någon måste vara opposition. Jag får återkomma. Tack!

Jörgen Fogelklou (SD)

Tack för ordet herr ordförande! Karin, vad var det du sade, en slank han dit och en slank han dit, om ekonomin och budgeten? Det här är för att du precis har också förhandlat bort ditt mandat om att lägga budget i den här fullmäktigesalen, det har du gjort. Det här är en av det som är Axels styrka. Jag ska inte stå här och skryta över Axel och hur bra och snygg han är, men en av hans styrkor, det är att han kan navigera det lilla Alliansstyret de har i det fullständiga hav av kaos som den här oppositionen är. 100 miljoner till välfärdsarbetarna, du behöver bara trycka ja, men nej det kan du inte göra och du har stått här och pratat om att det är så viktigt. "Nej, det kan jag inte för han där borta tillhör ett parti som antagligen tycker någonting annat i riksdagen som jag inte ens kan påverka härifrån". Det här är kommunal politik, men det kommer fortsätta så här tror jag. Tack för mig!

Karin Pleijel (MP)

Då är det så att vi inte har förhandlat bort någonting men vi tillhör ett rödgrönrosa block som inte har majoritet och som inte är det största blocket, det är det näst största blocket i den här församlingen. Efter varje val, som jag sade, så har man ett styre och någon opposition och den här mandatperioden har det varit en ganska komplicerad opposition. Vem ska vara opposition? Ska det vara någon politisk vilde eller ska det vara någon som tillhör det största oppositionsblocket? Det är ganska naturligt att det är det största oppositionsblocket som utses till opposition. Det måste kanske inte vara så, men så har det alltid varit efter varje mandatperiod. Men efter det här 2018 så blev det en väldigt splittrad opposition, en splittrad verklighet och därför ser det ut som det gör. Tack!

Jörgen Fogelklou (SD)

Tack för ordet! Tack Karin, du svarade på en av mina frågor, du pratar om opposition och majoritet och så där. Här finns det en dag idag, här och nu finns det en majoritet som vill ge pengar till välfärdsarbetarna, det finns det här och nu idag. Varför säger du nej till det då?

Axel Josefson (M)

Tack för det ordförande! Jag tänkte väl egentligen bara korrigera dig lite Karin när det gäller de här överskotten. Du pratar om oplanerade, absolut inte, mycket planerade överskott skulle jag vilja säga, för det har varit strategiska försäljningar som vi har gjort utav olönsamma fastigheter och som vi sedan ska använda för att investera de här 80 miljarderna. Jag tror att jag har sagt det ett antal gånger nu, jag tror de flesta av er börjat bli ganska trötta på det men jag vill ändå förtydliga det för dig Karin eftersom det inte verkar ha gått fram.

Jag har i grund och botten haft en förhoppning av Miljöpartiet att man ändå där har haft en förståelse för ekonomiskt fundament och jag ställer mig lite frågande hur ni har kunnat gå med på det här yrkandet tillsammans med Vänsterpartiet där ni nu ska satsa en miljard, varav hälften är helt ofinansierat. Hur ska du få ihop det här? Vad är det för panikåtgärder du tänker göra i slutet av året för att uppnå balanskravet? Hur har du tänkt att lösa detta? Det är häpnadsväckande, Karin, att du går fram på det här sättet. Tack!

Karin Pleijel (MP)

Du har uppfattat någonting rätt, att vi alltid har ett långsiktigt tänk i vår politik eftersom kommande generationer är en av våra grundsolidariteter, så det gäller ekologiskt, ekonomiskt och socialt, hela tiden så har vi det långsiktiga tänket med och det har vi även idag. Jag vill bara kommentera här med att du har sålt olönsamma fastigheter, det var väl exempel på väldigt lönsamma fastigheter som också har gått. Jag har ingenting emot att man säljer viss andel av sina fastigheter, man måste inte äga massor, men just att sälja dem som faktiskt ger en stor intäkt till Higab till exempel, det måste ändå du hålla med om att det inte är en olönsam fastighet som man har sålt då.

Axel Josefson (M)

Tack för det herr ordförande! Tyvärr Karin, jag får nog korrigera dig för de största fastighetsförsäljningar vi har gjort, det är dem på Medicinareberget och det har varit en bruksvärdeshyra, vilket innebär att det är ingen förtjänst för kommunen i det, det är en dålig affär för kommunen och det är där vi har kunnat hämta hem ett stort överskott och det överskottet använder vi nu för att investera i olika satsningar, bland annat en ny arena. Nu vet jag att du inte ville ha det, men oaktat det så har vi skapat ett utrymme för detta.

Men återigen, för att komma tillbaka till fundamenten i själva ekonomin Karin, den här halva miljarden nu som är ofinansierad, var någonstans har du tänkt att göra de besparingarna? För du måste ändå i slutändan följa balanskravet och god ekonomisk hushållning, du kan inte strunta i det. Eller tänker du göra det? Tack!

Karin Pleijel (MP)

Jag tror att alla våra yrkanden idag mer återspeglar den valtemperatur som håller på att stiga än någonting annat. När det gäller de här försäljningarna som ni har gjort så blir det ändå en engångssumma när man säljer någonting och om man nu har en intäkt av någonting, då blir det en långsiktig förlust, en kortsiktig vinst.

Axel Josefson (M)

Herr ordförande, göteborgare! Jag är väldigt tveksam till den här ursäkten Karin, det är någon form av valtemperatur. Vad är det du tänkt att gå till göteborgarna? Har du tänkt att lura dem? För det är, de facto, vad du gör när du inte kan finansiera detta. Jag förväntar mig, herr ordförande, att vi i den här församlingen lägger fram förslag som är genomförbara, som följer de riktlinjer och förordningen som vi har här i kommunen och inte svävar iväg i någon form av "luft-bingo" som sedan inte kan uppfyllas. Jag har trott mer om er i Miljöpartiet att vi faktiskt kan bedriva en ärlig valkampanj och där vi faktiskt utgår från fakta och inte försöker lura göteborgarna, för det är de facto vad ni gör nu. Tack!

Karin Pleijel (MP)

Då är det så att det här som vi satsar nu idag, som visar i vårt yrkande nu, det tar vi på överskottet 2022 och sedan tar vi ansvar för att det kan fortsätta, de satsningar som inte är av engångskaraktär utan som kräver att vi har en budget 2023 som tar täckning för det, det tar vi ansvar för.

Axel Josefson (M)

Okej, herr ordförande. Det är min absolut sista replik i det här skiftet och då vill jag bara säga att det överskottet, Karin, visst, det låter bra att du kan ta det, men ska du följa de riktlinjer vi har i kommunen så kan du inte agera på det sättet, för du måste uppfylla balanskravet och det gör du inte då. Tack!

Martin Wannholt (D)

Vi hörde Karin Pleijel pratade för sitt ansvar som största minoritet här, men det är så Karin, och det måste ni, tycker jag ändå, du som lärare, lida av att ni har förhandlat bort välfärdsinflytandet den här mandatperioden. Ni får inte igenom någonting. Jag vill bara påminna dig Karin, 2019 när budgeten skulle tas med kraftiga nedskärningar från Alliansens förslag på skola och förskola, då gick vi och Socialdemokraterna så långt så att vi återremitterade och ställde till, vad det uttrycktes som, "spektakel" och allt möjligt. Jag kom ihåg den voteringen. För oss var det självklart, för Socialdemokraterna var det självklart, hela det här gänget tryckte på gula knappen. Ni kunde inte röra. Det hjälper väl inte göteborgarna där ute om man står här och lägger förslag, ofinansierade eller finansierade, och tycker massa? Om man inte får igenom det och inte är beredd att kämpa för att få igenom det, då kan man inte stå här och säga att man är för välfärden.

Karin Pleijel (MP)

Men då håller du ändå med om att det är ganska logiskt att vi som största oppositionsparti också är utsedda till opposition i till exempel presidier och sådant, det finns en tydlig logik i det.

Sedan har vi många gånger erbjudit förhandlingar om att påverka det som Alliansen och vi får igenom också förslag, så det är inte sant det du säger Martin utan det förslaget som ni lade, som gav extra att det blev ett överskott som blev större, det blev inte använt just på grund av att det är den här tillfälliga karaktären. Man kan säga att det bästa, det är som Jonas Attenius brukar säga, det är om vi skulle ha en majoritet som styr, det är klart att det blir mycket enklare då. Nu har vi inte det, nu har vi en väldigt svag minoritet som styr och då har vi, liksom ni, påverkat utfallet eller påverkat ekonomin genom olika förslag och skapat en majoritet för enstaka förslag. Det har vi gjort i båda läger, men ni har många gånger också tackat nej till erbjudanden.

Martin Wannholt (D)

Man måste, Karin, hitta majoriteter eller hitta största minoritet. Vi har hittat det flera gånger med Socialdemokraterna, från Demokraterna tittar vi bara på sakfrågorna och lösningar. Vi pratar med Jörgen Fogelklou och röstar på Jörgen Fogelklous förslag om de är bra. Vi sitter inte och håller på och märker ut partier eller människor. Skulle jag göra det skulle jag kunna hitta anledningar att inte rösta med V. Jag skulle aldrig sänka mig så lågt. Kommer det ett bra förslag från V så kommer jag rösta för det och det har vi visat och gjort, vi har till och med haft en och annan uppgörelse någon gång i enskilda frågor och de har varit jättebra. Men ditt problem, Karin, det är att ni har förhandlat bort välfärden. Ni har varit med i små enskilda ärenden och nämnder, men i fullmäktige där vi avgör budgeten som ska gå till nämnderna, där har ni inte fått igenom någonting den här mandatperioden, men där har Socialdemokraterna och Demokraterna fått igenom.

Grith Fjeldmose (V)

Tack så mycket ordförande! Nu vill jag tala om kulturen. Kulturnämnden står inför stora nedskärningar på 10 miljoner på måndag och det ville vi förhindra med våra 10 miljoner för att täcka det prognostiserade underskottet. Men högern satsar pengar på någonting helt annat. Återigen, den ena handen vet inte vad den andra gör. Är det medvetet att ni prioriterar flera väktare i stället för bättre arbetsvillkor för vår egen personal?

Ifall kulturnämnden inte får ytterligare resurser kommer det leda till nedskärningar som drabbar både personalen och Göteborgs konst- och kulturliv. Bland de nedskärningar som föreslås blir konsekvensen bland annat ökat arbetsbelastning för personal eftersom planerade personalförstärkningar inte kan genomföras, en halvering av kompetensutveckling för personal och minskad kultur för de äldsta och mest sårbara i samhället, i och med att Speldags kommer att inskränkas.

Kulturnämnden kan inte ta ansvar som arbetsgivare och värna personalens arbetsmiljö och arbetsförhållanden, det är inte möjligt med ytterligare besparingsåtgärder. Är det verkligen en prioritering i detta läge att skaffa fler väktare på biblioteken? Hur ökar tryggheten på våra bibliotek av att personal inom kulturnämnden får det sämre? Hur ökar tryggheten av att tjänster inte kan tillsättas eller att personalen inte kan få kompetensutveckling? Hur många bibliotekarier och andra anställda ska ersättas av fler väktare? Sedan skulle jag tillägga, om jag hann och det kanske jag gör, är att vårt förslag är visst finansierat. Karin förklarade det flera gånger, det är vattentätt. Vi täcker med överskottet i år och vi kommer att finansiera det i vårt budgetförslag nästa år, vi räknar så och det går att göra så.

Elisabet Lann (KD)

Tack så mycket ordförande, fullmäktige! När man inte är så snabb på den där knappen så får man vänta ganska länge med att svara på saker som har sagts tidigare i debatten, jag hoppas att det blir begripligt ändå. Det har varit ganska gnälligt här framme vilket är lite synd tycker jag, med tanke på att Göteborg går urstarkt. Sedan förstår jag att oppositionen gör sitt jobb så att säga, men det är ändå värt att lyfta fram att Göteborgsregionen har starkast tillväxt av alla storstadsregioner och det är helt avgörande för att vi ska kunna finansiera vår välfärd.

Enligt BRG så har vi varit inne i en exceptionell period, arbetslösheten trycks ner, konkurserna minskar och vi har färre som är i behov av försörjningsstöd och det skapar och ger de här

förutsättningarna för att vi ska kunna fokusera på kommunens grunduppdrag och värna välfärden. Det har gett oss ökade skatteintäkter, uppemot en halv miljard kronor som vi nu kan skicka ut i vår verksamhet, där de kan göra nytta i år. Men trots att den här delårsrapporten ser väldigt ljus ut och jag förstår att det inte är så många här inne som har hunnit läsa budgetunderlaget som har kommit ut, men det finns skäl att vara lite vaksam och varsam med våra pengar och med framtiden. Vi ser mycket stora utmaningar, mycket stora utmaningar. Utan ambitionshöjningar, utan ett utökat åtagande så saknas det några miljarder om vi inte lyckas bromsa nettokostnadsutvecklingen som ligger på 1% i Göteborg och högt över rikssnittet. Så vi har utmaningar och vi behöver inte låtsas om som att de inte finns.

Jag vill passa på att svara på några saker som har sagts här uppe. Både Jenny och Jonas nämnde äldreomsorgen, dels så nämndes nedskärningar i framtiden och dels så nämndes att allt färre gör allt mer och springer fortare och så vidare. Det är inte sant, läs de återrapporteringar som vi får. Vi har ökat grundbemanningen, när vi tittar på hur det ser ut inom hemtjänsten till exempel, så tillbringades mindre tid än halva arbetstiden, alltså mer än halva arbetsdagen är kringtid. Man springer inte fortare. Mindre än halva tiden utförs hemma hos omsorgstagarna. Läs underlagen innan ni slänger er med gamla klyschor.

Det här med nedskärningar, det handlar inte om några nedskärningar. Det är roligt att ni har kommit till slutet av vår budget så här ett halvår senare, men det handlar om indikatorer för framtiden. Om ni har hört talas om försörjningskvot så är det det vi refererar till, inga besparingskrav. Jag vet inte om ni är okunniga eller oärliga och jag vet inte vilket som är värst i det här sammanhanget, men det handlar om att fler ska arbeta och bidra till välfärden, då blir kostnaden per person lägre, det är försörjningskvoten, inga nedskärningar eller besparingskrav. Lite ärlighet tack.

Jonas Attenius (S)

Tack för det ordförande, fullmäktigeledamöter! Elisabet, jag brukar inhämta information framför allt genom att prata med medarbetarna i staden, vara ute och besöka verksamheter, prata med de fackliga organisationerna. Det stämmer inte riktigt med den bild du ger nu, det kan jag bara konstatera, typ tvärtom. När det gäller de här indikatorerna, det är en inriktning absolut, att vi blir fler och att få fler i arbete som ska försörja, du har helt rätt i det, men den faktorn är orimligt stor i förhållande till den, vi har ganska låg arbetslöshet idag, det har vi faktiskt och vi har en konjunktur som rullar på. Vad ligger vi nu på? 7% någonstans tror jag, om vi tittar på den senaste statistiken. Det är bra, absolut bra. Vad är det på ÄVO? 20% tror jag det ligger på ÄVO, alltså 2030, om man tittar på det långsiktiga måttet. Det är en ganska ansenlig summa och jag tror socialtjänsten ligger på 33%. Så det är en ganska, tycker jag, anmärkningsvärd siffra.

Elisabet Lann (KD)

Tack så mycket! Bara förtydligande, det är klart att man pratar med medarbetare, men man kan inte bygga sanningen på anekdotiska berättelser. Om vi har incheckning, utcheckning, och vi får svart på vitt i våra återrapporteringar att det är mindre tid som utförs hemma hos omsorgstagarna, vi har mer kringtid. Sedan är det klart att det finns dagar där det skiter sig, tre stycken ramlar samtidigt, då springer man fort, det är jättejobbigt, men det går inte att organisera bort.

Jonas Attenius (S)

Tack för det! Jag måste säga att det är ganska respektlöst att säga att det är anekdotiska berättelser när vi pratar med medarbetarna ute i välfärden, jag köper verkligen inte det Elisabet. Jag pratar med de fackliga organisationerna, jag pratar med medarbetare och du benämner det som anekdotiska berättelser, det tycker jag är respektlöst. Tack!

Elisabet Lann (KD)

Jag säger inte att stress inte uppstår, men vi måste kunna se vart utvecklingen går. Om vi får uppföljningsrapporter regelbundet och vi ser att det finns mer inplanerad kringtid och vi ser att den incheckade tiden är mindre än den halva arbetade tiden, det försvinner inte för att en del upplever stress i sitt arbete och det är stressigt arbete ibland men vi går åt rätt håll, vi har ökat grundbemanningen, så säg inte att det blir värre och värre, det är det som är lögn. Jag säger inte att det inte finns någon stress, men det blir inte värre och värre, det är inte allt färre som gör allt mer, det är lögn.

Jonas Attenius (S)

Tack för det! Det finns siffror idag, om man tittar på överbyggnaden växer i Göteborg Stad, vi blir fler anställda, det är helt riktigt, men vi blir inte fler anställda proportionerligt längst ut. Det är ett fenomen vi ser i hela Sverige, vi ser även i regionen, i sjukvården och så vidare. Längst ut i linjen, om man tar våra verksamheter då, undersköterskor, vårdbiträden, barnskötare, förskollärare, lärare. De blir proportionellt färre i förhållande till överbyggnaden. Det är ett problem, absolut att det är det.

Elisabet Lann (KD)

Jag håller med om att det är ett problem, att administrationen har svällt i Sverige under lång tid under ert styre, absolut, och jag försöker själv bekämpa det. Men det är fortfarande inte sant att det är färre längst ut i äldreomsorgen. Vi har bemannat upp grundbemanningen så vi har färre timvikarier och det är fler som utför arbetet så att det finns mer tid för kringtid, det framgår i våra uppföljningsrapporter. Läs.

Jonas Attenius (S)

Jag måste bara passa på att fråga vad Elisabet Lann har gjort för att bekämpa överbyggnaden [??] administration i Göteborg Stad? Kan du ge något konkret exempel hur du ser till att det blir fler undersköterskor i förhållande till att vi växer med metodutveckling, utvecklingsledare? Det skulle jag vilja veta, något konkret exempel. Tack!

Elisabet Lann (KD)

Jag lägger orimligt mycket tid på att försöka hålla borta så mycket yrkanden jag bara kan i ÄVO om forskningsuppdrag och nya mått och återrapporteringar och administrationen bara sväller. Sju yrkanden per möte under de första 1,5 åren som skapar mer administration, inte fler ute i första linjen.

Viktoria Tryggvadottir Rolka (S)

Tack så mycket göteborgare, ordförande, fullmäktige! Ett förslag om man inte vill ha sju yrkanden per möte är att se till att ha hållbara överenskommelser och majoriteter så att man inte har jättemånga olika grupperingar som arbetar och lägger massa förslag som bitvis går igenom, det är ett förslag.

Men det har påståtts att det har varit gnälligt här och så och jag tänker att då ska jag givetvis göra lite tvärtom och kanske ge mig in i vad som brukar vara en liberal paradgren och glädja mig åt att vi var först med vissa saker som har gått igenom i det här delårsrapportsyrkandet. Bland annat så uttalade Axel Darvik för några veckor sedan att “det var tokigt att flytta kostnader till socialnämnderna eller till andra nämnder för kostnader som man arbetade med i skolan exempelvis” men nu ser jag att de förslaget ligger med och det är positivt, nu har ni ändrat er där, det är vi väldigt glada för. Jag har också noterat att Axel har varit orolig på sociala medier för att vi inte bygger anrika, vackra skolor och det är också väldigt positivt, jag hoppas vi kan samarbeta där också.

Jag tänker också att framgent så finns det fler saker som vi skulle kunna komma överens om och det kanske skulle kunna vara att stoppa aktiebolag och vinstjakt i skolan, religiösa friskolor och så där. Men det finns lovvärda satsningar här och jag ser fram emot att vi ska arbeta tillsammans i det men jag hoppas också att detta inte är tillfälligt, med tanke på det som Jonas har lyft om de 33% effektiviseringarna på socialtjänsten, så har jag svårt att se hur det här inte kommer att bli en kortsiktig satsning. Jag tror att Göteborg kan bättre men jag tackar ändå för de här vällovliga omsvängningarna och hoppas vi kan samarbeta väl med de skolfrågorna. Tack!

Axel Darvik (L)

Det var trevliga omnämmanden från Viktoria och jag hoppas också vi kan hitta samsyn i viktiga satsningar för kunskap i skolan och hoppas väl också sträcka ut en hand, att ni även framöver då vågar att stå upp för att bekämpa välfärdsbrottslighet och fatta de nödvändiga beslut som krävs för att man inte ska kunna sko sig på kommunen. Tack!

Jörgen Fogelklou (SD)

Tack för ordet herr ordförande! Viktoria, jag ska gå på Jonas sedan med lite svårare frågor än dig, men du har i den här fullmäktigesalen röstat ja till ett yrkande från Sverigedemokraterna en gång, det var utbildningar. Sätter du utbildningar före våra välfärdsarbetare längst ut i linjen? Är det lättare att rösta ja då än denna gången? Tack för mig!

Jessica Blixt (D)

Tack ordförande, göteborgare och ledamöter! Idag så är det 15% utav alla elever som lämnar 1:an som inte kan läsa. Vi har 20% av eleverna i årskurs 3 som inte når kunskapskravet i matte och svenska. Var femte elev som lämnar 9:an har inte gymnasiebehörighet. Därför har det varit jätteviktigt för oss att skjuta till extra pengar för att kunna säkerställa särskilt stöd, tidiga insatser och en stärkt elevhälsa. Jag är jätteglad att vi har lyckats med det, jag är också väldigt nöjd, precis som Viktoria lyfte här, så har vi också i vår budget med de sociala satsningarna som ligger på socialtjänsten för att stärka upp trygghetsarbetet och de sociala insatserna i skolan och det har vi också fått igenom.

Det här är väldigt skönt för alla de elever som varje dag i skolan brottas med ett skolmisslyckande. Förhoppningsvis så kan de här pengarna bidra till att fler elever lyckas i skolan och då är jag mer än nöjd. Tack!

Martin Wannholt (D)

Tack! Jag ska inte förlänga debatten mer och jag har pratat mycket idag, jag vill bara lite ödmjukt säga att vi ser ändå, vi som har suttit och varit med nu de här åren och pratat, vi ser hur Socialdemokraterna har svängt i många frågor och stått upp för tryggheten och språkkrav, säga nej till bidrag till islamister tillsammans med oss. SD var först där, men vi har kommit i kapp och sedan har Alliansen hakat på. Vi har fått igenom, tittar vi på budgetarna så finns det massa bra förslag i socialdemokratiska förslaget och det finns massa bra förslag i förslaget från Alliansen och Demokraterna och det är mycket som står nära. Vad jag vill komma till är att här finns utrymme för breda uppgörelser så att vi inte behöver ha den här polariseringen av skattehöjare som kommer in i presidier och får makt fast de inte ska ha någon makt för de har ingen majoritet och kommer inte få någon majoritet i detta fullmäktige för den linjen.

Så jag vill slå ett slag för breda överenskommelser och jag är lite ledsen att Attenius, som du sade, att du dissas SD och så vänder du dig och pekar ut centern. Jag menar, centern på riksnivå, de står väldigt långt egentligen, de är ett ganska högerextremt parti och vill ha privatiseringar och här lokalt så vill de stödja Ibn Rushd, så du får fundera lite på vilka du bjuder in och vilka du bjuder bort. Men jag vill ändå uppmana alla till att ödmjukt se att få breda majoriteter i viktiga frågor för göteborgarna, före och efter valet. Tack!

Jonas Attenius (S)

Tack herr ordförande, fullmäktigeledamöter! Fast nu är det lite nytt spår då faktiskt. Vi kan konstatera att det är beklagligt Socialdemokraterna är det enda partiet som faktiskt står och gör en stor lönesatsning med den stora lönepotten här ikväll, det kan jag konstatera. Förutom, absolut, jag ska ge det till Jörgen här bak i salongen, som snart kommer upp, men han har glömt för övrigt att finansiera sitt förslag.

Men lika tråkigt är det att Socialdemokraterna är det enda parti som vill omfördela skattepengar från byråkrati till välfärdspersonalen. I vårt yrkande så finns ett uppdrag om att låta kommunstyrelsen och stadsledningskontoret se över det mycket höga antalet kommunikationstjänster som kan samordnas, effektiviseras och bli färre. Det är helt orimligt att Göteborg ska ha fler kommunala kommunikatörer än någon annan kommun i Sverige och det är inklusive Stockholms Stad, med flera hundra tusen fler invånare. Hur viktigt kommunikation än är så borde vi kunna enas om att i det här pressade läget, med stigande inflation och räntekostnader, behöva se över kostymen. Högerstyrets lösning, det är som vi har sagt innan, lägga pengar på hög, inte räkna upp tillräckligt på ramarna och Socialdemokraterna vill här att vi i alla fall börjar med att omfördela pengar från byråkrati och administration, från kommunikation och konsulter, till välfärden och till välfärdspersonalen. Tack!

Jörgen Fogelklou (SD)

Tack för ordet herr ordförande! Det var härligt att du nämnde kommunikatörer, jag tror jag var den förste politikern som ville dra bort dem i den här staden, men det är härligt att ni kopierar oss. Men Jonas, som du sade här borta för en stund sedan, att "jag förhandlar inte med Fogelklou". Fine, det är helt okej, det är därför vi har lagt det här yrkandet, det är liksom inget att förhandla, det är ett av era förslag rakt av, så du behöver inte förhandla med mig, du behöver bara göra precis som du har gjort tidigare i den här fullmäktigesalen, gå upp här i talarstolen och säga "jag yrkar bifall på Sverigedemokraternas yrkande" för det har du gjort tidigare. Varför är det annorlunda den här gången Jonas? Tack!

Jonas Attenius (S)

Tack för det! Som jag sade innan Jörgen, dels har ni glömt att finansiera. Även om jag teoretiskt skulle trycka på knappen där så skulle det inte hända någonting i verkligheten, men det kommer inte hända. Men vet du vad som är en bättre lösning? Det är att du trycker på knappen för vårt förslag, då får du dessutom finansiering för det.

Jörgen Fogelklou (SD)

Tack för det! Men Jonas, jag har inga problem att trycka på knappen när du kommer med bra förslag, det har jag gjort massa gånger och jag kommer göra det i fortsättningen också, när du har bra förslag. Men att komma med ett yrkande med 26 punkter där jag inte tycker att en del av dem är bra, det får du inte igenom, det är därför man måste prata med varandra och därför lade jag ett förslag som jag vet att vi är överens om så att du slipper förhandla om den saken, för deras yrkande kommer gå igenom här idag, det är bara räkna på matematiken. Så är det, vi kan få igenom någonting som vi tycker likadant om, som vi inte behöver förhandla om, det är bara att gå upp här och säga "jag yrkar ja till Sverigedemokraternas yrkande" så är det klart. Tack!

Axel Josefson (M)

Tack för det herr ordförande! Jag vill ändå kommentera Jonas Attenius lösning för välfärdsproblematiken, jag tycker den är kanske lite, lite enkel. Lite farligt att jämföra också med Stockholm, Stockholm har betydligt mer konsultinköp. Det är ett sätt att lösa detta naturligtvis, men jag tror inte riktigt det är det som vi eftersträvar här i Göteborg. Jag tror också att vi behöver ha åtanke kring detta med byråkrati, att det är ändå ganska svårt att peka ut vilka de här individerna ska vara och vi har också en diskussion här runt omkring tystnadskultur och otillåten påverkan och där då man lyfter fram chefernas arbetssituation, att vi behöver förbättra den och då är det klart, det kanske ska ytterligare försvinna stöd från dem. Jag tror att lösningen framåt, det handlar om att jobba med välfärdsuppdraget, vad är det som är syftet, kärnan i vår välfärd och vi behöver jobba med digitalisering och förbättrade arbetsätt, det är där du kan höja kvalitén och det är där du också kan lösa den stora personalbrist som vi kommer stå inför en framtid.

Jonas Attenius (S)

Tack för det! Jag instämmer i det här med digitalisering, absolut en viktig faktor framåt, så är det, men den kommer inte lösa det för det är ändå människor av kött och blod som jobbar längst ut där i linjen som behöver också i omsorg, både med äldre, unga, i alla dess åldrar, i vårt grunduppdrag, ta hand om våra göteborgare på olika sätt, i livets alla skeden, det kommer vi aldrig ifrån.

Det vi vill göra i detta, det är egentligen ganska enkelt, det är ett anställningsstopp. Vi vill ge makten till politikerna under en begränsad tid för att styra över så att man också gör den politiska prioriteringen, vi vill ge makten till er som sitter här och våra fritidspolitiker ute i nämnder och styrelser att ta det ansvaret, det är det vi vill göra för att just påbörja en omfördelning, för då hamnar du också i prioriteringen mellan vilka typer av tjänster som ska anställas i din förvaltning. Vi säger det, det är fritt fram att anställa hur många undersköterskor och barnskötare man vill, men är det ovanför enhetschefen upp i ledet, då är det ett beslut för nämndens sida.

Axel Josefson (M)

Tack för det ordförande! Göteborgare, då får vi nog att hoppas att det är rätt personer som slutar, för här i Göteborg Stad, med Socialdemokraternas hjälp, har vi fortfarande en evighetsanställning, så vi får väl hoppas att det är rätt personer som slutar då i detta. Sedan kan man också fundera på takten i den här omställningen, Jonas, och vilka individer är det i sådana fall du ser där ute som inte tillför någon nytta idag. Det borde väl vara ganska enkelt att peka ut det idag, vilka är det vi ska bli av med, sedan att vi då anställer personer för att kunna göra det du säger. Har ni tittat på det? Tack!

Jonas Attenius (S)

Det är precis detta det handlar om Axel, vi vill ge makten till oss politiker. Vi har siffror på idag att överbyggnaden växer, jag har sagt det flera gånger, SKR har tittat på detta, överbyggnaden växer och det beror på många olika saker, inte minst privatiseringarna. Jag såg att Svenska Dagbladet nu hade för ett par månader sedan en granskning av regionerna i Sverige där Region Stockholm är en katastrof. Jag tror det är över 40 olika vårdval skapar en sådan byråkrati och sådan administration medan det inte hjälper ett dugg för undersköterskorna och sjuksköterskorna längst ut, men däremot en enorm byråkrati för att hålla koll på det. Så stoppa privatiseringarna och marknadsexperimenten, det kan vara ett första steg. Tack!

Axel Josefson (M)

Tack för det ordförande! Man märker att valet närmar sig och flosklerna kommer tätt här nu, nu ska vi stoppa privatisering för det är det som kommer hjälpa med det här. Men Jonas, jag har haft det erbjudandet till dig att vi skulle åka ut till våra verksamheter och peka ut de här individerna som inte fyller någon funktion då enligt dig och som vi egentligen borde avskeda för att vi ska skapa resurser för att vi ska stärka välfärden längst ut. Jag är gärna med på en sådan resa Jonas och jag tar gärna den bollen att vi ska se över hur vi kan effektivisera detta. Men jag står till förfogande för en sådan resa. Tack!

Jonas Attenius (S)

Ordförande, fullmäktigeledamöter! Ja du Axel, floskler säger du, för mig är det inga floskler med privatiseringar, det är inga floskler med marknadsexperiment. Det är inga floskler med utmaningsrätt och LOV inom olika områden, det är en ideologisk fråga. Jag vill att vi ska ha demokratisk kontroll över välfärden, jag vill inte slänga ut det på marknaden till aktieägarna. Det är en stor skillnad mellan dig och mig, så är det, för mig är det inga floskler, det må vara så för dig. Men för oss politiker handlar det ytterst om prioriteringar, det handlar ytterst om vårt grunduppdrag, det handlar om barnen i skolan, i förskolan, om barnskötare, förskollärare, lärare, jag litar på dem, jag litar på socialsekreterarna i socialtjänsten, jag vet att de kan sitt jobb. Hela Göteborg Stads arbete måste i huvudfokus ligga på att stödja dem att göra så bra jobb som möjligt och ja, det finns bra administration för att avlasta enhetschefer och så vidare, men det är en politisk prioritering och det måste ytterst vi ta ansvar för i den här församlingen. Tack!

Axel Josefson (M)

Tack ordförande! Men Jonas, låt oss då ta ansvar för detta, låt oss gå ner på SLK imorgon och gå igenom personalen där för att se vilka det är vi kan undvara. Jag tycker du och jag kan göra den övningen tillsammans, vi kan sätta oss där med Eva Hessman, för det är de facto det du säger nu, det är några här som inte fyller en funktion och då skulle jag gärna vilja veta vilka de är. Jag tycker du är

skyldig oss att kunna svara på det i stället för att stå här och raljera över att du ska minska byråkratin, det är inte trovärdigt om man inte kan peka ut vilka är det som inte ska fortsätta här i Göteborg Stad. Tack!

Jonas Attenius (S)

Tack för det ordförande! Axel, han gör sig lustig över att du och jag ska åka ut och peka ut vilka yrkesgrupper, det fungerar inte på det sättet, det begriper du, det gör inte det. Det handlar om att, lägger du anställningsstopp, om du läser vår budget ser du också vad vi har skrivit där, det handlar om att, om vi hittar på att du behöver anställa en ny utvecklingsledare i Göteborg Stad inom äldre- samt vård- och omsorgsnämnden, då står det mot kanske drygt en, en och en halv, undersköterska, lönemässigt. Då är det en politisk prioritering för nämnden att göra det. Nämnden kanske säger att "det är av största vikt att vi gör det". Fine, men då har du tagit politisk kontroll över det. Men det står mot undersköterskan, det står mot barnskötaren och det står mot läraren i skolan. Tack!

Jenny Broman (V)

Tack så mycket för ordet! Det förekommer ganska mycket debatt här som kanske inte riktigt rör ärendet men det kan vara intressant men jag tyckte det var lite kul med den att komma överens mellan partier och så där, jag tycker att det är ganska bra att komma överens inom sitt parti först, det finns ganska många partier som har väldigt svårt att göra det, så man kan börja där tänker jag.

Vad det gäller utbildning så tänker jag att det förekommer väldigt många olika projekt och förslag på hur lärare ska jobba, det finns kreativa inslag på vad politiker tycker ofta är käckt och populärt för stunden, det har raljerats över elevassistenter och nu igen så kommer projektpengar knutna till specifika uppdrag för att egentligen inte deras egen budget räcker till sådant som inköp av läromedel, vilket borde vara självklart. Missförstå mig inte, jag tycker satsning på läromedel är jättebra.

Men vad behövs för bättre skolresultat? Studiero, en bra arbetsmiljö för både elever och lärare och vi vet egentligen innerst inne vad som krävs och det är tillräckligt mycket personal som har goda arbetsvillkor och får utrymme och ork att göra sitt jobb på bästa sätt tillsammans med eleverna. Det behövs lärare, kuratorer, bambapersonal, elevassistenter och engagerade rektorer och det här kan vi bara få till om skolan har tillräckliga resurser och därför vill Vänsterpartiet tillsammans med MP och Fi göra en särskild satsning för hösten på 150 miljoner kronor som sedan då ska fortsätta in i nästa år där vi kommer budgetera för det i vår budget med de skolor som har högst, så kallat index, det vill säga att man har stora socioekonomiska svårigheter. Det är skolor där många elever har föräldrar som inte är så studievana och behöver mer resurser än vad de får idag. Vi har stor socioekonomisk viktning på elevpengen men det räcker inte. Vi som har varit ute i Lövgärdet och pratat med Marika, vi vet att hon säger "vi vet vad vi ska göra, ge oss möjligheten att göra det". Det är inte vi som ska bestämma detaljerna utan ge oss möjligheter att genomföra så löser vi det.

Bettan Andersson (V)

Tack så mycket ordförande, fullmäktige, ni som lyssnar! Det här tycker jag känns som lite svält i tre år och sedan så slår vi till med en stor summa ett halvår innan valet ungefär. Det är trots allt så här att det har varit nedskärningar i staden. Inom socialtjänsten har det varit det under er tid ni har styrt på högernsida, det är så det är. I det här förslaget så kan jag inte se att det blir exempelvis fler socialsekreterare och om det inte blir fler socialsekreterare så är det ingen som kan ta hand om allt det som också står som ska göras i uppdraget. Idag har socialsekreterarna en jättetuff situation, dels

hinner de inte med och dels får de hela tiden order ovanifrån att ni inte kan satsa på det, ni kan inte göra det. Så fort ungdomar fyller 18 år så får de nästan ingen hjälp därför att man har politiska ordrar om att där kan vi inte satsa några pengar utan de får klara sig själva. Det blir jättelite insatser med en gång, så det här är en systematisk nedskärning och att då komma med ett jättestort paket nu som sedan inte ska löpa vidare, det hjälper för stunden men det är inte långsiktigt.

Tittar man sedan på vad forskningen säger och vad polisen säger så är det förebyggande, förebyggande, förebyggande och det läggs inte speciellt mycket pengar på den förebyggande verksamheten när det gäller fritidsgårdar, när det gäller extra pengar till idrott och föreningsliv i utsatta områden och så, så läggs inte de pengarna. Så jag tycker inte att det här inte håller och så pratar vi om att vi är en rik kommun och samtidigt så svälter vi ut socialtjänsten. För övrigt så undrar jag vad Axel Darvik menar när han sade att "bolagen sväller". Jag vet inte riktigt vilka bolag det är som har svällt de här senaste åren, det skulle vara väldigt intressant att få reda på det. Tack!

Martin Wannholt (D)

Det är två saker som jag gärna skulle vilja kommentera på det här inlägget. Det ena är det första att ha svält budgeten eller välfärden då, inte svält bolagen åt andra hållet utan svält snåla budgetar och sedan kommer det då en stor summa nu, det är inte riktigt sant. Det är sant om man sitter i Vänsterpartiet, för ni har släppt fram det här och inte varit med och vänt, men vi i Demokraterna har hela mandatperioden försökt att skjuta till, många gånger oftast med hjälp av Socialdemokraterna, för att lyfta upp och mildra de värsta besparingarna som har varit föreslagna på vissa områden. Det har ni inte gjort, för ni har ingen majoritet för det och ni har suttit stilla när budgetarna har klubbats och det måste ni ta ansvar för. Det är inte att ni inte vill saker, men ni har valt att sitta i presidieposter och vara med. Det har aldrig suttit vänsterpartister tidigare på de posterna som är i kommunstyrelsen och det har ni släppt fram och det har ni fått, men mot det så har ni förhandlat bort välfärden. Jag kommer tillbaka.

Jörgen Fogelklou (SD)

Tack för ordet! Jag tänkte bara delge er en sak här. Vi respekterar det demokratiska majoritetsförhållandet som råder i fullmäktige och kommunstyrelsen. Man kan tycka att det är förvånande eller till och med anmärkningsvärt att det saknas ledamöter i stadens högst beslutande organ. Vad det beror på tänker jag inte sia om, men det kan hända den bästa. Vi har också genomgått en svår tid i pandemin när vi tog beslut som baserades på majoritetsförhållande i kommunstyrelsen och inte närvarande ledamöter i fullmäktige.

Vi har för avsikt att avstå i denna fråga men går det till votering, då kommer vi stödja det förslag som egentligen har majoritet i denna församling, det är förslaget från M, L, C, KD och Demokraterna och om det går till en sådan votering så kommer vi även att skicka in en protokollsanteckning om detta. Tack!

Ann Catrine Fogelgren (L)

Tack så mycket ordförande, ledamöter, åhörare! Nu är det ingen tid här, så jag tänker att jag har obegränsad talartid då. Jag kom in här nu efter en liten stund, men jag ska vända mig till Grith och jag kan lugna Grith om att några neddragningar på måndag i kulturnämnden kommer det inte att bli. Vi har, precis som ni faktiskt, ungefär samma skrivelse om vi bortser från det första, det står att kulturnämnden tilldelas 10 miljoner i syfte att öka tryggheten på stadens bibliotek genom att använda

fler väktare i de fall hot om våld förekommer samt som tillskott för ofinansierade beslut fattade av kommunfullmäktige, det är precis det. Jag tycker det är glädjande nu att vi gör den korrigeringen från Alliansen när det gäller de beslut som har fattats här i fullmäktige, för vi har och har haft en bekymmersam situation i kulturnämnden, men nu får vi de här medlen till oss vilket jag tycker är väldigt bra.

Jag vill dock påpeka att vi redan i år har redan lagt en halv miljon på väktare på våra bibliotek på grund av den oroliga situation som har varit där. Men jag tror inte heller att den problematik som finns på våra bibliotek enbart kan lösas med väktare, men däremot så tror jag att i de fall där våld förekommer, så tror jag att väktare välkomnas av både personalen och av besökarna. Vi kommer på måndag att ha ett ärende just angående personalplanen för biblioteken och kulturhusen och då kommer vi att fortsätta diskutera den här saken och jag ser fram emot måndag. Tack!

Grith Fjeldmose (V)

Då tackar jag så jättemycket och ser fram emot måndagen och det betyder att ingen av de nedskärningarna som står i förslaget från förvaltningen kommer bli verklighet? Var det det du lovade mig nu?

Ann Catrine Fogelgren (L)

Tack så mycket! Jag tror att dagens debatt har lärt oss att inte lova för mycket, för det får man ofta äta upp, men däremot så är i dagsläget svaret ja.

Mariya Voyvodova (S)

Tack herr ordförande, stadsfullmäktige, göteborgare! Tack för förtydligande Ann Catrine, det var det faktiskt jag också funderade kring. Jag tolkar det som att dagens beslut handlar om att täcka alla dessa kostnader som vi från kulturnämnden har efterfrågat på 10 miljoner för att egentligen väktarna var inte någonting som kulturnämnden har efterfrågat och dessutom fick vi också en redogörelse i kulturnämnden i en rapport som har tittat särskilt på säkerheten på våra folkbibliotek, där framgick väldigt tydligt att den frågan är omhändertagen, men jag tolkar det som ja. Så jag tackar för svaret.

Ann Catrine Fogelgren (L)

Det fanns ett underskott i kulturnämnden eller en besparingsåtgärd på 9,9 miljoner och med de här 10 miljonerna så kommer vi att täcka in det att inte behöva göra de besparingarna som förvaltningen har lyft fram. Så det är ja, det är det. I de 9,9 miljonerna så låg det också 500 000 på väktare som inte var finansierade, men de blir finansierade nu och däremot så ser jag också dock att vi kan behöva få ytterligare medel just för biblioteken, för den situationen som är där, men det får vi ta senare längre fram. Tack!

Lillemor Williamsson (D)

Tack ordförande! Jag blev lika upprörd som Ann Catrine när Grith fick det att låta som att vi ska ha väktare för 10 miljoner, att det var det det handlade om, för vi fick en draging i april och både jag och Iréne som sitter i kulturnämnden har haft ont i magen för det här och vad det handlade om så var det att 9,1 miljoner saknade vi till massa andra saker där det fattades täckning för sådant som fullmäktige här har gett oss i uppdrag för och så får det att låta som att det bara ska gå till väktare, men det sade du bra också så jag behöver inte säga mer. Tack!

24. Kompletterande uppföljning december 2021

Karin Pleijel (MP)

Tack! Vi får nu ytterligare ett exempel på Alliansens bristfälliga sätt att styra där antalet uppdrag och uppföljningar av dessa blir helt ohanterliga för förvaltningarna. Snacka om massor med administration. Den kompletterade uppföljningen här innehåller över 130 olika uppdrag varav 90 är från Alliansens olika budgetar. Jag vill yrka bifall till kommunstyrelsens förslag.

Jörgen Fogelklou (SD)

Tack herr ordförande, åhörare, ledamöter! Vi hade ett yttrande till ärendet, jag tänkte läsa upp det för de som tittar på webben och är nyfikna på detta. Sverigedemokraterna, vi är villiga att förklara det här fullgjort eller rättare sagt de att-satserna som relaterar till uppdrag i nämnder, verksamheter och bolag där vi har representanter och således insyn i verksamheten och på den vägen vetskap om vad som faktiskt genomförts. Vi har dock inte möjligheten att förklara allt fullgjort, en lång rad uppdrag och punkter finns i nämnder och verksamheter och bolag som vi inte har representation i och därmed saknar insyn. Då alla uppdragen i alla nämnder, verksamheter och bolag slagits samman till en ytterst lång lista för att klubbas igenom och förklaras fullgjort på en och samma gång har vi svårt att stå bakom om att gå i god för att samtliga uppdrag är genomförda. Vi kommer därför att avstå. Tack!

25. Bokslutsberedning avseende 2021

Jonas Attenius (S)

Tack för det ordförande och fullmäktigeledamöter! I det här ärendet i bokslutsberedningen så finns det i grunden inte några större konflikter. Flera nämnder har lyft att de vill ha högre eget kapital för att hantera risker inom nämnden och det gäller då särskilt stora nämnder. Vi tycker det här är rimligt och delar åsikten med högern om att det här ska utredas. Det som skiljer oss från högern och här har vi då för övrigt då skrivit ihop oss med V och MP, det var någon som sade innan att vi inte gör det men det gör vi också, så det kan vara ett exempel på det, det är just det här att vi anser att större nämnder ska få behålla en större del av kapitalet än vad nuvarande regler tillåter. De stora överskott som gjorts, både på grund av borgerlighetens brist på styrförmåga men också på grund av den socialdemokratiska regeringens välfärdssatsningar, det medger detta utrymme. Ja, det är att föregå en utredning men vi vill ändå justera reglerna åt det hållet. Att göra tvärtom, som högern vill, att låta nämnderna då återredovisa hela sitt överskott för att sedan ändå ändra reglerna så att de får behålla sina framtida överskott, det tycker vi är en sämre och tyder på att man inte är lyhörd mot nämndernas behov och situation och därmed ytterst välfärdens behov och situation. Därför så yrkar jag också bifall till yrkandet från Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet i kommunstyrelsen.

Axel Josefson (M)

Tack för det ordförande, fullmäktige, göteborgare! Jonas Attenius redogjorde väl för själva ärendet och det är en mindre skillnad som är här, det är att vi vill avvakta den här utredningen innan vi gör de här justeringarna. Så med det sagt, bifall till kommunstyrelsens förslag. Tack!

Jörgen Fogelklou (SD)

Tack för ordet herr ordförande! Jag tänker inte läsa upp samma sak som jag sade för två ärenden sedan. Det finns en majoritet för det här förslaget, det är den här sidan. Det saknas folk här, det enda som händer är om vi går till votering här idag, det är de kommer bordlägga den, så kommer vi uppskjuta det här och vi måste forcera fram lite, vi kan inte hålla på att dragga på saker, så vi kommer respektera det majoritetsförhållandet som finns i kommunstyrelsen för att slippa en bordläggning, för att slippa att vi draggas, så kommer vi, om det blir votering, rösta på det förslaget som har störst majoritet. Jag tänker inte sitta här och hoppa majoriteter bara för att en och annan ledamot ibland inte sitter i den här salen, det tycker jag inte är schysst, för det kommer drabba något annat parti någon annan gång och då kommer jag göra precis likadant. Men om det går till votering så kommer vi stödja det som har majoritet och då kommer vi också att skicka en protokollsanteckning som säger varför vi gör så. Tack!

26. Antagande av detaljplan för spårväg i Engelbrektsgatan mellan Södra Vägen och Skånegatan inom stadsdelarna Heden och Lorensberg

Hampus Magnusson (M)

Tack för det ordförande! Då är vi framme vid ett antagande av Engelbrektslänken och det här är en viktig länk för att göra vårt kollektivtrafiksystem mer robust. Det handlar om att vi får dubbelgående spårvagnar åt båda håll och vi får också en fin ny cykelbana och också en sammanhängande trädrad av fina lindar, men också bättre möjligheter för gångtrafikanter på den södra delen av Engelbrektsgatan. Det här gör vi då för att när vi på sikt kommer att bygga ut staden och också på sikt rusta upp våra fina kanalmurar, så måste vi ha ett sätt att leda om trafiken på och här tjänar den här länken som en viktig del i detta. Så med det sagt så yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag. Tack!

Karin Pleijel (MP)

Tack! Jag vill också yrka bifall till kommunstyrelsens förslag och håller med Hampus Magnusson i ungefär allt det du sade, tror jag, att det här kommer ge oss en mer robust kollektivtrafik och det är väldigt viktigt. Vi vet att våra kanalmurar byggdes av yrkesskickliga invandrare från Holland på 1600-talet och renoverades på 1800-talet för att palla för häst och vagn och den typen av fordon, så det är verkligen hög tid att vi ska renovera och det är på gång nu, vi har en plan för det och det finns avsatt hur det ska gå till med våra kanalmurar. Då kommer spårvagnarna inte att kunna passera där de passerar nu längs med kanalen utan då kommer den här länken i Engelbrektsgatan mellan Södra Vägen och Skånegatan att bli helt avgörande. Så bifall till kommunstyrelsens förslag. Tack!

Nej, jag skulle säga också att det blir ett väldigt bra cykeltänk också i den här kanalmursreoveringen, så ni som tycker att det är knöligt att cykla förbi Ullevi och där nu kommer bli att glada om ganska många år när det här kanalmursprojektet blir klart, men det är ändå med i instruktionerna där att det ska vara bra för cyklister. Tack!

Urban Junevik (V)

Tack för ordet ordförande, ledamöter och göteborgare! Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag och avslag på övriga yrkanden. Tack!

Jörgen Fogelklou (SD)

Tack herr ordförande! Jag skulle egentligen bara säga en enda mening här, men det var något så dumt jag hörde av Karin Pleijel, så jag är tvungen att replikera där. Nej, det var svenskar, fattiga göteborgare som byggde våra vallgravar, att de var ritade av någon annan, det är en helt annan sak, men det var fattiga göteborgare som slet i de här, ingen historierevision här.

Men, låt oss gå tillbaka till ärendet. Det här är ännu ett otalt ärende i kölvattnet av Västlänken som har hanterats fel. Jag yrkar därmed bifall till Sverigedemokraternas tilläggsyrkande i kommunstyrelsen. Tack!

Martin Wannholt (D)

Tack! Vi har ingen ordentlig trafikplanering i Göteborg tyvärr och det är fyra förlorade år. Jag tänker inte koppla det egentligen till Västlänken utan det är övriga trafikplaneringen, det finns inga långsiktiga lösningar för Göteborg med i pipen. Det har nyss kommit förslag från trafikkontoret, dämp ner på stadsbyggnadskontoret, om att lyfta in 45 meter långa spårvagnar i så kallade Allélänken och köra i 50 kilometer i timmen och stänga av precis i princip all trafik, inklusive gång och cykel. Det är helt absurt hur det har fått gå till, man kan heller inte förklara nyttan och detta var vi överens om alla från alla partier i byggnadsnämnden. Det var ett exempel på att man kommer inflygande med helikopter med någonting som inte är synkat vare sig i helheten i det totala trafiksystemet, men heller inte med stadsutvecklingen och den långsiktiga planeringen.

Så länge vi inte får planskilt eller flyttat ut stora delar av kollektivtrafiken som går rakt igenom allra centralaste Göteborg, det som vi blir itutade då, att Västlänken skulle lösa när det inte har ett dugg med det att göra, en gång i tiden, om vi inte löser det så kommer vi inte snabba upp kollektivtrafiken och kommer inte få ordning på det här. Argumenten som framfördes varför Engelbrektslänken som reservkapacitet och gräva upp hela den gatan, det var för Västlänksbygget, Korsvägen och det var för byggnationen av att reparera våra kanter i vallgraven. Men båda de här två är outdated i förhållande till den planeringen som var, så inte ens för det behövs det. Det är så tragiskt att se att vi inte har en ordentlig trafikplanering någonstans i denna kommun. Vi behöver en haveri- och kriskommission för att idag besluta om en riktig kollektivtrafik i Göteborg om 20, 30 år och gemensamt en bred uppgörelse hur det ska finansieras, vi är inte ens i närheten av det. Det är ad hoc:a åtgärder och ingen långsiktighet om man tror på Göteborg som tillväxtstad och vill ha en bättre miljö och en snabb framkomlighet, det här är ytterligare ett exempel på det. Jag yrkar bifall till yrkandet från D i kommunstyrelsen, avslag på detaljplanen. Tack!

Ann Catrine Fogelgren (L)

Tack ordförande, ledamöter, åhörare! Jag reagerade på dels det som Jörgen och sedan Martin tog upp här. För det är faktiskt så att det här är inte bara en avlastning när det gäller kanalmurarna, om de eventuellt nu kommer att renoveras eller för Korsvägen, Västlänken, utan det här är faktiskt så att spårvagn är ett bra kollektivmedel men det är bara det att när det blir stopp, om vi upplever ett tillbud, en olycka eller någonting sådant, ett vagn fel, så får det oftast konsekvenser, ganska svåra sådana för de som ska ta sig runt i staden.

Vi har ett stort event på lördag, Göteborgsvarvet, vilket också påverkar spårväg och då behöver vi en avledning för att göra det här spårvagnsnätet mer flexibelt och kunna leda det i olika sammanbindande spår, det är också en av de orsakerna till att vi gör det här.

Sedan har det lyfts en del andra saker här som jag också delar när det gäller vad den här detaljplanen innebär, men jag vill också yrka avslag på Sverigedemokraternas yrkande som behandlar p-platser och att de kommer tas bort. Ja, det kommer de till viss del att göra men någon risk att hitta parkering i det här området finns inte. Vi bygger nu det nya p-huset på Heden med 750 platser, så jag tror säkert att alla kommer hitta en plats i det här området. Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag och avslag på övriga yrkanden.

Gertrud Ingelman (V)

Tack ordförande, ledamöter och göteborgare! Det är en glädjens dag att vi äntligen får den här lilla länken. Det är egentligen bara två kvarter på plats. Vi har följt den i trafiknämnden, det tog lång tid, till sist fick vi upp den på bordet där och fick igenom den och så småningom har den nu äntligen hamnat här. Precis som Ann Catrine lyfter upp så handlar det också om att vi måste få ett sätt att klara av vår kollektivtrafik där sju av åtta spårvagnslinjer går igenom Brunnsparken samtidigt som det går bussar. Alla som åker kollektivt har upplevt ett stopp i Brunnsparken, inser att den här länken är helt nödvändig för att kunna avlasta framför allt de gångerna, men det ger också en möjlighet att ibland kunna styra om trafiken vid event och liknande. Så det är bara att säga så här att här är det så roligt att vi har en stor enighet, så bifall till förslaget och avslag på övriga yrkandet.

27. Antagande av ny översiktsplan för Göteborg inklusive geografiska inriktningar för Innerstaden och för Högsbo-Frölunda

Björn Tidland (SD)

Tack för ordet herr ordförande! Idag ska jag hålla mitt viktigaste anförande under mina åtta år här. Jag har varit i åtta år i fullmäktige och vad har vi gjort? Vi har skrivit massa motioner, yrkanden, budgetar, som handlat om detaljplaner och energiplaner, cykelplaner, grönstrategi, miljö- och klimatplan och det ska koka ner i en översiktsplan som mycket bygger på de här olika styrdokumentet som vi redan har behandlat och mycket bygger på de detaljplaner som vi redan haft. Vi har alltså tagit ett brett grepp och lagt ner ett stort arbete på det här och det har kokat ner i elva att-satser med bilagor som refererar till de avsnitten som vi vill förändra. Jag kommer antagligen gå upp en del gånger, men jag tar det från början.

Bilaga ett, det handlar om stråk och platser. Det är viktigt att ha ett levande stadsliv och därför måste man se till att bottenvåningarna i de här stråken, affärsstråken, pubstråken, restaurangstråken, är levande och då ska de, oavsett ägandeform eller om det är bostadsrätt eller hyresrätt, ska vi se till att de hålls levande och förbehålls till pubar, restauranger och småbutiker. Det är vad yrkande ett går ut på.

Två. Det är energi och energiförsörjning, det är också en viktig del. Det finns en energiplan som vi har haft, som vi har tagit beslut om. Här har vi haft många olika förslag och varit rätt hårda mot kritiken med Göteborg Energi och det handlar bland annat om hur man ska ställa om med fjärrvärme, vi tror på små modulära kärnkraftverk till exempel och även att vi måste se alternativ till fjärrvärmerna. Det står mer utförligt på den, infrastruktur för ladd- och vätgasbilar också.

Det tredje är väldigt intressant, det handlar om ska vi utveckla, de försöker bygga en boulevard i Dag Hammarskjöldsleden och där har vi hela tiden varit emot. Men vad vill vi i stället? Vi har ett förslag

där man ska bygga ekodukter och det är inte bara ekodukter mellan botaniska och Slottsskogen utan även sänka ner en bilväg i Slottsskogen. Så där har vi verkligen lagt ett annat alternativ jämfört med det som redan finns. Jag ser att tiden går ut, jag kommer tillbaka. Tack!

Hampus Magnusson (M)

Tackar ordförande, fullmäktige, göteborgare! Då är vi äntligen här, dagen då vi ska ta den nya översiktsplanen för Göteborg. Den lägger grunden till att utveckla Göteborg till ett nära, sammanhållet och robust samhälle. Den lägger grunden för att vi ska kunna gå från en stor småstad till en liten, internationell, modern storstad. Det är en plan som möjliggör för 250 000 fler göteborgare och också för 100 000 fler arbetstillfällen. 80% av tillväxten, den ska ske genom förtätning i innerstaden och genom utbyggnad av mellanstaden. Detta är välkommet för att skapa ett sammanhållet stadsområde och vi knyter ihop staden över älven och vi kommer också få en ny, fin gång- och cykelbro och också en tunnel från Lindholmen till andra sidan. Det här är välbehövligt, men staden kommer också att växa i våra ytterområden. Vi har en stor andel som idag lämnar staden och bosätter sig i våra kranskommuner för att sedan pendla in med bil. Bättre att vi kan behålla den skattekraften här i Göteborg. Det sker nu då i Torslanda, Nya Hovås och Kärra, för att också möta de många barnfamiljernas önskemål om ett småhus med en gräsmatta och ett vitt staket inom Göteborg Stads gränser. Det här är viktigt för att kunna bygga hela Göteborg starkt och vi har lyxen i Göteborg att kunna göra både modern storstad och stadsnära landsliv inom vår kommuns gränser.

Apropå barnfamiljer och barnen så har faktiskt också barnen fått vara med och tycka till här i en särskild dialog med barn och unga och det har berikat översiktsplanens inriktning och låt oss nu gå till beslut här för en översiktsplan som bygger Göteborg starkt och som bygger framtidens Göteborg. Med det sagt så önskar jag att vi kan bifalla Alliansens tilläggsyrkande men också TU:t som ligger här. Så bifall till Alliansens förslag i kommunstyrelsen. Tack! Och avslag på övriga.

Björn Tidland (SD)

Tack för ordet herr ordförande! Jag ska försöka, i och med att vi har så många att-satser, att förkorta där, så nu går jag in på bilaga nio, det handlar om innerstadens stadskärna och utvidgad innerstad, där vi har en annan syn på saker. Själva Centralenområdet, där vill vi inte, att man ska pausa de detaljplanerna med höghus, det har vi också sagt. Gullbergsvass, där har vi en plan om att vi ska ha parkstråk från Skansen Kronan, vi har också lagt motion på det, ner mot havet. Det finns ett parkstråk där redan från Skansen Lejonet till Centralen och det är bra, då har det kommit med. I Frihamnen, där vill vi ha mer robust bebyggelse, där kan man avvika lite från den här klassiska bebyggelsen och vid Skeppsbron, där vill vi inte bygga vid Rosenlundsverket, det ska helst vara en park så man ser Carolus Rex.

Henrik Munck (D)

Tack ordförande, fullmäktige! Jag vill börja med att yrka bifall till det återremissyrkandet som jag skickade in idag, det vill säga att dokumentet behöver omarbetas och bli betydligt kortare och därmed mer användarvänligt. Jag har liksom många av er andra här inne följt den här processen från början och detta är ett väldigt viktigt dokument och en väldigt viktig fråga för hela stadens utveckling. Så långt är allt väl men nu sitter vi här med en handling på 911 sidor, förvisso några remissyttranden och så vidare, men man kan konstatera att bara del ett och del två, hållbarhetsbedömningen är ungefär 500 sidor. Motsvarande dokument i Malmö innefattar ungefär 100 sidor. Mölndal, vår granne, förvisso en

mindre kommun, men de är i precis samma skede att ta fram en ny översiktsplan som är på, om det var 50, 60 sidor ungefär.

Det är en demokratifråga men det är också en fråga för hur ska man kunna styra en stad, vem har nytta av ett så omfattande dokument. Jag vill därför också hoppa just på det här, det som hände i kommunstyrelsen, med yrkandet från Socialdemokraterna med flera, för då får jag säga att jag dels blir förvirrad, men samtidigt tycker att det är ett väldigt bra yrkande. Alltså just det som man framförde här, att inriktningen ska vara att stadsbyggandet ska vara med utgångspunkt i den traditionella kvartersstaden- och trädgårdsstaden struktur, det är ett alldeles utmärkt förslag som jag stödjer till fullo. Däremot är det förvirrande i den meningen att om man nu lägger det här yrkandet, det borde då innebära att man ändrar på något sätt inriktningen på översiktsplanen, det hade då kanske varit bättre att förvaltningarna fick arbeta om så att det inte bara är en mening som ändras utan att det faktiskt är att det blir inriktningen för översiktsplanen, för jag utgår ifrån att ni som har skrivit yrkandet inte bara vill att det är en mening som ska ändras utan att det faktiskt då också behöver ändras, men det kanske någon av er som har skrivit yrkandet kan förtydliga.

För man hade kunnat vända på alltihopa, om det är någonting som vi skulle till börja med att diskutera och debattera politiskt, är just den övergripande frågan, vilken sorts stad och vilken sorts bebyggelsestruktur är det som är önskvärd, så man hade kunnat vända på hela processen och först diskutera sådana väldigt övergripande och principiella frågor och sedan kan då förvaltningar arbeta fram hur omfattande dokument vi nu behöver. Tack så mycket!

Hampus Magnusson (M)

Jag håller med Henrik i mycket här faktiskt och gällande textmassan så är den lätt avskräckande och den borde vi faktiskt kunna banta ner väsentligt till en ny ÖP nästa gång. Dock känner jag att en återremiss på grund av detta nu, det hade skadat staden och vi behöver ta den här nu för att komma framåt. Men nästa ÖP så tycker jag vi får lova oss alla här inne att då får vi pressa våra tjänstemän till ett mer lätt attackerat material.

Sedan håller jag också med om att det här yrkandet från S och D, det kanske man hade kunnat ta i enskilda planer och liknande. Vi har ingenting emot det i sak, att vi bygger en kvartersstad och trädgårdsstad, vi är positiva till det och har det till och med i vår budget, men kanske inte i ÖP:n här då, men jag tror att det ska väl gå att kunna hantera det med om det nu skulle vara fullmäktiges vilja, men fortsatt så yrkar jag bifall till Alliansens förslag i KS. Tack! Bra synpunkt från Henrik.

Henrik Munck (D)

Tack ordförande och fullmäktige! Det var trevligt att höra att du, Hampus, instämmer i en del av detta. Ett inspel är, om det inte redan är planerat, att det tas fram någon form av kondenserad kortversion eller liknande, som är lite mer lätthanterlig. Vilka är de principiella, stora dragen i ett lättöverskådligt, kortfattat dokument? För här har i alla fall jag nått min överman i att kunna bedöma min handling. Jag försöker faktiskt oftast läsa väldigt mycket, men här har jag nått min gräns. Så att om du som ordförande i byggnadsnämnden bidrar till att hjälpa mig i denna desperata situation så skulle jag vara väldigt tacksam.

Hampus Magnusson (M)

Här har vi ytterligare ett utmärkt förslag här från Henrik. Om Henrik har nått sin överman i en handling då är jag beredd att ompröva mycket här i livet, så jag tar med mig den här frågan. Vi har ett antal personer här, vi har Ann Catrine bland annat och Martin och ytterligare någon till byggnadsnämnden. Så det kan vara en mycket god idé att ta fram ett lite mer kompakt material för dig Henrik och övriga göteborgare som behöver ta del av detta viktiga översiktsdokument för stadsplaneringen. Vi tar med oss det. Tack!

Björn Tidland (SD)

Tack för ordet herr ordförande! Nu ska jag ta upp, nu är vi inne på bilaga fyra eller bilaga sju. Vilken typ av bebyggelse vill vi ha? Det är så att hela området inom vallgraven, det är alltså ett fornlämningsområde som håller på att förstöras sakta men säkert. Så därför har vi fyra stycken viktiga grejer som vi vill göra där. Nordstans byggnader måste rivras eller återskapas och uppföras i klassisk arkitektur, de är gamla så det är dags. Rosenlundverket ska rivras och kanske ersättas med en park. Östra Hamngatan öppnas upp och görs till kanal, det har ni hört förut? Ny detaljplan för Centralstationen och centralen, för det där höghuskomplexet, det rimmar inte illa. Det här är ett fornlämningsområde, man kan bygga en gammal stad i klassisk bebyggelse igen och sedan ha höghuset utanför i stället. Tack!

Karin Pleijel (MP)

Tack för ordet! Är det någon som har varit i Gent i Belgien, där Volvo AB har en fin fabrik med lastbilar? De håller på och ska bygga en batterifabrik där också nu. Det var en bild där på industriområdet igår i GP och där kan man se på industriområdet, en, två, tre vindkraftverk och ute vid horisonten är det fler. Finns viljan till vindkraft i och utanför Göteborg? Ja, om vi frågar industrin, om vi frågar näringslivet, absolut. Nej, om vi frågar en majoritet av beslutsfattarna i Göteborgs kommunfullmäktige. Det är så sorgligt.

Miljöpartiet och Vänsterpartiet lägger idag fram ett förslag om att utreda platser för förnybar energiproduktion och energilagring i ett tematiskt tillägg till översiktsplanen. Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag och yrkandet från MP och V i kommunstyrelsen.

Varför ska vi ha vind? Det är där den absolut största kapaciteten finns att få många kilowattimmar. Fråga professorn i energiteknik, Filip Johnsson på Chalmers, som skrev en debattartikel om det nyligen. Det är där investeringsviljan finns. Ska Göteborg bara ha en batterifabrik men inte vilja försörja den med förnybar, billig el? Det är som att skaffa en vacker, ny TV och klippa av sladden. Vi i Miljöpartiet tycker att det mesta i förslagen i den här översiktsplanen är en mycket bra vision och plan för vår stads framtid, många delar är genomtänkta och gröna. Visionen är en nära sammanhållen och robust stad, den delar vi, vi kallar den ofta 15-minutersstaden. Parker och grönområden ska värnas och den grönblå strukturen längst vattendrag utvecklas. Bra, naturen är inte vår fiende som vi i många decennier har trott. Det är naturen som räddar oss från ohälsa, ger livsrum åt biologisk mångfald och bekämpar klimatupphetningens konsekvenser, en allt viktigare fråga i en varmare värld.

Igår kom klimaträttsutredningen, äntligen en statlig utredning som talar klarspråk. En slutsats är att biltrafiken inte bara måste ställa om till elektrifierat och förnybart, den måste minska om vi ska ha en chans att nå klimatmålen. Därför behöver vissa ändringar göras i översiktsplanen. Vi kan inte satsa på

nya motorleder och genomfarter. Vi har just fått EU:s ögon riktade på oss genom att vi har blivit en av EU:s 100 pilotkommuner för att gå före i klimatomställning till 2030. Tack!

Björn Tidland (SD)

Tack för ordet herr ordförande! Det finns målbilder som Miljöpartiet har som vi delar, till exempel att man ska ha fossilfri framtid och hållbar, förnyelsebar energi. De har landat i slutsatsen att vindkraft är det bästa men det finns andra alternativ som solceller på taket och olika typer av kärnkraft, även att raffinaderierna ska bort, det delar vi också. Vi delar visionen om mer, det kommer jag återkomma till också, cykelstråk och så vidare, den ska jag återkomma till, men vi landar i en annan slutsats än att vi ska satsa hårt på vindkraft, vi har andra typer av lösningar. Tack!

Karin Pleijel (MP)

Jag tycker faktiskt att det är många partier här som behövs tänka efter. Om vi har en översiktsplan som ska gälla i tio år nu, ska vi då inte ta fram en plan för hur vindkraften ska få plats? Titta på Filip Johnssons siffror. Kärnkraften kan vi uppgradera. I landet så var det två terawattimmar, om jag inte minns fel, mot 140 terawattimmar, eller 114 kanske det var, inom vind. Det är flera tiopotensers skillnad, så vi måste förstå att vindkraften är det som kan lösa den här situationen nu. Sedan har vi på 20, 30 års sikt, andra lösningar. Den lösningen som finns nu, det är vindkraft.

Henrik Munck (D)

Angående vindkraft. Jag tror att ganska många partier ser generellt att vindkraft är ett bra energislag när det är förenligt med andra intressen. Nu pratar vi just då om en översiktsplan som gäller Göteborgs kommun och du, Karin Pleijel, pratar här om och sätter det i perspektiv till hela det energibehovet vi står inför och du, om jag förstod dig rätt, visade på att det fanns något enstaka vindkraftverk vid fabriken nere i Gent. Är det det som är Miljöpartiets förslag, att det ska vara något enstaka vindkraftverk vid Torslandaverken eller vid lastvagnars fabrik i Tuve eller liknande? Eller, i och med att ni tar upp den här frågan, har Miljöpartiet en stor plan för vindkraft i Göteborg? Då kan ni väl specificera och ha lite mer tankar och berätta var i sådana fall och i vilken omfattning inom Göteborgs kommun?

Karin Pleijel (MP)

Det är många sidor här, jag försöker hitta de sidorna, men det handlar om att det gjordes en utredning där man sade att det saknades förutsättningar för vindkraft för några år sedan, för storskalig vindkraft. Men man säger att det är framförallt ekonomiska skäl som är, de tekniska och ekonomiska förutsättningarna kan ändras snabbt. Det var framförallt det som var skälet till att man inte föreslog något och ekonomi är någonting som förändras. Vi vet att vindkraft är det billigaste att investera i idag för att få förnybar el. Så det här är en förlegad slutsats som har gjorts tidigare. Vi behöver se över detta igen.

Det är klart att det kan finnas några vindkrafter. Vindkraftverken blir enormt mycket mer effektstarka idag, ett enda vindkraftverk, så det är inte så att vi kommer bygga massa nya vindkraftverk i Sverige när vi ska öka effekten utan själva vindkraftverken är mycket större. Så att ha några få på en sådan plats kan ge mycket effekt.

Henrik Munck (D)

Tack för svaret Karin Pleijel, men det var just det här att det behövdes väldigt mycket och då tycker jag att, jag menar att du har varit här i kommunen och i politiken ganska länge och känner till olika förutsättningar och olika ärenden som har prövats tidigare, om Miljöpartiet nu vill ge sken av att det finns en betydande möjlighet att bygga vindkraft inom Göteborgs kommun så tycker jag att det hade varit bra om ni hade varit tydligare i vad ni faktiskt menade. För annars kan man bara uppfatta det som att ni vill ha ett enstaka vindkraftverk här och var, men hur ska det bidra till utvecklingen? Utan det som vi står inför är att det i sådana fall behövs större parker på andra ställen och då ligger det inte inom vår översiktsplan att diskutera.

Karin Pleijel (MP)

Men du lyssnade nog inte på vad jag sade, för ett vindkraftverk har en betydligt högre effekt idag än vad den hade tidigare, så man behöver inte bygga väldigt många vindkraftverk för att få väldigt mycket effekt.

Jag tycker att det är ett annat läge, vi har en batterifabrik, vi har en elektrifiering, vi vet att vårt transportsystem ska ställas om. Vi behöver mycket förnybar el och det är många som ställer upp på det och bejakar det och omfamnar det, men att då inte samtidigt vilja försörja den här elektrifieringen med förnybar el, det är det som jag tycker är så märkligt och väldigt beklagligt.

Jonas Attenius (S)

Tack för det ordförande och fullmäktigeledamöter! Då har vi ytterligare ett yrkande. Socialdemokraterna har förhandlat brett, den här gången i kombinationen med Demokraterna och Vänsterpartiet och Miljöpartiet och jag vill börja med att också tacka dessa partier, för tillsammans så har vi lagt fram ett yrkande som rimmar mer än någonsin med vad göteborgarna egentligen tycker, hur göteborgarna egentligen vill bo och vad göteborgarna väljer att lägga sina pengar på.

För mig är det en utmärkt utgångspunkt i all politik att lyssna på folket och genom det här yrkandet så kan historia skrivas. Nu återgår vi till hur Göteborg konstruerades, byggdes och planerades för mer än ett sekel sedan. Majornas och Hagas småskaliga kvartersstad, Linnéstaden och Lorensbergs täta stenstad, Kungsladugårds och Änggårdens trädgårdsstad och det brokiga myller som är Bagaregården, Stockholmsgatan, där villor och landshövdingehus avlöser varandra, men också [??], det försvunna Landala, det sanerade Masthugget och det bortblåsta Gårda, platser, stadsdelar, hemkvarter som många göteborgare ännu minns och ännu sörjer, får nu tjäna som inspiration för den stad som ska växa fram. Så återigen tack till de partier som står bakom det här och idag är jag riktigt stolt över att vara politiker och riktigt nöjd med att vara göteborgare. Med det yrkar jag också bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut. Tack!

Björn Tidland (SD)

Tack för ordet herr ordförande! Nu ska jag återkoppla till bilaga åtta om Stenstaden och även Attenius och Socialdemokraterna har drivit det här att tänka på estetik och klassisk bebyggelse och så vidare. Vårt yrkande där, yrkande åtta, bygger på det, det handlar om Stenstaden. Stenstaden är en del av Vasastaden, [??] och Landala och det ska fredas och i de byggnader som uppförs i annan modern stil, så kan man ändra fasaderna till att passa in, eventuellt riva och bygga nytt i en klassisk stil. Så det är bara ett av våra förslag för att återkoppla till det som Socialdemokraterna driver, som vi faktiskt tycker är riktigt bra. Tack!

Emmyly Bönfors (C)

Tack ordförande! Översiktsplanen som vi ska besluta om idag är ett av stadens viktigaste strategiska dokument för den framtida stadsutvecklingen och nuvarande förslag tar höjd för över 250 000 nya invånare fram till år 2050, 120 000 nya bostäder och cirka 100 000 nya jobb. För Centerpartiet är det självklart att vi bygger fler bostäder i form av både hyresrätter, bostadsrätter, villor, småhus och det är positivt i det här förslaget att cirka 80% av dessa bostäder ska byggas i och i anslutning till den centrala staden. Genom att bygga tätt och varierat så sparar vi både grönytor och jordbruksmark.

Men jag är väldigt bekymrad över utbyggnadsområdet Kärra-Skogome, som ur både miljösynpunkt och att det riskerar att bli dyrt och ohållbart. Det är alltså ett område med cirka 10 000 nya bostäder, ett område motsvarande tio Nya Hovås på jordbruksmark. Problemet är att det saknas både vägar, vatten och avlopp och att området består av orörd natur och brukningsbar jordbruksmark. I dessa tider när vi blir smärtsamt påmind om hur viktigt det är med motståndskraft och egen försörjning så måste vi fundera på hur vi som kommun och land kan öka vår egen matproduktion och då behöver vi värna jordbruksmarken. Därför har vi yrkat i tilläggsyrkandet att vi verkligen behöver titta på det här utbyggnadsområdet ordentligt och se om det är värt att göra det. Jag är lite bekymrad över att inte fler kan tänka sig att ansluta sig till det tilläggsyrkandet.

I den inplanerade exploateringen av jordbruksmarken så riskerar vi också att slå undan benen från de gröna näringarna, en attraktiv landsbygd och ett oersättligt kulturlandskap med en starkt självförsörjningsgrad. Jag är övertygad om att ytterstadens orter behöver få högre status och att kunna utvecklas till attraktiva stationssamhällen omgivna av jordbrukslandskap och naturområden i stället för en storskalig utbyggnad utan koppling till befintlig bebyggelse. Göteborgs kommun har gott om plats och rymmer allt från pulserande innerstad, frisk skärgård, tätbebyggda områden som växer på höjden och en levande landsbygd. Därför vill vi värna alla delar för alla göteborgare. För oss i Centerpartiet är det självklart att hela Göteborg ska kunna leva och utvecklas, för det är så vi bygger en stark och hållbar stad som står emot och står stadigt många år framöver, för Göteborgs bästa. Så bifall till TU men framför allt bifall till det tilläggsyrkandet som Alliansen har lagt i kommunstyrelsen.

Ann Catrine Fogelgren (L)

Tack ordförande, ledamöter, åhörare! Om man ska hinna med 911 sidor på 3 minuter så gäller det att prata fort. Jag kan dela Henrik Muncks åsikt om att det här är ett gediget dokument men vi ska också komma ihåg att det här är den första digitala översiktsplanen som vi gör vilket innebär att den här kommer bli tillgänglig för fler, både göteborgare och andra. Den är mycket pedagogiskt upplagd och det kommer också att underlätta mer kontinuerlig översiktsplanering.

Det är mycket som ska ingå i en översiktsplan och önskemålen om vad som ska med är många, men en översiktsplan är inte detaljerad och konkret utan en plan som pekar ut och som identifierar det viktigaste och mest centrala målkonflikter och konkurrerande intressen som behöver avvägas i den kommande planeringen. Göteborg står inför många stora samhällsutmaningar och inte sällan står intressen mot varandra där prioriteringar och avvägningar är nödvändiga, ibland på principiell nivå, ibland på den specifika platsen.

I översiktsplanen finns en ambition att vägleda den kommande planeringen kring de här stadsbyggnadsdilemman som ofta uppstår och som vi i många komplexa ärenden redan idag hanterar. Men det handlar också om att hitta nya lösningar i uppkomna konflikter, för det är när arbete med

framtagandet av detaljplan, bygglov och andra tillstånd som arbetet konkretiserar, prioriteringar behöver göras och olika utredningar tar fram vad som är möjligt och inte. Ett ansvarsfullt stadsbyggande kommer inte av sig självt och kräver ett stort antal initiativ, beslut och prioriteringar baserade på den kunskap som ÖP ger i sin inriktning.

Det har lyfts upp en del olika områden som tas upp, men jag vill då också lyfta det här med den kulturhistoriska miljön. Varje del av Göteborg är unikt med olika historiska avtryck. Vi ska vara omsorgsfulla i att läsa av platsens karaktärer och förutsättningar. I den nya översiktsplanen finns tydligare skrivningar av arkitekturen och med hur miljöer ska fungera över lång tid, om hur vi stärker stadsrummet och tar tillvara på kvalitéer för att skapa en attraktiv stad. Här anknyter ÖP till stadens silhuett och det är program som är framtaget om vilka [??] som är lämpliga var i staden.

Från Alliansens sida så yrkar vi, eller jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag och avslag på övriga yrkanden. Tack! Jag får en rättelse här av byggnadsnämndens ordförande att jag sade fel, jag menar naturligtvis kommunstyrelsens förslag och avslag på övriga tilläggsyrkanden. Det är Alliansens förslag i kommunstyrelsen, nu börjar jag bli trött här.

Björn Tidland (SD)

Tack för ordet herr ordförande! Det här med det digitala, det får jag faktiskt ge er alla som är på byggnadskontoret, den digitala översiktsplanen, vad bra den är. Vi på fjärde våningen på stadshuset har hela tiden använt den digitala, vi har fått fram våra fantastiska bilder när vi har lagt vårt förslag så vi kan se parkområden, infrastruktur och fornminnen, så vi har verkligen använt det i våra yrkanden.

Nu ser jag att jag hinner att prata om ekodukter också. Ekodukter vill vi ha, dels vid Slottsskogen, det har vi redan pratat om, och även ekodukter vid Krokängsparken för där är Hamnbanan en barriär mellan Krokängsparken och Färjenäsparken, där finns potential med ekodukter. Även vid Frihamnen, för [??] det är jättefint, ett blågrönt stråk kan man bygga med ekodukter i stället, för de säger att man ska bygga en boulevard av Lundbyleden. Tokigt. Tack!

Jörgen Fogelklou (SD)

Tack för ordet herr ordförande, fullmäktige, åhörare och ledamöter! Jag tänkte börja med att inleda med att jag håller med mycket om det som Henrik Munck sade i början och tar dig på ordet att det kommer bli lite kortare och lite mer kompakt. Jag håller även med vissa saker som Jonas har varit här uppe och sagt, en eloge till er också. För det står helt klart och tydligt för var och en, att Sverigedemokraterna, vi har en vision och en dröm om ett bättre Göteborg. Det är väsensskilt från övriga partier.

På ett av de viktigaste dokumenten för staden, framtidsvisionen, har vi lämnat in elva bilagor. Björn har redan redovisat för en del av dem, mitt lilla inlägg här ska bara handla om två saker, arkitektur och gestaltning, den stad vi vill verka och bo i. För Göteborg, vi behöver inte fler byggnader som sticker ut, vi behöver fler som smälter in. Det var det som jag skulle säga om arkitektur och gestaltning, samt bilaga tio, Station Haga. Vi har i dagarna hört om det som några av oss här inne har påtalat flera gånger, men flertalet göteborgare har påtalat gång efter annan. Västlänken och i synnerhet Hagastationen kommer kosta mer än det smakar till väldigt, väldigt lite nytta. Det är [??] som har blivit en gökunge. Området runt Hagastationen borde i stället bli en del av en större stadspark som sträcker sig från Trädgårdsföreningen via Kungsparken och ända bort till Haga Kyrkoplan. Parkgatan och Nya Allén skapar idag barriärer som skär av staden innanför vallgraven från resten av Göteborg.

Bilar och spårvagnar borde naturligtvis flyttas ner i tråg och parkerna skulle knyts ihop via ekodukten. Parken skulle också bli ett trivsamt promenad- och cykelstråk som skulle kunna få namnet Vallgravsparken. Resultatet av detta projekt skulle kunna bli att 1600-talsstaden innanför vallgraven skulle få en klar avgränsning från övriga Göteborg men inte genom barriärer utan genom en inbjudande park som är fri från bilar och spårvagnar.

Det historiska Göteborg med sina klassiska byggnader skulle kunna få en fantastisk vacker grön inramning som skulle återge Göteborg lite av sin forna glans och prakt som var stadens signum för flera hundra år sedan. Det är dags att inse att vi kan bättre än det som redan är gjort, jag yrkar därmed bifall till SD:s yrkande i kommunstyrelsen. Tack!

Emmyly Bönfors (C)

Tack ordförande! Det förslag som Sverigedemokraterna lägger fram här idag är fullkomligt orealistiskt. Man målar upp en bild av ett Göteborg som ingen skulle vilja bygga i och dessutom hur många bostäder är det planerat för i det här förslaget? Men det jag framför allt vänder mig emot är att ni tar bort allting som har med minskade klimatutsläpp men också minskade klimatanpassningar att göra. Ni tar bort allt som handlar om klimatanpassningar i ert förslag, så den staden ni drömmer om, den kommer vara under vatten det året som ni tror att det här kan bli verklighet. Vad tänker du om det Jörgen Fogelklou?

Jörgen Fogelklou (SD)

Jag tror att Göteborg och de som bor i den här staden vill ha en vackrare stad. De har en vision, de har inte den här visionen om att vi ska bli hur många fler människor som helst som ska trängas in. Ni bygger bort vartenda grönområde. Jag bor ute i Pilegården, där naggar man mer och mer på varenda lite grönområde, Kobbegården, vartenda grönområde är ni och naggar på. Vi vill inte ha massa fula fyrkantiga lådor att bo i, vi har en annan vision om den småskaliga storstaden. Klimatanpassningarna, miljögrejerna, får Björn ta, jag tror han kommer svara dig på det, för det är hans område. Tack!

Martin Wannholt (D)

Tack! Nu ska vi fatta beslut om en ny översiktsplan, den bygger mycket på den gamla men den har faktiskt förbättrats en hel del. Från Demokraternas sida hade vi önskat att vi hade kommit lite längre än vad som står i de här långa texterna när det gäller hur vi kan se och bygga staden. Vi vill att vi också ska möta bättre människors efterfrågan, hur vill människor ha det. Men nu ser vi att vi kan tolka olika här. Vi hörde från Emmyly som tolkar in att vi ska bygga jättetätt och inifrån och ut fortfarande och vi är några andra som har fått med lite skrivningar och ser att vi behöver inte alls göra det eftersom göteborgarna är lite trötta på det utan det finns en annan efterfrågan som vi kan tillgodose, till exempel med fler småhus. Det är bara titta på att den här mandatperioden har varit förlorad när det gäller småhus, det har inte blivit fler, det finns planer på gång, men det har inte blivit fler där ute så vi har hela den biten. Nu öppnar vi upp lite fler områden äntligen.

Sedan är det väldigt glädjande med det tilläggsyrkandet som Socialdemokraterna och vi och V och MP nu lägger till och det var inte svårt för oss, Jonas, att gå med på det och jag tycker att Alliansen borde gå med på det. Men det glädjer mig också att V och MP är med på det, det vill säga att nu vill vi fortsätta se den fina kvartersstaden byggas ut och vi vill se trädgårdsstaden och det vill alla här. Så därför borde alla rösta för det yrkandet, men framför allt för att ge lite kraft för politikerna i olika berörda nämnder att säga nej till när det kommer fram önskemål om nya, fula, höga punkthus

utspridda i något grönområde för att någon hade köpt den marken billigt och vill tjäna snabba pengar och så hotar man med bostadsbrist och annat och får igenom det utan nu är det lite mer ordning och reda i den här staden i den framtida utvecklingen.

Sedan ska vi inte ha några illusioner, översiktsplanen ger en möjlig, väldigt vacker planering av en växande stad, men vi vet alla här och vi har diskuterat det tidigare. Djävulen sitter i detaljen, vi måste komma överens här inne och fatta beslut för hur vi ska ha en kollektivtrafik som fungerar om 20, 30 år, kanske om 40 år. Vi måste ha breda överenskommelser och vi har ingen finansiering, det är så mycket vi inte har löst och det måste vi börja prata om över alla stolar här inne och förstå det, att vi har tappat väldigt många år i den omställningen som många pratar så väl om. Det går inte att lösa utan en bra planering där vi tar hänsyn till just översiktsplanen och att det ska bo människor och att vi får breda överenskommelser i detta och då måste vi nog ha in, som jag sade tidigare, en haverikommission och ta in experter från alla de delar av vårt land som kan det och hjälpa oss i Göteborg eftersom vi inte har lyckats med det överhuvudtaget själva. Tack!

Emmyly Bönfors (C)

Tack ordförande! När jag träffar boende som bor exempelvis i Säve eller Olofstorp så upplever de att samtliga partier här inne har lämnat walk-over när det gäller att tillgodose deras behov. De är skattebetalare liksom många andra göteborgare, de har ett aktivt föreningsliv, många har jobb, man kanske har en bostad förstås, men man upplever att samhällsservicen är under all kritik, en del funderar till och med på att försöka byta kommun och se om deras, till exempel Olofstorp, kan ingå i Lerum istället. Det tycker jag är väldigt allvarligt, det skapar också väldigt stor misstro. Därför tycker jag att det är bra att vi kan satsa på att bygga i delar av ytterstaden, att det sker en dynamisk framväxt i de samhällen vi redan har, de stationssamhällen som till exempel Säve, Olofstorp, Bergum, Gunnilse, de har väntat alldeles för länge på att få framdrift i de detaljplaner som redan ligger där. Men jag undrar ändå Martin, hur ser du på bebyggelsen i Kärra-Skogome? Oroar det inte dig att ta så mycket jordbruksmark i anspråk utan en djupare analys?

Hampus Magnusson (M)

Tack så mycket! Det behöver inte vara bara det ena eller bara det andra. Vissa vill bo högt upp över marken i till exempel Karlatornet och blicka ut över hamninloppet och andra vill bo med fötterna nära en gräsmatta i till exempel Kärra och där har vi också en fördjupad översiktsplan på gång som kommer belysa alla de här frågorna, det är exakt det man gör i [??] så det är självklart att vi ska titta på de frågorna, det är viktiga frågor, både infrastruktur, avlopp och vatten och allt annat. Sedan kommer det att tittas på ytterligare i detaljplaner framöver, så det är noggranna analyser som man måste göra.

Men jag är väldigt glad i att leva i en stad där vi kan erbjuda både en modern, liten storstad men också en stad där man kan stanna kvar som barnfamilj och inte behöver göra som i Stockholm till exempel, att fly ut i kranskommunerna och så som många barnfamiljer tyvärr, tusentals varje år, har lämnat Göteborg och det har gett avtryck som inte har varit speciellt bra för staden. Men nu har vi en möjlighet att göra både och, och bygga Göteborg starkt igen. Tack!

Viktoria Tryggvadottir Rolka (S)

Tack så mycket fullmäktige och ordförande! Det är ett viktigt beslut som vi tar här idag, ett beslut som kommer styra inriktningen för hur staden ska byggas för flera år framöver. En översiktsplan kan

och ska dock inte ge svar på alla detaljplaner och enskildheter i stadsplaneringen på det sättet som jag anser att SD har försökt att ge sken av här idag, det gör vi i detaljplaneringen. Men det är viktigt att ange den övergripande inriktningen. Hur ska vi bygga Göteborg framöver? Hur skapar vi trygga, levande stadsmiljöer som göteborgarna faktiskt uppskattar? Vi tycker att förslaget är riktigt bra, det kommer ge en klar och tydlig utgångspunkt för den fortsatta utbyggnaden, men det som har fattats, det är att få in arbetet med Göteborgs utvidgade innerstad i översiktsplanen. Det hade förtydligat den politiska inriktning som det faktiskt råder konsensus om, det har vi pratat om, ni har det till och med det i Alliansens budget. Därför har vi velat lägga till den här meningen om den övergripande inriktningen, att den traditionella kvartersstaden och trädgårdsstadens struktur ska vara en bärande utgångspunkt.

Kan vi ge några fler stadsdelar lite mer av stadskvalitéer som finns i Linné, Majorna, Bagaregården och Kålltorp så kan vi i alla fall försöka. Det ligger faktiskt också helt i linje med analyserna i översiktsplanen. Så för oss socialdemokrater har det varit självklart att vi behöver lyssna på forskningen och prövad erfarenhet, det finns faktiskt en hel del forskning om hur bra stadsmiljöer fungerar, både socialt, ekonomiskt och ekologiskt. Det finns också en stor kunskap om hur göteborgarna vill ha det och vi har verkligen ett behov av att bli bättre på att lyssna på göteborgarna och det tycker vi att vi ska göra framöver också. Svaret är samstämmigt, de vill ha traditionell kvartersstad och trädgårdsstad och det här är en utmärkt utgångspunkt för det framtida arbetet så jag vill bara yrka bifall till kommunstyrelsens förslag. Tack!

Ann Catrine Fogelgren (L)

Tack så mycket! Jag vill bara påpeka det att i Alliansens budget så lyfte vi just trädgårdsstaden där vi ville då bygga Biskopsgården och vi har också ändrat inriktningen i byggnadsnämnden på det programarbete som pågår gällande byggnadsnämnden där, just för att vi tycker att den här trädgårdsstaden nu ska, alltså att Biskopsgården då ska byggas om till den trädgårdsstaden. Så vi är inte emot det här och vi tycker också att traditionell kvartersstad är ett utmärkt sätt att bygga stad på, men vi tycker kanske, precis som du själv var inne på, att det är något detaljerat. Vi ska göra detaljplan, vi ska ge bygglov, vi ska arbeta med program i de här delarna, vi ger en inriktning i översiktsplanen och det är så att för varje i översiktsplanen så tar man upp förutsättningar, man tar upp hur man ska anpassa både miljön och boendeformerna. Det tycker vi, det är därför vi har sagt nej, men vi har ingenting emot de här typerna av planering. Tack!

Viktoria Tryggvadottir Rolka (S)

Tack så mycket! Det börjar bli en lång kväll, så jag ska inte vara långrandig, men jag tycker du svarade på det själv Ann Catrine. Ni är inte emot det, vi är överens om att det är så här vi huvudsakligen vill bygga, det är så här vi vill att Göteborg ska växa. Det är självklart att det inte kommer kunna bli så överallt, men att det är en övergripande inriktning som det finns konsensus om, det hade varit en viktig styrsignal att nu får vi baske mig lyssna på göteborgarna lite mer. Tack!

Urban Junevik (V)

Tack för ordet ordförande, ledamöter och göteborgare! Översiktsplanen eller förslaget till översiktsplanen är i huvudsak bra, vi har dock några förslag tillsammans med Miljöpartiet på förbättringar som skulle underlätta omställningen till en klimatneutral och grön stad. Till exempel finns i det här förslaget en rad vägsatsningar som riskerar att öka biltrafiken och trängseln i staden och vi måste också säkerställa platser för vindkraft och solenergi samt plats för jordbruk och odling för

framtiden. Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag och yrkandet från Vänsterpartiet och Miljöpartiet och avslag på övriga yrkanden. Tack!

Sara-Linnea Östervall (MP)

Tack ordförande! Jag tycker att det känns väldigt, väldigt roligt och även hedrande att få vara med att fatta ett sådant här otroligt viktigt beslut i mitt allra första kommunfullmäktigemöte, jättespännande. Det här är en väldigt bra ÖP, det handlar mycket om att bygga bostäder som vi verkligen behöver på redan ianspråktagen mark där vi kan [??]. Mycket bra.

Det är mycket som är sagt i debatten redan. Jag vill lyfta en aspekt i ett av tilläggsyrkandena som vi står bakom och det är det som Emmyly Bönfors också redan har lyft kring jordbruksmarken. Det är en väldigt viktig fråga som vi ser behöver belysas ytterligare. Vi har en fantastisk tillgång i vår kommun att vi har jordbruksmark i Göteborg Stad och det här behöver också hanteras. Det är en otroligt viktig resurs för oss. Vi ser att både pandemin och krig och inte minst klimatkrisen som skenar, allt det här pekar åt samma håll, det som är allra, allra viktigast för oss, nämligen mat, alla människor måste äta tre gånger varje dag, det behöver vi producera nära, vi kan inte hålla på att frakta mat kors och tvärs över hela planeten, dels för att det är klimatvidrigt men också för att vi måste kunna vara säkra att den finns nära oss när vi behöver den, vilket är hela tiden. Därför tror vi att det vore väldigt välgörande att ta fram ett tematiskt tillägg till översiktsplanen där man studerar frågan om jordbruksmark lite noggrannare. Jag kan också bara beklaga att vi inte har kommit överens om ett gemensamt yrkande kring detta, men jag yrkar bifall på de tilläggsyrkandena som MP står bakom i övrigt till kommunstyrelsens förslag. Tack för mig!

Björn Tidland (SD)

Tack för ordet herr ordförande! Innan jag glömmer det, jag yrkar alltså bifall till SD:s förslag i kommunstyrelsen, det har jag inte fått med innan. Jag tänker prata om bilaga sex, alltså att-sats sex som handlar om blågröna cykelstråken. När cykelplanen var uppe hade vi ett antal förslag att förstärka vissa stråk, bland annat längs älven och sedan ett stråk upp med Avenyn och olika stråk, det var ett som skulle gå förbi Ullevi och så vidare.

Det handlar om planskildhet, alltså separera bilar från spårvagnar och bilvägar och så vidare och även planskildhet där det går, så man kan inte börja med att säga att alla ska cykla och sedan ge dem cyklar och allt möjligt och kampanjer, man får börja med cykelvägarna så att det blir attraktivt att cykla så att folk vill cykla och kan cykla. Även då att de lägger pengar på gröna arrangemang, buskar, gröna avskilda bullerplank och så vidare, så att det är kul och intressant och luftmiljövänligt att cykla, det är jätteviktigt.

Sedan, det här med den här cykelbron, det är jättebra med en cykelbro, då kan man ansluta vid kasinot. Den kan inte vara något modernistiskt experiment utan den får givetvis harmonisera med de broarna som redan finns över kanalen, alltså klassisk bro. Det har vi yrkat på innan men vi lägger till det nu i översiktsplanen. Sedan har jag en annan del som jag inte fick med, när det gäller Slottsskogen. Jag pratar om att Margretebergsgatan, att man gör en avgränsning mellan Slottsskogsvallen och Slottsskogen och den kan sänkas ner, då får vi ett väldigt mycket större Slottsskogen och även en ekodukt i det området. Så det kommer bli ett enormt stort grönområde ända bort från Linnéplatsen till Eklanda i Mölndal, så det är väldigt fint och man slipper de här barriärerna. Sedan fick jag inte med heller att vi vill förstärka Linnéplatsen och entrén till Slottsskogen. Där kommer Lindholmsförbindelsen, tunneln, gå ut och det är spårvagn och det är massa konfliktytor men

om man lägger på de här kartorna som översiktsplanen digitalt, så är faktiskt Slottsskogen, halva Linnéplatsen är park. Slottsskogen, det är parkområde. Att förstärka det ända ut så man får större slottsskog och mer inbjudande entré, men lösningar på det får stadsutvecklare jobba med, men det tyckte vi ska prioriteras. Tack för ordet!

Karin Pleijel (MP)

Jag nämnde att Göteborg har ögonen på sig för att vi är en av de hundra utpekade pilotstäderna i EU och vi fick reda på igår att det inte räcker med elektrifiering, vi måste minska biltrafiken, vi kan inte satsa på nya motorleder. Därför vill vi i ÖP även se alla de fem förslag till gång- och cykelbroar som fanns i utredningen från 2018, att de också kommer in i ÖP, det står i vårt tilläggsyrkande.

Är det gött med lite varmare klimat? Ni kanske hörde António Guterres igår. Vi måste stoppa utsläppen, ställa om till förnybart, innan vi sätter vårt enda hem i brand. Värmen i Indien i vår har varit outhärdlig, den testar gränserna för överlevnad. I slutet av april och fram till nu, 46 till 48 grader. Skolor har stängt. När barn försökt gå till skolan i hettan drabbas de av näsblod, gigantiska soptippar fattar eld, asfalten bränner och veteskördarna krymper. En sval vår har slagit över till obarmhärtig hetta. Nej, det är inte gött med lite varmare klimat.

Vi måste göra en riskbedömning som baserar sig på verkligheten, på forskningen, kunskapsunderlaget. Vi vet att om vi inte agerar, att om vi sitter still i båten, är det den största risken. Att sitta still i en brinnande båt, det värsta är att inte agera då, för då brinner den ner. Att kasta sig ut i havet finns inte, för utanför jorden finns bara rymd och minus 270 graders kyla. Vi behöver vara modiga, vi behöver fatta beslut som vi kanske inte vet förens om 30 år om det var de rätta besluten. Men vi kan gå från kunskapsläget idag och vi vet att förnybar el är en viktig faktor i den här omställningen, vindkraft är en sådan. Rösta för framtiden, rösta för Miljöpartiet och Vänsterpartiets yrkande i kommunstyrelsen. Tack!

Emmyly Bönfors (C)

Tack ordförande! Vi hör att flera miljöpartister nu har pratat sig varma för att värna vår viktiga jordbruksmark och att lägga det här tematiska tillägget om livsmedelsförsörjning som miljönämnden har nominerat in i budgetprocessen. Då undrar jag, vad är det annat i vårt tilläggsyrkande från Alliansen som ni inte stödjer eller vad är det som hindrar er från att rösta igenom vårt tillägg idag?

Karin Pleijel (MP)

Jag kan bara beklaga att vi inte kom hela vägen fram. Egentligen hade jag velat se en bordläggning idag. Finns det en minoritet, nämligen 27 ledamöter, för en bordläggning så hade jag hellre sett det, för att vi skulle gärna förhandlat med er. Det finns många bra saker i ert tilläggsyrkande och jag tror att det finns saker i vårt som vi hade kunnat komma överens om. Men tyvärr, tiden räckte inte till.

Emmyly Bönfors (C)

Tack ordförande! Klimatet kan inte vänta brukar vänta brukar vi höra från Miljöpartiet och nu räcker inte tiden till, så jag vädjar att ni faktiskt ska bifalla vårt tilläggsyrkande här idag. Jag kan också beklaga att vi inte har kunnat hitta någon slags kompromiss men det gäller att alla ska vara överens då om vad man kompromissar om och det är därför jag återigen frågar. Vad är det ni inte stödjer i vårt tillägg?

Björn Tidland (SD)

Tack för ordet herr ordförande! Vi har ett elfte yrkande och det handlar om klimat. Vi har gjort mycket ändringar, att det är klimatanpassning som vi är emot. Vi vill minska koldioxidutsläpp, vi vill ta bort allt fossilbränsle och på sikt ha elbilar och bränslecellsbilar. Då krävs det mycket energi, mycket el och då vill vi ha fjärde generationens kärnkraftverk och även små, modulära kärnkraftverk, det är klart och tydligt.

Sedan de här klimatanpassningarna, de är för dyra, men havet har inte höjts än och vi vill göra de här klimatanpassningarna när det behövs. Kolla havsnivåerna, SMHI och klimat, låt dem mäta och rapportera vart tionde år och så kan vi efter det börja med de här åtgärderna. Det är för tidigt, de behövs inte än, det är onödigt. Tack!

Karin Pleijel (MP)

Nej, det är inte för tidigt Björn Tidland. Jag bara undrar, det här energitillägget som vi skulle vilja göra, tematiskt tillägg för vindenergi, jag har försökt argumentera väldigt väl varför jag tror att det är ganska många i den här församlingen som är glada att vi har en batterifabrik, som är glada för elektrifieringen, men som ändå säger nej till att ha ett tematiskt tillägg för energiproduktionsfrågan i vår stad, som är en stor, till ytan, stad och som har många möjligheter i den här frågan. Så varför, Emmyly Bönfors, kan ni inte stödja det?

Emmyly Bönfors (C)

Tack! För Centerpartiets räkning så hade vi kunnat stödja ett tematiskt tillägg i översiktsplanen, men ert yrkande innehåller betydligt fler saker, så där har vi ett problem. Jag vill också lyfta igen att du pratar om att minska vägtrafikarbetet här nyligen och i det här utbyggnadsområdet som planeras, som vi vill titta djupare på i vårt yrkande, så konstaterar man att det i utbyggnadsområdet så skulle det behövas nya motorvägsleder för att det skulle vara möjligt att bo där. Hur ställer ni er till det? Är det inte värt att titta vidare på?

Karin Pleijel (MP)

Det låter som att vi borde bordlägga det här ärendet eftersom det finns öppningar i frågan. Det här är ett beslut som ska hålla i tio år. Så om Alliansen, till exempel, stödjer en bordläggning så har jag inget problem med det. Jag tror att vi kan diskutera ihop oss om det här också, men då får vi ajournera oss.

Iréne Sjöberg-Lundin (D)

Ordförande, ledamöter, ni som orkar lyssna fortfarande! Jag har bara en liten fråga. Ateljéer, konstnärerna, har ni tänkt på detta i vår stad? Jag tänker på om världen består, så kommer det att behövas ateljéer där konstnärer och så vidare kan få helt enkelt vara med sitt konstnärskap. Så står det om en levande och en intressant miljö och det tror jag är det här med att få in ateljéer i byggandet i våra nya delar av staden, det tror jag är jätteviktigt. Skapande verksamhet, det gör mycket för en stad och gör att det blir en levande stad. Tack!

Emmyly Bönfors (C)

Tack! Jag vill återkomma till Alliansens tilläggsyrkande i den här frågan och för er som inte har läst det så noga så handlar det om att vi behöver säkra livsmedelsförsörjningen, därför föreslår vi ett tematiskt tillägg och vi vill också se en prioritering av vilket kollektivtrafikstråk vi ska ha när vi

eventuellt ska bygga järnväg söderut. Vi vill fördjupa arbetet kring Kärra-Skogome, det stora utbyggnadsområdet motsvarande tio Nya Hovås och vi vill säkra beredskapen i de här kristiderna som vi nu befinner oss i. Jag vet att timmen är sen, jag vet att det har varit en lång diskussion, men jag har fortfarande inte fått svar från viktiga partier här om vad är det i vårt tilläggsyrkande som ni inte stödjer. Jag skulle gärna vilja höra från Jonas och Karin och Martin och kanske någon från vänster. Vad är det i vårt tillägg som är så problematiskt att rösta igenom? Det skulle jag verkligen vilja veta.

Hampus Magnusson (M)

Tack så mycket! Tack för en bra diskussion. Visst, det har varit en del oenighet, men kollar man här på de besluten som är fattade så var vi i byggnadsnämnden näst intill 100% enade, då var det bara S som hade det här med kvartersstad och sedan så har det kommit till några grejer i kommunstyrelsen. Bland annat viktiga saker, till exempel vid Kärra-Skogome, att titta på hur bygger man ut området och hur kan man få en bra ekonomi i det. I just det området så har också flera aktörer visat intresse för att ha nya, intressanta lösningar kopplade till mobilitet och bland annat Volvo har visat här att man kan titta på hur man bygger en helt ny, modern stadsdel. Men det är det vi får titta på.

Sedan har vi haft en diskussion om jordbruksmark. Det är klart vi inte ska använda jordbruksmark i onödan, men det görs en prövning varje gång som man är nära och tittar på det och länsstyrelsen kan då överpröva besluten. Så det är klart att man ska gå varsamt fram där.

Sedan det här då så som, vi hade Viktoria uppe innan, om kvartersstad som sedan också blev lite trädgårdsstad. Mycket väl så påtalade du att det står i vår budget, sådana skrivningar, det står också i översiktsplanen att Göteborg Stads övergripande styrdokument är budgeten, så det tas om hand där. Men jag tror oavsett beslut idag här så har vi en bra ÖP som kanske alla kan inte känna att man fått allt, men alla kan känna att man har fått något och vi har en bra översiktlig planering för hur vi ska bygga framtidens Göteborg och bygga Göteborg starkt igen. Det tycker jag vi ska ta med oss här, att nu har vi en bra inriktning för staden. Sedan exakt i vilken ordning det blir, det får vi återkomma till och det måste vi återkomma till i fullmäktige under början av nästa mandatperiod, för så ser regelverket ut. I varje större område som vi kommer öppna upp här så kommer det göras noggranna utredningar hur man gör det på ett ansvarsfullt sätt, både med socialt, ekologiskt och ekonomiskt hållbart för staden. Så med det sagt, så skulle jag vilja tacka för en väldigt bra debatt och tacka för den breda enighet som ändå finns i det här rummet och i den här staden för hur vi ska gå vidare. Vi kommer bygga ett tätt Göteborg, men vi kommer också bygga ett Göteborg för barnfamiljerna och vi kommer bygga ett hållbart Göteborg för framtiden. Sedan finns det olika nyanser i detta, men riktningen är utstakad och med det sagt, tack för en bra debatt. Jag yrkar bifall till Alliansens förslag i kommunstyrelsen. Tack!